

Hagee Stichting Pensioenfonds

Jaarverslag 2025

Inhoudsopgave

<i>Bestuursverslag</i>	4
Samenvatting	4
Kerncijfers	5
Profiel	6
Ontwikkelingen	8
Wet- en regelgeving.....	17
Organisatie	17
Risicomanagement	19
Technische Analyse.....	30
Vermogensbeheer	31
Vooruitblik 2026.....	39
Verantwoording & Toezicht	42
<i>Jaarrekening</i>	51
Balans per 31 december 2025.....	52
Staat van baten en lasten over 2025	53
Kasstroomoverzicht 2025.....	54
<i>Overige gegevens</i>	91
Actuariële verklaring.....	92
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	94
Verklaring over de jaarrekening 2025.....	94
<i>Bijlage 1: Personalía</i>	101
<i>Bijlage 2: Trefwoorden en begrippen</i>	105

Bestuursverslag

Samenvatting

De rente is in 2025 gestegen waardoor de verplichtingen sterk zijn gedaald. Het positieve resultaat over 2025 is dan ook toe te schrijven aan de daling van de verplichtingen. De dekkingsgraad is opgelopen van 125,8% eind 2024 naar 142,5% eind 2025.

Bij de bepaling van de dekkingsgraad is rekening gehouden met een toeslag op de opgebouwde en ingegane pensioenen van 3,12%. De toeslag heeft een negatief effect op de dekkingsgraad van 3,2 %.

In 2025 noteerde het fonds een rendement van -/- 0,4%. De portefeuille zakelijke waarden rendeert positief maar dit was niet voldoende om het negatieve rendement op de vastrentende waarden te compenseren.

In 2025 is evenals in de voorgaande jaren veel bestuurlijke aandacht uitgegaan naar de voorbereidingen voor de invoering van een nieuwe pensioenregeling volgens de Wet toekomst pensioenen. De planning voorzag in de implementatie van de regeling per 1 januari 2026 het bestuur heeft in echter moet constateren dat een beheerste implementatie per 1 januari 2026 niet mogelijk was en heeft besloten de implementatie uit te stellen naar 1 januari 2027.

Kerncijfers

<i>(bedragen in eenheden van € 1.000,-)</i>	2025	2024	2023	2022	2021
Aantal werkgevers	4	4	4	4	4
Aantal verzekerden					
Actieve deelnemers	2.266	2.296	2.395	2.361	2.303
Gewezen deelnemers ('slapers')	1.691	1.654	1.556	1.497	1.576
Gepensioneerden	1.659	1.632	1.602	1.592	1.573
Totaal	5.616	5.582	5.553	5.450	5.452
Pensioenuitvoering					
Zuivere Kostendekkende premie	27.230	24.703	23.408	28.185	27.882
Gedempte kostendekkende premie	25.113	23.856	21.777	16.244	16.638
Dotatie/ onttrekking premiedepot	-293	-141	1.149	-	-
Feitelijke premie	24.580	23.489	23.054	22.133	20.074
Premiepercentage	31,60%	31,60%	31,60%	33,60%	33,60%
Kosten vermogensbeheer in % van gemiddeld belegd vermogen (exclusief transactiekosten)	0,52%	0,52%	0,42%	0,56%	0,54%
Transactiekosten in % van gemiddeld belegd vermogen	0,20%	0,06%	0,02%	0,13%	0,13%
Pensioenuitvoeringskosten	957	1.170	870	770	852
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (x € 1)	244	296	217	195	220
Pensioenuitkeringen	16.005	14.909	14.457	13.267	12.526
Toeslagverlening					
Toeslagen per 1 januari volgend op boekjaar	3,12%	2,60%	2,30%	6,80%	2,86%
Vermogen en solvabiliteit					
Aanwezig eigen vermogen	201.837	137.993	109.744	79.119	135.905
Minimaal Vereist Eigen Vermogen	19.965	22.386	20.507	18.501	24.269
Vereist eigen vermogen	96.980	106.091	98.969	92.482	118.166
Voorziening Pensioenverplichtingen	463.829	521.390	486.182	439.060	578.411
Dekkingsgraad	142,5%	125,8%	122,6%	118,0%	123,5%
Beleidsdekkingsgraad	135,4%	129,0%	124,5%	122,5%	122,8%
Rentetermijnstructuur (gemiddelde rente)	3,17%	2,13%	2,32%	2,56%	0,57%
Beleggingen					
Vastgoedbeleggingen	68.028	58.931	55.706	62.242	78.965
Aandelen	278.983	284.489	233.797	213.788	287.421
Vastrentende waarden	295.345	327.001	299.470	239.329	341.224
Overige beleggingen & liquide middelen	15.963	-	-	-	-
Totaal beleggingen	658.319	670.421	588.973	515.359	707.610
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	-4.273	67.479	67.806	-206.798	19.333
Beleggingsrendement totale portefeuille	-0,4%	11,3%	12,7%	-29,0%	2,7%
Benchmarkrendement portefeuille	-1,3%	11,3%	12,1%	-28,6%	5,2%

[1] De dekkingsgraad wordt gerapporteerd exclusief de middelen in het premiedepot.

Profiel

Hagee Stichting, statutair gevestigd te Amstelveen is opgericht op 28 maart 1933. De stichting is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41199361. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 6 december 2021.

Het pensioenfonds is een ondernemingspensioenfonds. Werknemers van de aangesloten werkgevers bouwen een aanspraak op pensioen op, gebaseerd op een voorwaardelijk geïndexeerde middelloon regeling (Collectieve Defined Contribution of CDC-regeling). Daarnaast kent het fonds een regeling voor arbeidsongeschiktheid en overlijden. Het fonds is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Het fonds is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de pensioenregelingen voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden in overeenstemming met de missie en visie van het fonds en bestaande wet- en regelgeving. Het pensioenfonds geeft uitvoering aan het pensioenreglement zoals overeengekomen met de aangesloten ondernemingen. Deze uitvoering bestaat uit het beleggen van het beschikbare vermogen, het doen van uitkeringen en het informeren van belanghebbenden.

Met de aangesloten werkgevers is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst zijn de afspraken met betrekking tot de financiering en uitvoering van de regeling opgenomen. De looptijd van de overeenkomst is 5 jaar en deze expireert op 31 december 2027 of bij invoering van een nieuw reglement conform de Wet toekomst pensioenen indien dit eerder plaatsvindt.

De rechten en plichten van de bij het pensioenfonds aangesloten werkgevers staan beschreven in de statuten en het pensioenreglement van het pensioenfonds.

De Missie, Visie & Strategie van het fonds zijn voor het laatst vastgesteld in 2025, de hieronder vermeldde Missie, Visie & Strategie zijn hieronder weergegeven. In verband met de implementatie van een nieuwe regeling volgens de Wet toekomst pensioenen wordt een tussentijdse evaluatie gepland.

Missie, Visie & Strategie

De belangen van de deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden staan centraal bij de bepaling en uitvoering van het beleid door het bestuur van Hagee. Die belangen heeft het bestuur vastgelegd in de missie van het fonds. De missie is als volgt vastgesteld:

Missie

Hagee voert de afgesproken pensioenregeling voor de huidige en voormalige werknemers van de aangesloten ondernemingen uit op een betrouwbare, transparante en professionele manier en qua kosten op zo efficiënt mogelijke wijze.

Visie

Over 5 jaar:

- onderkent Technische Unie nog steeds de toegevoegde waarde van een ondernemingspensioenfonds;
- reflecteert de samenstelling van het bestuur de betrokkenheid van werkgevers bij haar werknemers, met andere woorden is het bestuur paritair samengesteld;

- hebben deelnemers een realistisch beeld van hun pensioen en hebben zij vertrouwen dat het fonds dit op adequate en solide wijze voor hen uitvoert.

Strategie

Beleggingen

Het bestuur voert een beleggingsbeleid uit dat is gebaseerd op een afgewogen risico/rendementsverhouding. Daarbij houdt het fonds het evenwicht tussen de belangen van deelnemers en gepensioneerden in beeld. Het vermogensbeheer wordt uitbesteed. Hierop voert het bestuur een strakke regie.

Governance

Om blijvend te kunnen voldoen aan de geschiktheidseisen moeten de bestuursleden een programma van permanente educatie volgen. Het bestuur zal een diversiteit aan kennis hebben en individuele bestuursleden zullen op alle onderdelen voldoen aan een bepaald minimum kennisniveau.

Hagee bevordert op actieve wijze de diversiteit in samenstelling van het bestuur. Hagee benadert potentiële kandidaten actief.

Communicatie

Het fonds communiceert tijdig en duidelijk naar de belanghebbenden. Het fonds heeft een communicatieplan waarin helder beschreven is hoe, wanneer en met wie het fonds communiceert.

Ontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen

Het fonds heeft in 2025 geen nieuw beleid binnen de huidige pensioenregeling ontwikkeld. Het beleid rondom de Digital Operational Resilience Act (DORA) is verder uitgewerkt en doorontwikkeld. Het jaar heeft voor een groot deel in het teken gestaan van de ontwikkeling van beleid van de toekomst na de invoering van de Wet toekomst pensioenen.

Bestuur

Een groot deel van de bestuurlijke aandacht is in 2025 uitgegaan naar de Wet toekomst pensioenen. In de eerste maanden van het jaar is de documentatie voor de invaarmelding bij De Nederlandsche Bank en AFM gecompleteerd. In mei heeft de invaarmelding plaatsgevonden. Daarna is duidelijk geworden dat er veel onzekerheden waren met betrekking tot de tijdige beschikbaarheid van de software en heeft het bestuur besloten het invaren uit te stellen tot 1-1-2027 en de invaarmelding in te trekken. In januari 2026 is een nieuwe invaarmelding ingediend bij de toezichthouder.

Behalve aan onderwerpen gerelateerd aan de Wtp en de actualisatie van Missie, Visie en Strategie heeft het bestuur aandacht besteed aan reguliere actualisaties van beleidsstukken. Belangrijke wijzigingen in het beleid zijn niet aangebracht. Actualisatie heeft plaatsgevonden voor onder meer het Beloningsbeleid, Integraal Risico Management, ICT beleid (DORA) en beleid keuzebegeleiding. Daarnaast zijn in het reglement verduidelijkingen aangebracht.

Er is een eerste aanzet gemaakt naar het herzien van de organisatie van het risicomanagement. Door de beoogde opzet ontstaat er een grotere betrokkenheid van de individuele bestuursleden bij het risicomanagement. De werkwijze voorziet in een efficiënter proces van risicobeoordeling.

Financiële ontwikkelingen

Het verslagjaar kenmerkte zich door stijgende beurskoersen en ook een stijgende rente. Het rendement op de rendementsportefeuille was 9,3% positief hetgeen vrijwel gecompenseerd werd door een negatief rendement op de matching portefeuille. Door de stijging van de rente zijn de verplichtingen in waarde gedaald. Per saldo is de dekkingsgraad gestegen van 125,8% naar 142,5%.

Dekkingsgraad

Tabel 1 laat zien dat de dekkingsgraad in gestegen naar 142,5.

Tabel 1

(x € 1.000,-)

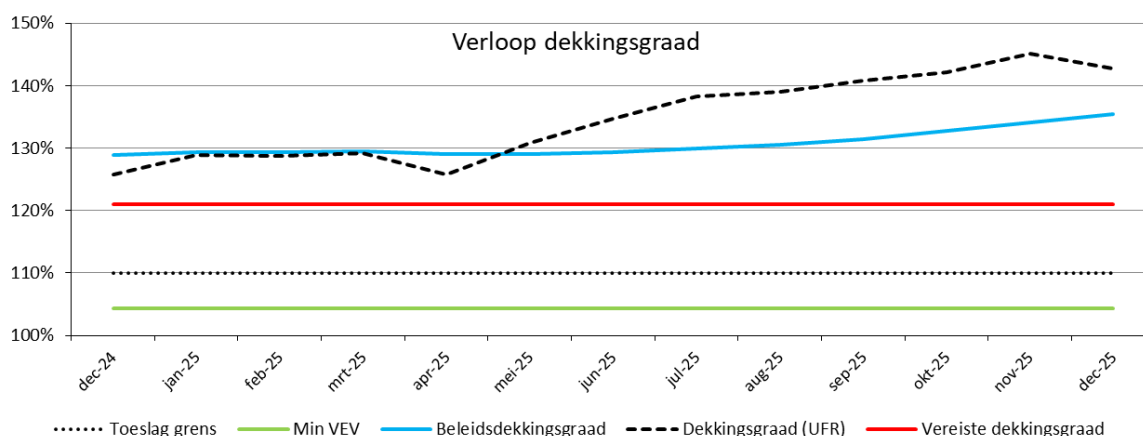
	Pensioen - Vermogen	Technische Voorzieningen	Dekkingsgraad %
Stand per 1 januari 2025	673.393	521.390	125,8%
Premiebijdragen	23.236	21.813	-0,6%
Uitkeringen	-16.005	-15.995	0,7%
Toeslagverlening 1 januari 2026	-	14.258	-3,1%
Rentetermijnstructuur	-	-91.328	24,1%
Actuariële grondslagen	-	28	0,0%
Beleggingsresultaten	-4.131	-	-4,7%
Overige mutaties	1.447	12.221	0,3%
Stand per 31 december 2025	677.940	462.387	142,5%

Het pensioenvermogen in de tabel is gedefinieerd als het totaal van de bezittingen van het fonds minus de schulden. In het vermogen is een premiedepot begrepen van € 715K (2024: 1.008). Exclusief premiedepot bedraagt het pensioenvermogen € 677 miljoen.

De beleidsdekkingsgraad is in de loop van het jaar geleidelijk gestegen naar 135,4%. Doordat de beleidsdekkingsgraad een gemiddelde is van de dekkingsgraad van de laatste 12 maanden, werken de fluctuaties gedurende het jaar hier vertraagd in door.

De beleidsdekkingsgraad per 31 oktober 2025 is het uitgangspunt geweest voor de toeslagverlening op 1 januari 2026. Op 31 oktober was de beleidsdekkingsgraad 132,6%. Dit is hoger dan het wettelijke minimum voor het verlenen van een toeslag maar onder de grens om een volledige toeslag te kunnen verlenen. Op basis van het bestaande beleid is het mogelijk om een gedeeltelijke toeslag toe te kennen. Gezien de financiële positie en de wettelijke mogelijkheden om van het reguliere beleid af te wijken, heeft het bestuur besloten om een volledige toeslag toe te kennen.

De onderstaande grafiek illustreert de ontwikkeling van de (beleids-)dekkingsgraad in 2025.

In de onderstaande tabel een overzicht van de verschillende dekkinggraden in vergelijking met 2024:

Tabel 2

	2025	2024
Aanwezige dekkingsgraad per jaareinde (UFR)	142,5%	125,8%
Vereiste dekkingsgraad per jaareinde (VEV)	120,4%	119,9%
Minimaal vereiste dekkingsgraad per jaareinde (MVEV)	104,2%	104,2%
Aanwezige dekkingsgraad zuiver (marktrente)	142,5%	125,8%
Beleidsdekkingsgraad	135,4%	129,0%
Reële dekkingsgraad	99,0%	96,3%

De aanwezige dekkingsgraad per jaareinde is berekend op basis van de door De Nederlandsche Bank voorgeschreven rentetermijnstructuur (UFR).

De vereiste dekkingsgraad is die dekkingsgraad waarbij het fonds precies voldoet aan de wettelijke buffereisen. Deze buffereisen zijn afhankelijk van de samenstelling van de (strategische) beleggingsportefeuille. Omdat het fonds de strategische beleggingsportefeuille alleen op hoofdlijnen heeft gedefinieerd wordt een deel van de buffereisen afgeleid van de actuele portefeuille. Hierdoor kan de vereiste dekkingsgraad variëren ondanks dat de strategische beleggingsportefeuille niet is aangepast.

Bij de bepaling van de (minimaal) vereiste dekkingsgraad wordt rekening gehouden met het minimale niveau van de voorgeschreven buffers.

De aanwezige dekkingsgraad op basis van markttrentes is gebaseerd op de marktrente zonder rekening te houden met de door De Nederlandsche Bank voorgeschreven rentetermijnstructuur.

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de aanwezige dekkinggraden over de afgelopen 12 maanden, berekend op basis van de UFR. Deze dekkingsgraad is de basis voor beleidsbeslissingen zoals het toekennen van toeslagen.

De reële dekkingsgraad weerspiegelt de verhouding tussen de beleidsdekkingsgraad en de aanwezige dekkingsgraad zoals benodigd voor volledige toeslagverlening. De reële dekkingsgraad is vastgesteld op basis van de wettelijk voorgeschreven methodiek. Doordat in deze methodiek ook rekening wordt gehouden met toekomstige overrendement geeft dit cijfer een verwachting weer van de reële dekkingsgraad.

Solvabiliteitstoets

De beleidsdekkingsgraad bedroeg eind 2025 135,4% terwijl het vereist eigen vermogen 120,4% bedroeg. Omdat de beleidsdekkingsgraad hoger was dan het vereist eigen vermogen hoeft geen herstelplan te worden opgemaakt.

De vermogenspositie per 31 december 2025 ziet er als volgt uit:

Tabel 3		(x € 1.000,-)
	Bedrag	in % van TV
Aanwezig Pensioenvermogen (exclusief premiedepot)	677.225	142,5%
Technische Voorzieningen	-463.829	100,0%
Minimaal Vereist Eigen Vermogen	-19.965	4,2%
Dekkingspositie	193.431	38,3%
Vereist Eigen Vermogen	-77.015	16,2%
Reservepositie	116.416	22,1%

Eind 2025 voldeed het fonds aan de vereisten van De Nederlandsche Bank.

Continuïteit

Op basis van de beleidsdekkingsgraad concludeert het bestuur dat de financiële positie geen risico vormt voor de continuïteit van het fonds. De dekkingsgraad bevindt zich op een hoog niveau en het fonds kan forse financiële tegenvallers verwerken voordat er sprake is van aantasting van de continuïteit.

Bij de beoordeling van de continuïteit heeft het bestuur ook andere overwegingen in aanmerking genomen:

- Beschikbaarheid bestuursleden: vooralsnog heeft het bestuur geen reden om te veronderstellen dat zich onvoldoende kandidaat bestuursleden beschikbaar stellen;
- Draagvlak bij sociale partners: er is een groot draagvlak vanuit de deelnemers en vanuit de aangesloten werkgevers, uitgangspunt van de werkgevers is dat het fonds de nieuwe pensioenregeling gaat uitvoeren;
- Omvang van het fonds: het bestuur realiseert zich dat een klein fonds weinig of geen gebruik kan maken van schaalvoordelen met andere woorden het kostenniveau zal relatief hoog blijven, het kostenniveau is vooralsnog acceptabel en vormt geen risico voor de continuïteit;
- Afhankelijkheid van leveranciers: discontinuïteit bij leveranciers kan bedreigend zijn voor het voortbestaan van het fonds, er zijn geen aanwijzingen dat er sprake is van discontinuïteit bij leveranciers. Bovendien zijn er in de markt alternatieve leveranciers beschikbaar.

Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets geeft een indicatie of het fonds op de zeer lange termijn in staat moet worden geacht om aan haar ambities te kunnen voldoen. Het resultaat van de toets laat zien dat in het middelste (mediaan) scenario aan de ambitie voor volledige indexatie kan worden voldaan. Als niet aan de ambitie voldaan kan worden is dit aanleiding tot overleg met sociale partners over de risicohouding.

Met ingang van 2024 is het voor fondsen die het voornemen hebben om in te varen in een pensioenregeling volgens de Wtp niet langer verplicht een haalbaarheidstoets in te dienen bij De Nederlandsche Bank.

Het fonds heeft in 2025 geen haalbaarheidstoets opgesteld.

Kosten

De volgende tabel geeft een totaaloverzicht van de kosten van het pensioenbeheer plus de kosten van het vermogensbeheer.

Tabel 4 (x € 1.000,-)

	Bedrag	in % van het gemiddeld belegd vermogen
Totaal kosten pensioenbeheer	957	0,18%
Totale kosten vermogensbeheer (incl. transactiekosten)	2.468	0,32%
Totale kosten	3.425	0,52%

In de volgende paragrafen worden de kosten voor vermogensbeheer respectievelijk pensioenbeheer verder uitgewerkt.

Kosten vermogensbeheer

Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de vermogensbeheerkosten in 2025 ten opzichte van 2024.

De kosten voor het vermogensbeheer per beleggingscategorie worden als volgt toegelicht:

Tabel 5 (x € 1.000,-)

	2025			2024		
	Gemiddeld belegd vermogen	kosten in €	kosten in %	Gemiddeld belegd vermogen	kosten in €	kosten in %
Zakelijke waarden	279.261	590	0,21%	265.523	1.360	0,51%
Vastrentende waarden	315.928	304	0,10%	308.263	648	0,21%
Vastgoed	65.243	211	0,32%	56.892	214	0,38%
Overige beleggingen	2.085	168	8,06%	-	-	-
Totaal	662.517	1.273	0,19%	630.678	2.222	0,35%
Overige beheerkosten	-	870	0,13%	-	707	0,11%
Performance fee	-	-	-	-	-	-
Totale kosten	662.517	2.143	0,32%	630.678	2.929	0,46%

Het overzicht vermeldt de kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten. De transactiekosten worden apart toegelicht.

De afspraken met de vermogensbeheerder over de kosten en beheervergoedingen zijn uitgedrukt in een percentage van het beheerde vermogen.

Van jaar tot jaar fluctueren deze kosten. Ten opzichte van het voorgaande verslagjaar zijn de transactiekosten gedaald. Dit is enerzijds het gevolg van transacties in de portefeuille (zakelijke waarden) en anderzijds een beter inzicht in de transacties zoals die ten behoeve van het fonds gemaakt worden.

De transactiekosten kunnen als volgt worden toegelicht:

Tabel 6

(x € 1.000,-)

	2025			2024		
	Gemiddeld belegd vermogen	Transactie kosten in €	%	Gemiddeld belegd vermogen	Transactie kosten in €	%
Zakelijke waarden	279.261	147	0,05%	265.523	232	0,09%
Vastrentende waarden	315.928	140	0,04%	308.263	140	0,05%
Vastgoed	65.243	35	0,05%	56.892	20	0,04%
Overige beleggingen	2.085	3	0,00%	-	-	0,00%
Totale kosten	662.517	325	0,05%	630.678	392	0,06%

Kostenniveau in vergelijking met andere fondsen

Met het doel om na te gaan hoe de kosten van het fonds zich verhouden tot de kosten van vergelijkbare fondsen is in 2025 meegewerkt aan een benchmarkonderzoek¹. Aan het onderzoek hebben 174 pensioenfondsen meegewerkt. Onder de fondsen die hebben meegewerkt aan het onderzoek zijn ook zeer grote fondsen zoals het ABP en PFZW. Door de omvang zijn de kostenniveaus van deze fondsen niet te vergelijken met die van Hagee Stichting. Het kostenniveau van het fonds wordt daarom vergeleken met een kleinere groep van pensioenfondsen van vergelijkbare omvang.

Vermogensbeheerkosten 2024

Tabel 7

	Hagee	Peers	Universum
Vermogensbeheerkosten	0,52%	0,32%	0,48%

In vergelijking met de peers belegt Hagee een groter deel van het vermogen op actieve wijze waardoor de kosten hoger zijn dan bij de peergroup. Actief beheer is duurder dan passief beheer, het rendement op het vermogen moet deze kosten meer dan goedmaken. Het bestuur is ervan overtuigd dat actief beheer waarde aan de portefeuille toevoegt (na kosten) ten opzichte van passief beheer.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het actief beheerde vermogen per beleggingscategorie ten opzichte van de peers. De tabel heeft betrekking op 2024.

Tabel 8

	Hagee	Peers
Zakelijke waarden	43%	0%
Vastrentende waarden	100%	56%
Vastgoed	70%	38%

De overtuiging dat actief beheer waarde toevoegt aan de portefeuille wordt regelmatig getoetst aan de actuele ontwikkeling van het rendement ten opzichte van de benchmark. Dit gebeurt op basis van een vergelijking met de benchmark waarbij het rendement van de werkelijke portefeuille vergeleken met de strategische portefeuille.

¹ 241010_Bell_WIU_2024

Vergelijking van het rendement met de strategische portefeuille.

Het rendement wordt afgezet tegen een benchmark gebaseerd op de verdeling van het vermogen conform de strategische portefeuille. De strategische portefeuille geeft het lange termijn doel van het fonds weer. De out- of underperformance tegenover deze benchmark geeft een indicatie over de effectiviteit van het allocatiebeleid.

Tabel 9

	2025	2024	2023	2022	2021	5 jrs
Beleggingsrendement totale portefeuille	-0,4%	11,3%	12,7%	-29,0%	2,7%	0,0%
Benchmarkrendement portefeuille	-1,3%	11,3%	12,1%	-28,6%	5,2%	0,0%
Outperformance	0,9%	0,0%	0,6%	-0,4%	-2,5%	0,0%

Door een rentstijging is de waarde van de vastrentende portefeuille gedaald. Het rendement op de aandelenportefeuille was niet voldoende om de daling te compenseren. De ontwikkeling van de benchmark laat een meer negatieve trend zien, per saldo heeft het fonds een outperformance genoteerd.

In 2025 heeft het fonds het nieuwe beleid ten aanzien van de afdekking van het valuta risico ingevoerd. De afdekking van het valuta risico was ondergebracht binnen de (aandelen) fondsen, in 2025 zijn valuta contracten afgesloten bij de custodian en is binnen de aandelenfondsen overgegaan naar een unhedged shareclass. Tegelijkertijd is het niveau van afdekking verlaagd naar 70%.

In 2025 heeft het fonds een wijziging doorgevoerd bij de beheerder van credits. De transitie is vertraagd uitgevoerd in april, een volatiele maand in verband met "Liberation day". De vertraagde uitvoering heeft een negatief effect op de relatieve performance. De nieuwe beheerder heeft in de opvolgende kwartalen een outperformance behaald.

Kosten pensioenbeheer

De kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling omvatten onder andere de kosten van de pensioenadministratie, advies- en controlekosten. In de staat van baten en lasten wordt het totaal van deze kosten € 989K vermeld. Kosten van het bestuur en pensioenbureau zijn hierin niet opgenomen, deze komen voor rekening van de werkgever.

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van de kosten ten laste van het fonds en ook een schatting van de kosten die ten laste van de werkgever komen. Deze laatste kosten betreffen met name de salariskosten van bestuursleden en werknemers van het pensioenbureau.

Op grond van de Aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie wordt een deel van de algemene kosten toegewezen aan het vermogensbeheer. Dit deel van de kosten is bepaald op basis van de verhouding tussen de kosten voor pensioenbeheer ten opzichte van de kosten voor vermogensbeheer, vermenigvuldigd met de niet specifiek toe te delen kosten.

Tabel 10 (x € 1.000,-)

	2025	2024
Pensioenuitvoeringskosten	989	1.184
Schatting kosten ten laste van de werkgever	425	405
Toedeling algemene kosten aan vermogensbeheer	-457	-419
Totaal kosten pensioenbeheer	957	1.170
Kosten pensioenbeheer per deelnemer (x € 1,-)	244	296

De pensioenuitvoeringskosten worden gespecificeerd in de toelichting op de staat van baten en lasten bij (13).

De kosten per deelnemer zijn gebaseerd op het aantal actieve deelnemers plus de gepensioneerden. De gewezen deelnemers worden hierin niet meegenomen.

De door het fonds betaalde kosten zijn gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze daling komt doordat in 2025 minder kosten zijn gemaakt voor ten behoeve van de overgang naar een regeling volgens de Wet toekomst pensioenen.

De kosten voor de werkgever bestaan hoofdzakelijk uit salariskosten. Door de gevolgde rekenmethode is de toedeling van algemene kosten aan de kosten van het vermogensbeheer in 2025 hoger uitgekomen dan in het voorgaande jaar.

Het fonds voert één pensioenregeling uit voor vier aangesloten werkgevers. Het fonds heeft alle operationele werkzaamheden uitbesteed. Op actuariel gebied en op het gebied van vermogensbeheer laat het bestuur zich bijstaan door adviseurs.

De pensioen- en uitkeringenadministratie, financiële administratie en bestuursondersteuning worden verzorgd door het pensioenbureau van Technische Unie. Het pensioenbureau verzorgt tevens de communicatie met de deelnemers waaronder de communicatie via de website. De bezetting van het pensioenbureau bestaat uit 2,6 fte. De salariskosten van het pensioenbureau zijn begrepen in de kosten van de werkgever. Kosten voor software en diensten van derden zijn begrepen in de pensioenuitvoeringskosten.

Voor bestuursleden die niet in dienst zijn van de werkgever geldt dat zij vacatiegeld ontvangen. Het vacatiegeld komt ten laste van het fonds evenals andere lasten voor het bestuur zoals bijvoorbeeld opleidingen. De kosten ten laste van het fonds zijn gespecificeerd in de jaarrekening. De (salaris)kosten voor bestuurders in dienst van de werkgever worden niet doorbelast aan het fonds.

Het fonds heeft in het 2025 meegedaan aan een benchmark² onderzoek naar de kosten van pensioenfondsen. Doel hiervan is om na te gaan hoe de kosten van het fonds zich verhouden tot de kosten van vergelijkbare fondsen. In het onderzoek zijn 62 andere fondsen betrokken met een vergelijkbaar aantal deelnemers (tussen de 2.000 en 8.000). In de onderstaande tabel worden de gemiddelde kosten over de jaren 2022 tot en met 2024 vergeleken.

Tabel 11 (x € 1,-)

	Hagee	Peers	Universum
Gemiddelde kosten pensioenbeheer per deelnemer	211	352	121

Uit de vergelijking blijkt dat het fonds een lager kostenniveau per deelnemer kende dan de fondsen in de

² Bell Kostenbenchmark 2025

peergroup. Als alle fondsen in Nederland (Universum) in de berekening worden meegenomen zijn de kosten per deelnemer bij het fonds hoger. In het Universum zitten eveneens veel grotere fondsen die door hun omvang in staat zijn om efficiënter te werken.

Door de kosten van de werkgever in de vergelijking te betrekken wordt een reëler beeld van het kostenniveau geschetst ten opzichte van de peers. Hoewel het kostenniveau relatief laag is ten opzichte van dat van de peers is het kostenniveau een blijvend aandachtspunt.

Toeslagen

Het bestuur streeft ernaar de koopkracht van de opgebouwde en ingegane pensioenen in stand te houden door jaarlijks een toeslag toe te kennen. De maatstaf voor een toeslag is de stijging van het Consumenten Prijsindexcijfer (CPI) van oktober van het jaar ten opzichte van dezelfde maand van het voorgaande jaar. Hierbij wordt uitgegaan van de normale CPI dus inclusief effecten van wijzigingen van bijvoorbeeld de btw. De stijging van het CPI van oktober 2025 ten opzichte van oktober 2024 bedraagt 3,12%.

Uitgangspunt voor het toekennen van toeslagen is de beleidsdekkingsgraad per 31 oktober van het voorgaande jaar. Als de beleidsdekkingsgraad boven de wettelijke ondergrens van 110% ligt kan een gedeeltelijke toeslag worden toegekend. Per 31 oktober 2025 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 132,6%. Deze dekkingsgraad lag onder de grens waarboven een volledige toeslag toegekend kan worden. Op basis van de normale beleidsstaffel is een indexatie mogelijk van 2,59%. Het bestuur heeft, gezien de hoge actuele dekkingsgraad, besloten gebruik te maken van de mogelijkheid die de overheid biedt om gebruik te maken van versoepelde toeslagregels. Onder toepassing van deze regels is de toeslag vastgesteld op 3,12%. De toeslag is hoger dan onder toepassing van een normaal beleid mogelijk zou zijn wat een negatie effect heeft op het invaarbedrag bij overgang naar de Wtp. Op basis van de analyse van de effecten heeft het bestuur geconcludeerd dat er geen onevenredige voor- of nadelen ontstaan voor bepaalde leeftijdsgroepen en dat het besluit daarmee evenwichtig is.

De volgende tabel geeft een overzicht van de verleende toeslagen ten opzichte van het prijsindexcijfer en de achterstand ten opzichte van de index.

N.B.: de achterstand voor de deelnemers geldt vanaf 1-1-2009, voor de gewezen deelnemers en gepensioneerden vanaf 1-1-2003.

Tabel 12

	Deelnemers			Gewezen deelnemers		
	Toegekend	Index	Niet verleende indexatie cumulatief	Toegekend	Index	Niet verleende indexatie cumulatief
1-1-2026	3,12%	3,12%	21,82%	3,12%	3,12%	27,97%
1-1-2025	2,60%	3,55%	21,82%	2,60%	3,55%	27,97%
1-1-2024	2,30%	-0,80%	20,87%	2,30%	-0,80%	27,02%
1-1-2023	6,80%	14,33%	23,97%	6,80%	14,33%	30,12%
1-1-2022	2,86%	3,42%	16,44%	2,86%	3,42%	22,59%

Uit het overzicht blijkt dat de cumulatieve niet-verleende toeslag voor actieven en inactieven vanaf 2009 respectievelijk 2003 gelijk is aan 22% respectievelijk 28%. Het percentage voor de actieven is lager dan bij de inactieven. Dit komt door de verschillende perioden waar de cijfers op zijn gebaseerd en doordat de (daadwerkelijke) algemene loonstijgingen³ (gemiddeld) gezien lager zijn geweest dan de (gemiddelde) prijsinflaties. Voor actieven is de algemene loonstijging enkele jaren nihil geweest, terwijl de inflatie toen positief was. Naast het niet verlenen van toeslag is de stijging van de grondslag niet voldoende geweest om - ten behoeve van de jaaropbouw - de inflatie bij te houden.

³ Tot 1 2016 was de toeslag voor de actieven gebaseerd op de loonindex, vanaf 1 januari 2016 op de Consumenten Prijsindex.

Wet- en regelgeving

Wet Toekomst Pensioenen

Op 30 mei 2023 is de Wet toekomst pensioenen door de Eerste Kamer aangenomen. Met het aannemen van het wetsvoorstel is voorlopig een eind gekomen aan de discussies over het nieuwe stelsel, al moet lagere regelgeving nog vorm krijgen. Ook wordt nog aanvullende wet- en regelgeving verwacht onder andere over de collectieve uitkeringsfase.

In het najaar van 2024 heeft het bestuur van de sociale partners een transitieplan ontvangen en het verzoek om de nieuwe pensioenregeling uit te voeren. In 2025 is gebleken dat de nagestreefde implementatiedatum van 1 januari 2026 niet realistisch is. Het bestuur heeft daarom besloten de implementatiedatum met 1 jaar uit te stellen tot 1 januari 2027. In januari 2026 is het invaarmelding aan De Nederlandsche Bank gestuurd.

Wet bedrag ineens

De mogelijkheid voor deelnemers om bij pensionering een bedrag ineens op te nemen zou in werking treden op 1 januari 2024. Deze datum is echter niet gehaald en in de opvolgende jaren een aantal keren uitgesteld. De datum waarop deze wet waarschijnlijk in werking zal treden is 1 januari 2029. Gebruik maken van de regeling kan alleen op de ingangsdatum van het pensioen. Om fiscale redenen mag betaling worden uitgesteld naar januari van het jaar nadat de AOW is ingegaan. Dit geldt alleen als het pensioen ingaat op de AOW-datum. De uitstelregeling is niet toegankelijk voor deelnemers die de pensioenleeftijd hebben vervroegd naar een leeftijd voor het bereiken van de AOW gerechtigde leeftijd. Gebruik maken van deze regeling kan gevolgen hebben voor de andere elementen in het inkomen van een deelnemer zoals toeslagen en huursubsidie.

DORA, Digital Operational Resilience Act

DORA is een Europese verordening die de digitale weerbaarheid van de financiële sector moet vergroten. De wetgeving is van kracht sinds 17 januari 2025. Het fonds heeft de nodige stappen ondernomen om de wet te implementeren.

Organisatie

Bestuur

In december 2024 is mevrouw M. Tjan door de werkgever voorgedragen als lid van het bestuur. In 2025 heeft mevrouw Tjan de nodige opleidingen met succes afgerond en is in december benoemd tot bestuurslid.

In verband met het toekomstige afscheid van mevrouw Oude Reimer zijn verkiezingen georganiseerd in de periode rond de jaarwisseling 2024-2025. Bij deze verkiezingen is de heer H.J. Koeman gekozen uit 3 kandidaten. De heer Koeman wordt benoemd tot bestuurslid als De Nederlandsche Bank geen bezwaar tegen de benoeming heeft.

In 2025 heeft de heer J. van Hamond aangegeven zijn loopbaan bij een andere werkgever voort te zetten. Het (aspirant) lidmaatschap van het bestuur is daarmee eveneens komen te vervallen. Ook in 2025 was de heer R. van Groningen aftredend en herkiesbaar. In het najaar zijn verkiezingen georganiseerd die hebben geleid tot de herbenoeming van de heer Van Groningen en de benoeming van de heer M. van der Leeden tot aspirant bestuurslid. De heer Van der Leeden wordt benoemd tot bestuurslid als De Nederlandsche Bank geen bezwaar tegen de benoeming heeft.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan is samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden. In de samenstelling van het verantwoordingsorgaan hebben zich geen wijzigingen voorgedaan.

Beleggingsadviescommissie

De beleggingsadviescommissie bestaat uit 1 lid vanuit het bestuur en 1 lid vanuit het pensioenbureau en een extern lid. De commissie wordt ondersteund door Van Lanschot Kempen en Investment Communicatie Consultancy.

Communicatiecommissie

De communicatiecommissie bestaat uit 3 leden vanuit het bestuur en 1 lid vanuit het pensioenbureau. De commissie wordt geadviseerd door een communicatiespecialist van de werkgever en een communicatiespecialist van WTW. In de samenstelling van de Communicatiecommissie hebben zich in 2025 geen wijzigingen voorgedaan.

Pensioenbureau

De uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed aan het pensioenbureau van Technische Unie. Met Technische Unie is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten.

Overige uitvoeringsorganisaties en adviseurs

Het bestuur laat zich in de voorbereiding van beleidsbesluiten bijstaan door diverse adviseurs. Bij de contactpersonen van de adviseurs hebben zich in 2025 geen mutaties voorgedaan.

Invulling van de sleutelfuncties IORP II

In het kader van de IORP II wetgeving zijn 3 sleutelfuncties waarvan de sleutelfuncties actuarieel en risicobeheer zijn belegd buiten de eigen organisatie. De sleutelfunctie Interne Audit wordt vervuld door een lid van het bestuur.

Klachten

De Pensioenfederatie heeft in 2022 de gedragslijn “Goed omgaan met klachten” gepubliceerd. Deze gedragslijn bevordert dat fondsen klantvriendelijk, transparant en eenduidig met klachten omgaan. In de gedragslijn zijn de aanbevelingen van de Ombudsman pensioenen en AFM opgenomen. De gedragslijn sluit aan bij de nieuwe regelgeving van de Wet toekomst pensioenen.

De definitie van een klacht volgens de gedragslijn luidt: “iedere uiting van ontevredenheid van een persoon gericht aan de pensioenuitvoerder, wordt beschouwd als een klacht.” Deze definitie van klacht is ruimer dan die het fonds tot nog toe hanteerde waardoor het aantal klachten is toegenomen. De in de gedragslijn voorgestane behandeling van klachten, die nog steeds actueel is, komt overeen met de procedure bij Hagee.

Klachten	aantal
In behandeling op 1 januari 2025	-
Ingediende klachten 2025	13
Afgehandelde klachten in 2025	13
In behandeling op 31 december 2025	-

Alle klachten die het fonds in 2025 heeft ontvangen zijn in 2025 afgehandeld. Het aantal klachten is laag en de onderwerpen waarop de klachten betrekking hebben divers. Onderwerpen die meerdere malen voorkomen zijn de pensioenleeftijd welke op het UPO staat op 68 jaar, en de indexatie in relatie tot de dekkingsgraad. Alle ingediende klachten zijn direct afgehandeld.

Risicomanagement

Algemeen

Het is inherent aan de bedrijfsvoering van een pensioenfonds dat financiële en niet-financiële risico's worden gelopen. Het fonds benadert die risico's op een integrale wijze, dat wil zeggen: de risico's worden individueel en in samenhang beoordeeld.

Goed risicomanagement is essentieel om de doelstellingen van het fonds te realiseren. Het doel van het risicomanagement is om risico's te identificeren en te beheersen.

Voor het risicomanagement wordt het 'three lines model' gehanteerd. De eerste lijn wordt gevormd door bestuur, adviseurs, commissies, vermogensbeheerders en pensioenbureau. Tot de tweede lijn behoren de sleutelfunctiehouders actuarieel en risicomanagement. De sleutelfunctiehouder interne audit vormt de derde lijn.

In het kader van de beheersing van risico's is het onderwerp risico als vast punt opgenomen op de agenda van het bestuur. Daarnaast doet de Sleutelfunctiehouder Risicobeheer in de bestuursvergaderingen verslag van zijn bevindingen. In 2025 is gestart met een gewijzigde opzet van risicomanagement- en rapportage.

De sleutelfunctiehouder Actuarieel rapporteert per kwartaal zijn bevindingen. Deze bevindingen zijn geen aanleiding geweest om (aanvullende) maatregelen te nemen.

De Sleutelfunctiehouder Interne Audit heeft onder meer een audit uitgevoerd naar de implementatie van de Digital Operational Resilience Act. Op basis van de resultaten van de audit zijn diverse beleidsstukken herzien.

Alle sleutelfunctiehouders zijn betrokken in het traject van de WTP en worden op de hoogte gehouden van de inhoud en voortgang.

Risicohouding

De risicohouding is de mate waarin het fonds bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het fonds te realiseren en de mate waarin het fonds risico's kan lopen gegeven de kenmerken van het fonds. De risicohouding is tot stand gekomen na raadpleging van de deelnemers en overleg met de sociale partners.

Een hoger risico in de beleggingen betekent een hoger verwacht rendement en dat het fonds op de lange termijn een grotere kans heeft om haar ambities ten aanzien van pensioenopbouw en het toekennen van toeslagen waar te maken. Voor de korte termijn kan een hoog risico echter ook betekenen dat de opgebouwde en ingegane pensioenen verlaagd moeten worden. Het risico in de portefeuille is dan ook een balans tussen een korte- en een lange termijn afweging. Bij de afweging speelt de risicohouding van deelnemers en sociale partners een belangrijke rol. Bij aanvang van de Asset & Liability Managementstudie (2018) heeft het bestuur een workshop met de sociale partners georganiseerd om tot beleidsuitgangspunten te komen voor de risicohouding.

De uitkomsten van de workshop zijn als volgt:

Toeslagen gemiddeld (in % van de maatstaf)	Minimaal 60%
Jaarlijkse kans op korting	Maximaal 9%
Omvang korting (zonder uitsmeren)	Maximaal 4%
Omvang korting 5 ^e percentiel (zonder uitsmeren)	Maximaal 15%

De uitkomsten van de ALM waren als volgt (15-jaars horizon):

Toeslagrealisatie	Circa 100%
Kans op korting	4%
Omvang korting	3%
Omvang korting 5 ^e percentiel	2%

Deze risicohouding heeft geresulteerd in een beleggingsmix van 50% zakelijke waarden, 50% vastrentende waarden. Om de stijging van het Vereist Eigen Vermogen te beperken is de afdekking van het renterisico verhoogd naar 70% van de verplichtingen. Ook het valutarisico wordt zoveel mogelijk afgedekt.

De beleggingsmix is bevestigd in de update van de ALM uit 2021 welke op dezelfde risicohouding was gebaseerd als de ALM 2018. In het kader van de implementatie van de Wet toekomst pensioenen is een onderzoek gehouden naar de risicobereidheid en draagvlak onder de deelnemers en gepensioneerden. De resultaten van dit onderzoek zijn geen aanleiding geweest om de risicohouding aan te passen.

De risicohouding ten aanzien van de niet financiële risico's heeft als uitgangspunt een goede uitvoering van de pensioenregeling, continuïteit van de bedrijfsvoering en het borgen van een goede reputatie.

Solvabiliteit

Het risico met de grootste impact is het solvabiliteitsrisico. Dit is het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende eigen vermogen waardoor het niet aan haar ambitie van een zo waardevast mogelijk en betaalbaar pensioen kan voldoen. De solvabiliteit wordt voortdurend gemonitord aan de hand van de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

De belangrijkste maatregelen voor de beheersing van de solvabiliteit zijn vastgelegd in het premie-, toeslag-, en beleggingsbeleid. Het risico ten aanzien van het premiebeleid is dat de pensioenopbouw voor een (groot) deel gefinancierd moet worden vanuit het vermogen van het fonds. Het fonds heeft dit risico gemitigeerd door een jaarlijkse beoordeling van de evenwichtigheid van het premiebeleid en de invloed van de pensioenopbouw op de dekkingsgraad.

Toeslagen worden gefinancierd vanuit het vermogen van het fonds. De invloed van toeslagen op de solvabiliteit van het fonds is beperkt door minimumgrenzen te stellen aan het niveau van de beleidsdekkingsgraad in het toeslagbeleid.

De belangrijkste risico's ten aanzien van de beleggingen zijn het renterisico en het marktrisico.

De onderstaande tabel toont de gevoeligheid van de dekkingsgraad bij een verandering van de rentecurve en een (gelijktijdige) verandering in het rendement op aandelen, ten opzichte van de stand per 31 december 2025.

Tabel 14

Verandering aandelen/ vastgoed		Renteverandering						
		-1,05%	-0,70%	-0,35%	0,00%	0,35%	0,70%	1,05%
	-30%	114,1%	117,0%	120,0%	123,3%	126,8%	130,4%	134,3%
	-20%	119,4%	122,6%	126,1%	129,7%	133,6%	137,7%	142,1%
	-10%	124,7%	128,3%	132,1%	136,1%	140,4%	145,0%	149,8%
	0%	130,0%	133,9%	138,1%	142,5%	147,2%	152,2%	157,5%
	10%	135,3%	139,5%	144,1%	148,9%	154,0%	159,5%	165,2%
	20%	140,5%	145,2%	150,1%	155,3%	160,8%	166,7%	173,0%
	30%	140,5%	145,2%	150,1%	155,3%	160,8%	166,7%	173,0%

De lichtgroene kleur geeft een situatie aan waarin het fonds niet aan de vereisten van De Nederlandsche Bank voldoet maar herstel nog mogelijk is. Als de beleidsdekkingsgraad zich in de lichtgroene zones bevindt is er sprake van een gedeeltelijke toeslag. In de donkergroene zone kunnen de opgebouwde rechten en ingegane pensioenen

worden verhoogd met een gedeeltelijke of volledige toeslag

Marktrisico

De waarde van de beleggingen in zakelijke waarden kan veranderen door wijzigingen in de marktprijzen. Deze wijzigingen hebben direct invloed op het beleggingsresultaat omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij de wijzigingen direct worden verwerkt. Het fonds brengt dit risico terug tot aanvaardbare hoogte door de beleggingen te spreiden over verschillende beheerders, landen, regio's, beleggingsstijlen en categorieën.

De mate van beweeglijkheid van de aandelenkoersen wordt voornamelijk bepaald door economische ontwikkelingen en sentiment op de beurzen. Het marktrisico voor opkomende markten is hoger dan voor ontwikkelde markten.

Renterisico

Voor het vastrentende-waarden deel van de beleggingen geldt dat de waarde daarvan fluctueert met de stand van de actuele rente. Voor de verplichtingen van het fonds is hetzelfde van toepassing. Een beweging in de rente heeft dus invloed op de financiële positie van het fonds. De invloed van de rente fluctuaties in de hoogte van de rente op de dekkingsgraad wordt verminderd door dit risico af te dekken in de vastrentende portefeuille. De strategische afdekking van het renterisico bedraagt 70% van de verplichtingen. Door niet het gehele risico af te dekken kan het fonds profiteren van een stijging van de rente. De afdekking van het renterisico is ondergebracht bij een beleggingsfonds. Dit betreft een maatwerkfonds waarin de afdekking van het renterisico is afgestemd op de verplichtingenstructuur van Hagee Stichting. Met dit fonds kan beter ingespeeld worden op ontwikkelingen in de rentecurves en op de eisen die Hagee Stichting stelt aan de afdekking van het renterisico.

Beleggingsrisico's

Bij de beleggingen van het vermogen loopt het fonds risico. Door de beleggingen te spreiden over verschillende vermogensbeheerders, categorieën, landen, stijlen, etc. wordt voorkomen dat risico's te veel worden geconcentreerd op één aspect. In het kader van de spreiding heeft het fonds meerdere beheerders voor onroerend goed en vastrentende waarden aangesteld. Voor de categorie aandelen zijn 2 beheerders aangesteld.

Niet financiële risico's

De niet financiële risico's worden gemonitord met behulp van jaarlijkse risicoanalyses. Bestuursleden hebben één of meer risicogebieden toegewezen gekregen. Op deze bestuursleden rust de taak om op zijn/haar risicogebied de analyse up-to-date te houden en hierover in een vaste jaarlijkse cyclus te rapporteren in het bestuur. Vanwege de positie in het bestuur zijn de voorzitter en de sleutelfunctiehouder interne audit hiervan uitgesloten. De analyses worden uitgevoerd in de vorm van scenarioanalyses. Daarbij wordt op basis van verschillende scenario's gekeken of het fonds tegen de gevolgen van het scenario bestand is en welke aanvullende maatregelen er genomen kunnen worden om het risico binnen acceptabele grenzen te houden. In de toelichting op de jaarrekening wordt nader ingegaan op de beheersing van de niet financiële risico's.

Strategische risico's

Ontwikkelingen buiten het fonds kunnen van grote invloed zijn op het fonds. Veranderingen van het draagvlak onder de werknemers en werkgever kunnen voor het bestuur of werkgever aanleiding zijn om zich te bezinnen op de waarde van een eigen fonds boven een andere manier om pensioen op te bouwen. Door de paritaire vertegenwoordiging zijn bestuursleden goed op de hoogte van de mogelijke wijzigingen in het draagvlak onder werknemers en werkgever. Het bestuur is in staat snel op de veranderingen in te spelen.

Ontwikkelingen in de wet- en regelgeving kunnen eveneens aanleiding geven tot een herbezinning over de pensioenuitvoering. Ingrijpende wijzigingen in het pensioenstelsel kunnen tot de conclusie leiden dat het belang van de deelnemer beter gediend is bij een andere pensioenuitvoerder.

Integriteitsrisico

Ieder risico van aantasting van de reputatie of bedreiging van het vermogen of resultaat als gevolg van het niet naleven van de wet geldt als integriteitsrisico. Om de integriteit van de bedrijfsvoering te kunnen waarborgen heeft het fonds een gedragscode opgesteld die de integriteit van het fonds moeten helpen borgen. Jaarlijks toetst de compliance officer de naleving van de gedragscode en rapporteert hierover naar het bestuur.

Bestuursleden, leden van het Verantwoordingsorgaan en werknemers van het pensioenbureau houden zich aan de gedragscode van het fonds welke is gebaseerd op de template van de Pensioenfederatie en voor het laatst is geactualiseerd in 2025. Jaarlijks moeten bestuursleden, leden van het Verantwoordingsorgaan en werknemers van het pensioenbureau verklaren dat zij de gedragscode hebben nageleefd en dat ook blijven doen. Alle betrokkenen hebben deze verklaring in 2025 ondertekend.

Frauderisicoanalyse

In het kader van de jaarlijkse analyses van niet-financiële risico is het fraude risico eveneens beoordeeld. Uit de analyse zijn geen extra risico's voorgekomen, er zijn dan ook geen aanvullende mitigerende maatregelen genomen.

In het belang van de stakeholders en de reputatie van het fonds heeft het bestuur maatregelen genomen die fraude moeten voorkomen. Om frauderisico's tijdig te onderkennen is fraude een belangrijk onderdeel van de scenarioanalyses. De risicoanalyses hebben in het afgelopen boekjaar niet geleid tot aanvullende mitigerende maatregelen.

In een kleine organisatie als die van het fonds zijn de mogelijkheden tot fraude ook beperkt tot een gering aantal functionarissen. De controlemogelijkheden zijn ook beperkt. Het bestuur onderkent dit en daarom is er sprake van een strikte scheiding van functies en worden de procedures consequent uitgevoerd.

Een risico voor het fonds wordt gevormd door de periodieke en eenmalige betalingen. Voor iedere betaling geldt het dat deze wordt gecontroleerd door tweede functionaris aan een procuratiehouder worden aangeboden.

- Een procuratiehouder kan geen betalingen opvoeren noch betalingen wijzigen. Alleen de werknemers van het pensioenbureau zijn geautoriseerd om betalingen op te voeren of te wijzigen.
- Periodieke betalingen zoals pensioenuitkeringen en belastingafdrachten worden inclusief de onderliggende stukken aan de procuratiehouders aangeboden.
- Voor betalingen aan vermogensbeheerders geldt dat deze worden voorbereid door de adviseur die ook de contacten met de vermogensbeheerders onderhoudt. Vermogensbeheerders worden vooraf geïnstrueerd over de transacties.

Misbruik op de langere termijn kan gemaakt worden door wijzigingen in de pensioenadministratie aan te brengen. Mitigerende maatregelen hiervoor zijn de beperkte toegang tot systemen en periodieke aansluitingen tussen standen van uitkeringen en voorzieningen. Daarnaast vindt er een onafhankelijke controle op de pensioengevende salarissen en premie plaats door de werkgever.

De beheersingsmaatregelen worden jaarlijks beoordeeld door het bestuur. Indien deze beoordeling daar aanleiding toe geeft worden aanvullende maatregelen getroffen.

Het fonds heeft een klachten- & geschillenregeling en een klokkenluidersregeling om mogelijke misstanden als fraude te kunnen signaleren en klokkenluiders de mogelijkheid te bieden om misstanden te melden.

Het resterende frauderisico wordt als laag ingeschat. Het stelsel van organisatie en procedures is robuust opgezet waardoor voldoende vertrouwen wordt verkregen in de correcte werking van de organisatie.

IT-risico

Het IT-beleid is gericht op adequate borging van de risico's van de informatievoorziening vanuit het oogpunt van

beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en aanpasbaarheid. Het beleid heeft tot doel de juistheid, volledigheid en privacy van (deelnemers-)data te waarborgen. Het IT-beleid van het fonds is geïnspireerd op het beleid van Technische Unie. Dit beleid voldoet aan de ISO 27001 standaard. Het Toetsingskader Informatiebeveiliging van De Nederlandsche Bank wordt eveneens gehanteerd.

In 2025 is de pensioenadministratie overgebracht naar de cloud bij deze verhuizing zijn geen functionele wijzigingen in de software aangebracht. Ook in 2025 is nieuwe wetgeving van kracht met betrekking tot de beveiliging van systemen (DORA). Beide wijzigingen zijn aanleiding om het IT-beleid nieuw vorm te geven, de eerste concepten hiervan zijn in 2024 in het bestuur besproken. Het fonds voldoet inmiddels aan DORA, de aanpassing van het IT beleid naar aanleiding van de hosting van de pensioenadministratie is in 2025 verder vormgegeven.

Uitbestedingsrisico

Het fonds heeft een aantal werkzaamheden uitbesteed. Het pensioenbeheer is uitbesteed aan het pensioenbureau van Technische Unie. De uitvoering van het beleggingsbeleid is uitbesteed aan Van Lanschot Kempen. In het kader van de uitbestedingen is het van belang dat het bestuur zicht houdt op het functioneren van de uitbestedingspartners. Dit zicht wordt verkregen door rapportages over het servicelevel van uitbestedingspartijen met betrekking tot de geleverde prestatie. Daarnaast ontvangt en beoordeelt het fonds de interne beheersmaatregelen van deze relaties op basis van ontvangen Third Party Memoranda.

Juridisch risico

Veranderingen in wet- en regelgeving kunnen consequenties hebben voor het fonds en/of de positie van het fonds ten opzichte van de uitbestedingspartners. De ontwikkelingen op juridisch gebied worden nauwgezet gemonitord.

Het fonds houdt zich aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Privacygevoelige gegevens worden niet afgestaan aan de adviseurs. Gegevens van individuele deelnemers worden alleen in geanonimiseerde vorm ter beschikking van adviseurs gesteld. Ook worden verwerkersovereenkomsten met de betreffende adviseurs en andere verwerkers afgesloten.

Omgevingsrisico

Ten behoeve van de periodieke risicoanalyses heeft het bestuur het omgevingsrisico gedefinieerd als: het risico als gevolg van buiten het fonds komende veranderingen op het gebied van concurrentie, belanghebbenden, reputatie of ondernemingsklimaat.

Door op de hoogte te blijven van maatschappelijke- en andere omgevingsontwikkelingen kan het bestuur daar tijdig op inspelen.

Goed pensioenfonds bestuur

Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen (hierna: de Code) is een gedragscode voor de pensioensector en bestaat uit normen die de sector zichzelf oplegt. Het doel van de Code is het vertrouwen van de belanghebbenden in het goede beheer van hun pensioen te vergroten of te herstellen. Uitgangspunt voor de Code is het “pas-toe-of-leg-uit” principe, met andere woorden als de normen niet worden nageleefd moet worden uitgelegd waarom van de norm wordt afgeweken. In 2024 is een herziene versie van de Code gepubliceerd. De Code is naar aanleiding van maatschappelijke ontwikkelingen als diversiteit en inclusie terwijl ook meer aandacht wordt gegeven aan duurzaamheid. Het aannemen van de Wet toekomst pensioenen (2023) is eveneens aanleiding geweest tot aanpassingen.

De Code kent een aantal normen waarover het fonds altijd een toelichting wil verstrekken. In de onderstaande tabel wordt aangegeven welke normen dit zijn en welk onderdeel van dit verslag als toelichting dient. Het overzicht is gebaseerd op de Code Pensioenfondsen zoals gepubliceerd in november 2024.

Rapportagenorm	Voldoet fonds aan de norm?	Toelichting
Norm 1 Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.	Ja	De missie, visie en strategie van het fonds is in 2025 voor het laatst geactualiseerd en vastgesteld. Na implementatie van een nieuwe pensioenregeling volgens de WTP zal de missie, visie en strategie opnieuw worden geactualiseerd. Bij het vaststellen van de beleidsuitgangspunten stelt het bestuur de belangen van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden centraal.
Norm 4 Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover jaarlijks in het bestuursverslag.	Ja	Het fonds doet periodiek onderzoek naar de voorkeuren van deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden. In het bestuursverslag wordt dit toegelicht.
Norm 34-35 Het bestuur, het intern toezicht, het verantwoordingsorgaan en het belanghebbende orgaan houden rekening met het diversiteits- en inclusiebeleid bij het opstellen van de eisen waaraan nieuwe leden van het orgaan dienen te voldoen.	Nee	Het bestuur streeft naar een grotere diversiteit en inclusie en constateert tevens dat de beperkte vijver waarin voor kandidaat bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan wordt gevist het moeilijk maakt om concrete doelen te realiseren. Bij vacatures benadert het bestuur geschikte

Rapportagenorm	Voldoet fonds aan de norm?	Toelichting
De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbenden-orgaan of verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.		kandidaten die een toevoeging zouden zijn vanuit oogpunt van diversiteit en inclusie actief om zich kandidaat te stellen. Op dit punt wijkt het beleid af van de code. Vertegenwoordigers van de werkgever worden benoemd totdat de werkgever de benoeming intrekt, vertegenwoordigers namens de werknemers en gepensioneerden worden gekozen uit de betreffende kring. De zittingsduur voor de gekozen leden is 6 jaar, waarbij geen restricties worden gesteld aan het aantal keren dat een bestuurslid herkozen kan worden. Motivatie van het bestuur voor deze afwijking is: – Het bestuur telt 10 leden. Mede door dit grote aantal komt het regelmatig voor dat, ondanks de lange zittingstermijnen, nieuwe leden in het bestuur worden benoemd. – De pensioenmaterie vergt voor de (aspirant) bestuursleden een aanzienlijk investering in tijd om geschikt te worden als bestuurslid. Geschikt blijven vergt een proces van permanente educatie. Een zittingstermijn van 4 jaar met maximaal twee herbenoemingen doet naar de mening van het bestuur geen recht aan de investeringen die van de kandidaat worden gevraagd. – Het risico bestaat dat de langstzittende bestuursleden een dominante positie binnen het bestuur innemen. Het besluitvormingsproces bij Hagee kenmerkt zich door de open en weloverwogen wijze waarop dit plaatsvindt. In de voorbereiding van een besluit hebben bestuursleden volop de gelegenheid om hun eigen standpunt voor het voetlicht te brengen. Binnen het proces zelf is geborgd dat de langstzittende bestuursleden geen dominante positie kunnen innemen. – Het Verantwoordingsorgaan heeft aangegeven om pragmatische redenen de voorkeur te geven aan langere zittingstermijnen. – Het Verantwoordingsorgaan heeft opgemerkt dat er regelmatig nieuwe bestuursleden worden benoemd hetgeen de langere zittingstermijnen compenseert. De nadelen van een lange zittingsduur zijn door de hiervoor genoemde punten niet verdwenen. Het bestuur zal voortdurend kritisch naar het eigen functioneren moeten

Rapportagenorm	Voldoet fonds aan de norm?	Toelichting
		blijven kijken om te borgen dat de balans naar de voordelen blijft overslaan.

Het overzicht hiervoor is gebaseerd op de Code 2024.

De visitatiecommissie houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene zaken in het fonds. De visitatiecommissie ziet toe op adequate risicobeheer en evenwichtige belangenafweging en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken aan het Verantwoordingsorgaan en de werkgever in het jaarverslag (norm 24). Zowel het verslag van het intern toezicht als van het Verantwoordingsorgaan is opgenomen in dit verslag. Het intern toezicht werkt op basis van een toekomstvisie welke op haar website is gepubliceerd⁴. De visitatiecommissie heeft in zijn normstelling de naleving van de Code Pensioenfonds 2024 door het fonds geïncorporeerd.

In het kader van het goed pensioenfondsbestuur worden formele documenten periodiek herzien en opnieuw vastgesteld. Het reglement voor het Verantwoordingsorgaan is in 2025 aangepast.

Functioneren van het bestuur

Jaarlijks evalueert het bestuur het eigen functioneren. Periodiek wordt de evaluatie onder begeleiding van een derde partij uitgevoerd. De evaluatie over 2025 is besproken in de vergadering van januari 2026. Uit deze evaluatie zijn 5 concrete acties voortgekomen. De eerste actiepunten zijn inmiddels in uitvoering genomen.

Bevordering geschiktheid

De bestuursleden hebben minimaal het geschiktheidsniveau A. In het kader van de bevordering van deskundigheid en geschiktheid worden jaarlijks twee aparte themavergaderingen belegd waarin dieper wordt ingegaan op een specifiek onderwerp. De themavergaderingen van 2025 stonden in het teken van de Wet toekomst pensioenen, IT beveiliging en risicomanagement. Ook volgen bestuursleden cursussen, seminars en workshops over verschillende pensioenonderwerpen.

In het kader van het bevorderen van de deskundigheid past de verdeling van de aandachts- en risicogebieden van het fonds onder de bestuursleden waarbij zo dicht mogelijk wordt aangesloten bij de professionele deskundigheid en opleiding. Ieder lid van het bestuur heeft één of meerdere aandachts- en risicogebieden toegewezen gekregen.

Compliance officer

De voornaamste taak van de compliance officer is het toezicht houden op, en ondersteuning bieden bij, de naleving van de gedragscode en van wettelijke regelingen. Jaarlijks toetst de compliance officer de naleving van wet- en regelgeving en gedragscode.

De basis voor de gedragscode wordt gevormd door de modelgedragscode van de Pensioenfederatie. Jaarlijks verzoekt de compliance officer de bestuursleden, medewerkers van het pensioenbureau en leden van het Verantwoordingsorgaan een enquête met betrekking tot het handelen conform de gedragscode in te vullen. De resultaten van de enquête over de periode oktober 2024 tot oktober 2025 zijn in de vergadering van januari 2026 gerapporteerd.

Mede op basis van de resultaten van het onderzoek heeft de compliance officer geconcludeerd dat er geen

aanleiding is om te twijfelen aan de correcte naleving van wet- en regelgeving en interne regels zoals de gedragscode.

Visitatiecommissie

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door Visitatiecommissie Holland. De commissie heeft als taken het beoordelen van de beleids- en bestuursprocedures en interne beheersmaatregelen; het beoordelen van de wijze waarop het bestuur omgaat met risico's op lange termijn en het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt bestuurd.

Jaarlijks wordt er een visitatie uitgevoerd. De rapportage van de visitatiecommissie is als separaat onderdeel in dit verslag opgenomen.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan geeft een oordeel over het handelen van het bestuur ten aanzien van het gevoerde beleid en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Het bestuur overlegt meerdere malen per jaar met het Verantwoordingsorgaan, waarvan minimaal één keer voltallig. De leden van het Verantwoordingsorgaan worden uitgenodigd voor de themavergaderingen.

Om een oordeel te kunnen geven moet het Verantwoordingsorgaan op de hoogte blijven van de ontwikkelingen die er bij het fonds spelen. In het kader daarvan ontvangt het Verantwoordingsorgaan dezelfde informatie als de leden van het bestuur.

Het rapport van het Verantwoordingsorgaan is als separaat onderdeel in dit verslag opgenomen.

Toezichthouder

Het afgelopen jaar zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door De Nederlandsche Bank geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Pensioenregeling

De kenmerken van de pensioenregeling zijn als volgt:

	Regeling 1 januari 2025
Pensioensysteem	Middellood CDC
Pensioenleeftijd	68
Maximum pensioengevend salaris (EUR)	137.800
Franchise (EUR)	18.475
Opbouwpercentage	1,875%
Nabestaandenpensioen	70%
Premie	31,6%

Premie en pensioenopbouw

Met de werkgevers is een premie vaste periode van 5 jaar overeengekomen. Vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2027 bedraagt de premie 31,6% van de grondslag. In de premie zijn opslagen begrepen voor premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid, tijdelijk nabestaandenpensioen en solvabiliteit. In geval van een overgang naar een pensioenregeling volgens de Wtp kan de overeenkomst worden opgezegd.

Bij het bepalen van de gedempte kostendekkende premie gaat het fonds uit van een verwacht rendement. In het laatste kwartaal van een jaar neemt het bestuur een besluit over de pensioenopbouw voor het komende jaar. In beginsel wordt aangestuurd op een stabiele opbouw waarbij de premie kostendekkend is.

De pensioenopbouw voor 2025 is in 2024 vastgesteld op 1,875% bij een ex-ante premiedekkingsgraad van 111%,

ex post is deze premiedekkingsgraad vastgesteld op 110%.

Toeslagverlening

De toeslagverlening (indexatie) is voorwaardelijk. Dit betekent dat er geen recht is op een toeslag, jaarlijks besluit het bestuur of en in welke mate er een toeslag verleend kan worden. Toeslagen worden geheel gefinancierd uit het beleggingsrendement.

Bij de feitelijke toekenning van toeslagen hanteert het bestuur een beleidsstaffel als leidraad die gebaseerd is op de mogelijkheden die de pensioenwet biedt. Deze staffel geldt als uitgangspunt; bij de jaarlijkse besluitvorming zal het bestuur andere relevante economische omstandigheden in ogenschouw nemen. De inhoud van de staffel is als volgt:

Beleidsdekkingsgraad	Toeslagverlening
< 110%	0%
> 110% < grens volledige toeslag (op basis van toekomstbestendig indexeren)	Mate van toeslagverlening op basis van mogelijkheden toekomstbestendig indexeren. Na de toeslagverlening moet de beleidsdekkingsgraad groter of gelijk zijn aan 110%.
> grens volledige toeslag (op basis van toekomstbestendig indexeren)	100% Mogelijk inhaaltoeslag, maximaal 1/5 ^e van het beschikbare vermogen mag worden ingezet.

Kortingssystematiek

Als de financiële positie van het fonds ontoereikend is, geldt als uiterste maatregel dat pensioenaanspraken en rechten op pensioen verlaagd worden. Deze verlaging wordt toegepast:

- Onvoorwaardelijk: als het eigen vermogen zich 5 achtereenvolgende jaren onder het wettelijk minimumniveau (104,2%) bevindt.
- Voorwaardelijk: als het fonds volgens het herstelplan niet op eigen kracht kan herstellen binnen de daarvoor geldende termijn, deze situatie doet zich voor bij een (geschatte) beleidsdekkingsgraad van minder dan 92%.
- Als alle overige sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet.

Voor de voorwaardelijke kortingen geldt dat jaarlijks wordt beoordeeld of de korting nog noodzakelijk is in het kader van het dan geldende herstelplan. Is dit niet het geval dan vervalt de korting.

Als het fonds 5 jaren achtereen niet voldoet aan de vereisten ten aanzien van het minimum vereist eigen vermogen en ook bij de laatste vaststelling hier niet aan voldoet moet een onvoorwaardelijke korting worden toegepast. Deze korting wordt direct toegepast.

Deelnemers

Het aantal actieve deelnemers is in 2025 gedaald ten opzichte van het niveau van ultimo 2024. De volgende tabel illustreert het verloop van de deelnemersaantallen:

Tabel 15

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Gepensio- neerden	Totaal
Stand per 31 december 2024	2.296	1.654	1.632	5.582
Toetredingen	187	-	-	187
Uittredingen met premievrije rechten	-172	166	-	-6
Overlijden	-2	-5	-55	-62
Pensioneringen en ingang partnerpensioen	-43	-46	89	-
Beëindiging pensioen	-	-	-	-
Waardeoverdrachten	-	-76	-	-76
Afkopen	-	-	-7	-7
Overige mutaties	-	-2	-	-2
Stand per 31 december 2025	2.266	1.691	1.659	5.616

Voor gewezen deelnemers geldt dat kleine pensioenen (2024: kleiner dan € 592,51) automatisch overgedragen kunnen worden naar een nieuwe pensioenuitvoerder. Hiervoor is geen toestemming vereist van de gewezen deelnemer.

Technische Analyse

In het volgende overzicht is de analyse van het resultaat opgenomen. Het saldo tussen baten en lasten bedraagt € 63,6 miljoen en komt ten bate van het eigen vermogen.

Tabel 16	(x € 1.000,-)	
	2025	2024
Beleggingen		
Beleggingsresultaten	-4.131	67.357
Benodigde Interest	-12.424	-16.708
Wijziging van marktrente gedurende jaar	91.328	-10.257
<i>Subtotaal</i>	74.773	40.392
Premieresultaat en kosten		
Premie	24.688	23.589
Premie risicoherverzekering	-477	-375
Pensioenopbouw in het jaar	-20.337	-18.304
Risicokoopsommen	-1.476	-1.385
Dekking kosten	-975	-904
<i>Subtotaal</i>	1.423	2.621
Overig resultaat		
Resultaat op waardeoverdrachten	-231	-608
Resultaat op kosten	-123	-364
Resultaat op uitkeringen	-10	82
Kanssystemen	2.003	627
Indexatie en overige toeslagen	-14.258	-13.412
Gewijzigde waarderingsgrondslagen	-28	-1.354
Overige baten en lasten	1	264
<i>Subtotaal</i>	-12.646	-14.765
Totaal saldo baten en lasten	63.550	28.248

Premie

Per 1 januari 2025 is de pensioenpremie vastgesteld op 31,6% van de gezamenlijke pensioengrondslag. Omdat de premie vaststaat en deze kostendekkend moet zijn wordt voor de aanvang van een kalenderjaar bekeken welk saldo uit de premie beschikbaar is voor de pensioenopbouw. Om te bepalen welke pensioenopbouw mogelijk is wordt uitgegaan van een verwacht rendement op basis van de maximale parameters volgens de Commissie Parameters en de strategische beleggingsmix van het fonds. Het maximale rendement op vastrentende waarden volgt uit de rentetermijnstructuur per 30 september en wordt voor 5 jaar gefixeerd.

Daarnaast dient het fonds de kostendekkende premie te berekenen op basis van de werkelijke rente per ultimo van het jaar, de zogenaamde zuivere kostendekkende premie. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende premieberekeningen.

Tabel 17

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Zuivere kostendeekkende premie	27.230	24.703
Gedempte kostendeekkende premie	25.113	23.856
Feitelijke premie	24.580	23.489

Het fonds dient de pensioenpremie vast te stellen op een kostendeekkend niveau. Of aan de wettelijke eis van een kostendeekkende premie wordt voldaan wordt bepaald in het jaar voorafgaand aan het boekjaar (ex-ante). De vergelijking tussen de feitelijke premie en de gedempte premie ziet er als volgt uit:

Tabel 18

(x € 1.000,-)

	Ex-Ante	Ex-Post
Feitelijke premie (inclusief WIA-hiaat)	24.004	24.688
Toevoeging/ onttrekking premiedepot	-	-
Feitelijke premie	24.004	24.688
Gedempte kostendeekkende premie	-24.297	-25.113
Overschot/tekort	-293	-425

Uit deze ex-ante berekening blijkt dat de gedempte kostendeekkende premie hoger is dan de beschikbare premie. In beginsel zou dan sprake zijn van een verlaging van de opbouw echter per einde 2023 zijn nog middelen vanuit het aanwezige premiedepot beschikbaar. Een onttrekking van € 293K is benodigd om te voorkomen dat het opbouwpercentage moet worden verlaagd.

Vermogensbeheer

Het beleggingsbeleid is gericht op het op lange termijn behalen van een beleggingsrendement dat hoger is dan de groeivoet van de verplichtingen. Het verschil in rendement op de beleggingen en de groeivoet van de verplichtingen komt tot uiting in de dekkingsgraad van het fonds. Het beleggingsbeleid is gericht op het beheersen van dit verschil in rendement tussen beleggingen en verplichtingen.

Duurzaamheid

Beleggen

Het bestuur geeft ongewijzigd invulling aan het beleggingsbeleid middels het participeren in beleggingsfondsen. Het fonds heeft aandacht voor duurzaamheid bij haar beleggingen en is zich bewust van haar maatschappelijke rol en de verantwoordelijkheid die daarbij hoort. Het bestuur wil meer doen dan het wettelijk minimum, maar de implementatie moet wel praktisch haalbaar zijn. Daarom:

- Heeft het pensioenfonds de maatschappelijke verantwoordelijkheid benoemd in haar beleggingsbeleid.
- Integreert het pensioenfonds maatschappelijke verantwoordelijkheid als aanvullend criterium in haar beleggingsbesluitvorming (naast o.m. verwacht rendement, kosten en operationele overwegingen).
- Legt het pensioenfonds jaarlijks verantwoording af over het gevoerde beleid.
- Zijn marginaal hogere kosten voor de beleggingen toegestaan, op voorwaarde dat het verwachte meer rendement van duurzame of verantwoorde beleggingsoplossingen kan worden vastgesteld.
- Realiseert het bestuur zich dat de mogelijkheden en inzichten omtrent verantwoord beleggen evolueren en evalueert daarom ieder jaar het verantwoord beleggingsbeleid.

Het fonds classificeert de pensioenregeling niet als een product dat ecologische of sociale kenmerken promoot. Daarmee classificeert het fonds zich voor artikel 6 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation.

Het fonds kiest ervoor om het pensioenproduct voorlopig te classificeren als “overig”. Hagee neemt duurzaamheid als aanvullend criterium mee in haar beleggingsbesluitvorming, maar richt zich niet op een specifiek duurzaamheidsdoel (artikel 9 SFDR) en promoot ook geen ecologische of sociale kenmerken (artikel 8 SFDR). De onderliggende beleggingen van de pensioenregeling houden daarom geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Het fonds integreert maatschappelijke verantwoordelijkheid als aanvullend criterium in haar beleggingsbesluitvorming (naast o.m. verwacht rendement, kosten en operationele overwegingen). Hierover legt het pensioenfonds jaarlijks verantwoording af. Hierbij wordt echter niet expliciet rekening gehouden met ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheidsfactoren zoals gedefinieerd onder de EU Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

Het pensioenfonds maakt gebruik van beleggingsfondsen om te beleggen en is daardoor afhankelijk van het gevoerde duurzaam beleggingsbeleid van de fondsbeheerder. Het bestuur weegt bij de selectie van fondsen het duurzaam beleggingsbeleid mee en kijkt daarbij specifiek naar de volgende criteria:

- De mate van integratie van Environment, Social en Governance (ESG) aspecten in het beleggingsbeleid. Hierbij wordt gekeken of duurzaamheidscriteria worden meegenomen bij het maken van beleggingskeuzes om het rendement van de beleggingen op lange termijn te verhogen door duurzaamheidsrisico's te mitigeren en duurzaamheidsmogelijkheden te benutten.
- Het stem- en betrokkenheidsbeleid. Hierbij wordt gekeken of de dialoog met bedrijven wordt aangegaan over duurzaamheid en stemrecht wordt uitgeoefend om verandering te bewerkstelligen.
- Het uitsluitingsbeleid. Hierbij wordt gekeken of bedrijven of bedrijfstakken worden uitgesloten om, vanwege duurzaamheidsaspecten, in te beleggen.

Hoewel het duurzaam beleggingsbeleid een belangrijk aspect is bij de selectie is het niet noodzakelijkerwijs doorslaggevend. Het is een aanvullend criterium naast onder meer verwacht rendement, kosten en operationele overwegingen.

Hieronder volgt een samenvatting van de huidige integratie van duurzaamheidsrisico's per beleggingscategorie:

Aandelen

Het fonds belegt in aandelen in 3 fondsen van 2 beheerders. Binnen de fondsen wordt rekening gehouden met bepaalde ESG aspecten. De vermogensbeheerder rapporteert over duurzaamheidsrisico's van de portefeuille.

Bedrijfsobligaties

De vermogensbeheerder integreert duurzaamheidsrisico's om het risico- rendementsprofiel te verbeteren. De vermogensbeheerder rapporteert over duurzaamheidsrisico's van de portefeuille.

Liability Driven Investments

De LDI-portefeuille bestaat hoofdzakelijk uit renteswaps, staatsobligaties en geldmarktbeleggingen. Het effect van duurzaamheidsfactoren is kleiner dan bij de andere categorieën door central clearing van renteswaps, de kredietwaardigheid van de obligaties en de korte looptijd van de geldmarktfondsen. ESG wordt geïntegreerd in de geldmarktfondsen en heeft engagement beleid voor tegenpartijen. De beheerder rapporteert over de duurzaamheidsrisico's.

Vastgoed, beursgenoteerd

Het fonds investeert passief in beursgenoteerd vastgoed. Het ESG-risico is onderhevig aan het algemene ESG-beleid van de beheerder dat bestaat uit engagement, uitsluitingen en stembeleid. De impact van het uitsluitingenbeleid is gering.

Vastgoed, niet-beursgenoteerd

Het fonds belegt in woningen in Nederland. De vermogensbeheerder is een actieve beheerder met een sterke integratie van duurzaamheidsrisico's. De integratie van duurzaamheidsrisico's wordt gemonitord op basis van rapportages. De beheerder is aangesloten bij de Global ESG Benchmark for Real Assets zodat het duurzaamheidsbeleid vergeleken kan worden met andere vastgoedbeheerders.

Hypotheke

De vermogensbeheerder integreert duurzaamheidsrisico's door zich te richten op risico's die het meest materieel zijn voor hypotheke zoals energieverbruik van woningen, koolstofvoetafdruk, overstromingen en achterstallig onderhoud. De beheerder rapporteert maandelijks over duurzaamheidsrisico's.

Beleggingsstrategie

Het strategisch beleggingsbeleid is vastgesteld op basis van de resultaten van een ALM-studie (2018) en een update daarvan (2021). Daarbij heeft het bestuur bandbreedtes gedefinieerd waarbinnen de feitelijke beleggingsmix zich mag bewegen zonder dat herbalancering wordt geactiveerd.

Bevindt de feitelijke mix zich buiten de bandbreedtes dan vindt herbalancering plaats of wordt dat gemotiveerd achterwege gelaten. Per ultimo 2025 bevond de feitelijke mix zich binnen de gedefinieerde bandbreedtes.

Het beleid dat uit deze studie volgt kan als volgt worden samengevat:

Tabel 19

	Mix 31-12-2025			Strategische mix
	minimum	strategisch	maximum	ALM-studie
Vastgoedbeleggingen	5,0%	10,0%	15,0%	10,0%
Aandelen	35,0%	40,0%	45,0%	40,0%
Vastrentende waarden	45,0%	50,0%	55,0%	50,0%
Overige beleggingen				
Totaal		100,0%		100,0%

Volgens het herbalanceringsbeleid worden de allocaties naar vastrentende waarden en zakelijke waarden in beginsel jaarlijks teruggebracht naar de strategische normwelingen. Een tussentijdse, al dan niet gedeeltelijke, herbalancering van de beleggingen zal plaatsvinden wanneer gedurende het jaar de bandbreedtes rondom de verdeling van matchingportefeuille en rendementsportefeuille overschreden worden of categorieën binnen de rendementsportefeuille buiten de bandbreedte komen.

Portefeuille

De feitelijke beleggingsmix ten opzichte van de strategische beleggingsmix kan als volgt worden geïllustreerd:

Tabel 20

Categorie	Waarde x € 1,000	31-12-2025	
		Allocatie Feitelijk	Strategisch
Vastgoedbeleggingen	68.028	10,3%	10,0%
Aandelen	278.983	42,4%	40,0%
- Wereldwijd	278.983	42,4%	40,0%
Vastrentende waarden	295.346	44,9%	50,0%
- Korte looptijd	102.368	15,5%	13,5%
- Lange looptijd	128.233	19,6%	31,5%
- Hypotheken	64.745	9,8%	5,0%
Overige beleggingen	15.962	2,4%	0,0%
Totaal	658.319	100,0%	100,0%

De afdekking van het renterisico vindt plaats met behulp van de portefeuille vastrentende waarden met een lange looptijd. Strategisch wordt het renterisico voor 70% van de waarde van de verplichtingen afgedekt met een bandbreedte van plus of min 5%.

Tabel 21

	31-12-2025	
	Feitelijk	Strategisch
Afdekking renterisico in % van de nominale verplichtingen	68,0%	70,0%

Rendement

Het totale rendement van de beleggingen bedroeg -0,4% ten opzichte van de benchmark van -1,3%
Per categorie bedroeg het rendement van de feitelijk mix en het rendement van de benchmark:

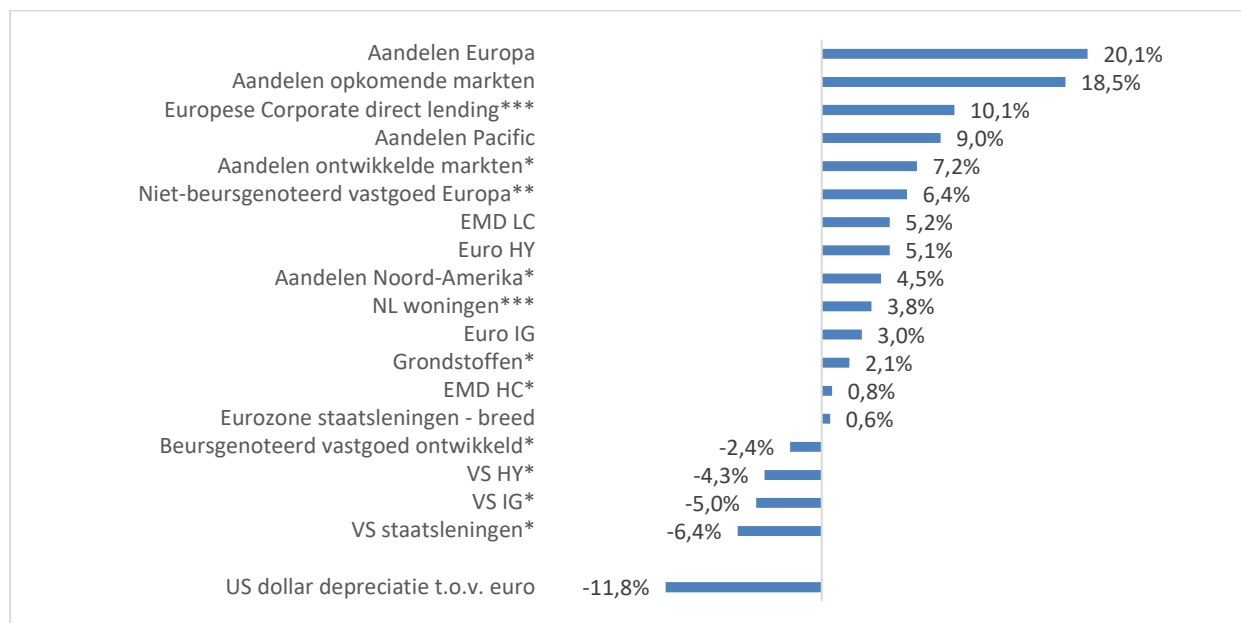
Tabel 22

Beleggingscategorie	Rendement	2025	
		Benchmark	Vershil
Return Portefeuille			
Vastgoedbeleggingen	9,3%	3,0%	6,3%
Aandelen	9,2%	6,7%	2,6%
Vastrentende waarden	2,1%	1,2%	0,9%
Matching portefeuille	-25,1%	-25,1%	0,0%
Overige beleggingen	1,6%	2,2%	-0,6%
Totaal	-0,4%	-1,3%	0,9%

De afdekking van het renterisico is vormgegeven door middel van een portefeuille van renteswaps die is begrepen in de vastrentende waarden.

Terugblik op de financiële markten

Marktontwikkelingen: totaal rendementen over 2025 (EUR ongedhedged)

Rendementen zijn inclusief valuta-effecten.

*) Betreffen categorieën met veel US dollar blootstelling die negatief geraakt werden door de US dollar depreciatie t.o.v. de euro.

***) Gebaseerd op MSCI vastgoedindices van directe vastgoedinvesteringen (o.b.v. rolling forward 2024 Q4-2025 Q3), exclusief kosten en leverage.

****) Gebaseerd op rolling forward 2024 Q4 – 2025 Q3.

Terugblik economie en financiële markten 2025

2025 kende solide rendementen voor de meeste beleggingscategorieën, ondanks periodes van volatiliteit door geopolitieke spanningen en handelsconflicten. Economieën bleven veerkrachtig, mede dankzij optimisme rond Artificial Intelligence (AI) en (verdere) verlagingen van beleidsrentes door centrale banken. Aandelen presteerden in 2025 over het algemeen beter dan obligatiecategorieën. Categorieën met relatief veel blootstelling naar Amerikaanse dollar, zoals Amerikaanse obligaties, presteerden minder goed door de waardedaling van de dollar ten opzichte van de euro.

De wereldeconomie bleef in 2025 opvallend veerkrachtig gegeven de toename van geopolitieke spanningen en hieraan verbonden handelsconflicten. De groei van de Amerikaanse, Europese en Chinese economieën verliep in een vergelijkbaar tempo als het jaar ervoor. De komst van de nieuwe Amerikaanse Trump-regering in januari leidde echter direct tot meer geopolitieke en economische onrust. Met name de aankondiging van hoge invoerheffingen door president Trump op 2 april ("Liberation Day") veroorzaakte onrust over de wereldwijde economische groei en bracht volatiliteit op de financiële markten. Zowel aandelen- als obligatiemarkten daalden; opmerkelijk genoeg daalde ook de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro. Dit is ongebruikelijk in tijden van onrust omdat de dollar normaliter als een 'veilige haven' fungeert. Verschillende landen wisten lagere heffingen uit te onderhandelen en sommige productgroepen, waaronder halfgeleiders en medicijnen, werden vrijgesteld. Verder bleef een brede tegenreactie vrijwel uit, behalve van China, waardoor een opwaartse spiraal van steeds hogere heffingen werd voorkomen. Zo keerde er geleidelijk rust terug op de markt. Niettemin bleef de Amerikaanse dollar de rest van het jaar zwakker tegenover de euro. In het derde en vierde kwartaal van 2025 sloot de Amerikaanse regering diverse handelsakkoorden, onder andere met de EU en Japan. Uiteindelijk zorgden de heffingen wel voor schommelingen in groei en inflatie, maar de negatieve effecten vielen tot het einde van het jaar mee: het handelsconflict werd minder hevig gevoerd dan aanvankelijk gevreesd. De gemiddelde effectieve invoerheffing in de VS lag in november iets boven de 11%, historisch gezien hoog, maar aanzienlijk lager dan op Liberation Day werd aangekondigd. China wist zijn export deels te verleggen: de uitvoer naar de VS daalde sterk, maar die naar Europa en andere opkomende economieën steeg juist aanzienlijk. De export bleef zo een belangrijke pijler van de Chinese economie, terwijl de binnenlandse problemen aanzienlijk bleven met een aanhoudende vastgoedcrisis en een laag vertrouwen van huishoudens in een snel herstel.

In 2025 kwam de 'AI-boom' op stoom, vooral maar niet uitsluitend in de VS. Het jaar begon nog zorgelijk toen DeepSeek, een Chinese concurrent van Amerikaanse technologiebedrijven, een concurrerende AI-chatbot uitbracht met een veel lagere kostprijs. AI snel groeide het optimisme over de potentie van AI, bijvoorbeeld via een stijging van de arbeidsproductiviteit. Dit leidde tot stijgende bedrijfsinvesteringen in (data)infrastructuur om AI-modellen te ontwikkelen en te laten draaien. Vooral grote Amerikaanse technologiebedrijven (zoals de hyperscalers Microsoft, Meta, Alphabet en Amazon) investeerden miljarden in datacenters; deze investeringen zullen naar verwachting stijgen van 240 miljard dollar in 2024 naar circa 400 miljard dollar in 2027. Dit droeg niet alleen bij aan de groei in de VS, maar ook aan groei in Aziatische landen, met name Zuid-Korea en Taiwan.

De geopolitieke koers van de regering-Trump leidde in de eurozone tot meer aandacht voor defensie en veiligheid. De defensie-uitgaven van veel eurozone lidstaten zullen naar verwachting oplopen tot 5% van het BBP in 2035, zoals afgesproken tijdens de NAVO-top in Den Haag eind juni. Duitsland heeft aangegeven zijn defensie-uitgaven — naast infrastructuuruitgaven — fors te verhogen. De economische effecten hiervan zullen waarschijnlijk vanaf 2026 zichtbaar worden. Hoe deze extra uitgaven in de eurozone gefinancierd worden, hangt af van de fiscale ruimte en politieke bereidheid van de individuele landen. Duitsland heeft die ruimte, net als Nederland, maar bij landen als Frankrijk en Italië is deze ruimte relatief beperkt. In het derde kwartaal ontstonden vragen over het Franse begrotingstekort en de oplopende staatsschuld. Meerdere premiers (Barnier, Bayrou en Lecornu) kregen geen politieke steun voor hun krappere begroting, wat leidde tot een afwaardering van de Franse kredietrating door S&P (van AA- naar A+) in oktober. Franse rentes kwamen hoger te liggen dan de Italiaanse, ondanks de lagere kredietwaardigheid en hogere schuld van Italië. De reactie van markten op de ontwikkelingen in Frankrijk bleef echter relatief gematigd. Risico-opslagen lagen namelijk al relatief hoog,

Frankrijk heeft geen herfinancieringsproblemen en de ECB heeft geloofwaardige instrumenten om Frankrijk te ondersteunen.

Op monetair vlak werden de renteverlagingen door de centrale banken in 2025 voortgezet, met uitzondering van de Bank of Japan. Dit bood steun aan de markten. De Amerikaanse Fed verlaagde in de eerste helft van 2025 de rente niet, maar deed dat drie keer in het najaar (september, oktober, december) om de economie en afkoelende arbeidsmarkt te ondersteunen, ondanks hardnekkige inflatie. De rente daalde in totaal met 0,75% naar 3,50 - 3,75%. De ECB verlaagde de beleidsrente in de eerste helft van het jaar vier keer met 0,25%, tot een niveau van 2%, en hield deze vervolgens stabiel. Aan het einde van het jaar lag de inflatie in de eurozone dicht bij het ECB-doel en bleek de economie veerkrachtig met een groei van iets onder trendniveau. De Bank of England verlaagde de rente met in totaal 1% tot 3,75%. De Bank of Japan week af van de lijn van andere centrale banken en verhoogde juist tweemaal de rente, tot 0,75% eind van het jaar — het hoogste niveau in circa 30 jaar — gesteund door hogere lonen en inflatie.

Aandelen ontwikkelde markten

In tegenstelling tot voorgaande jaren presteerden Europese aandelen in 2025 beter dan Amerikaanse aandelen: 20,1% versus 4,5% (in euro). Ook in lokale valuta deden Europese aandelen het (iets) beter; dit is pas de tweede keer in tien jaar dat Europa een hoger jaarrendement laat zien. Het grotere verschil in rendement tussen beide regio's kwam voor een aanzienlijk deel door de waardedaling van de dollar ten opzichte van de euro (-11,8%). Opmerkelijk is verder dat de stijging van Europese aandelenkoersen vrijwel volledig te danken was aan hogere waarderingen. De gerealiseerde winsten zijn in Europa in 2025 iets gedaald, terwijl de verwachte winsten slechts licht zijn gestegen. In de VS daarentegen was de winstontwikkeling in 2025 veel meer in lijn met de behaalde rendementen.

Beursgenoteerd vastgoed

Beursgenoteerd vastgoed is door de relatief hoge mate van schuldfinanciering gevoelig voor oplopende rentes en strengere kredietvoorwaarden van banken. Stijgende langere obligatierentes drukten deels de rendementen van beursgenoteerd vastgoed. Daarnaast heeft de index een grote blootstelling aan de VS, waardoor de waardedaling van de Amerikaanse dollar een negatief effect had op het totale rendement van de wereldwijde index (-2,4%). In de VS was het resultaat zwakker dan in Europa, voornamelijk als gevolg van de daling van de dollar.

Niet-beursgenoteerd vastgoed

Niet-beursgenoteerd vastgoed is eveneens gevoelig voor oplopende rentes en kredietvoorwaarden van banken, gelijk aan beursgenoteerd vastgoed. Echter vinden herwaarderingen bij niet-beursgenoteerd vastgoed vertraagd plaats ten opzichte van beursgenoteerd vastgoed. Dit had als gevolg dat niet-beursgenoteerd vastgoed gedurende het jaar 2022, toen renteniveaus sterk toenamen, nog onvoldoende geherwaardeerd was en er een correctie in 2023 plaatsvond. De Europese vastgoedmarkt ondergaat een cyclisch herstel en de prijsherziening is grotendeels achter de rug. Het rendement voor Europees niet-beursgenoteerd vastgoed en Nederlandse woningen was positief in 2025.

Vastrentende waarden

De beleidsrenteverlagingen die in 2024 waren gestart werden door de centrale banken in 2025 doorgezet. In de eerste helft van het jaar verlaagde de ECB de beleidsrente met in totaal 1% en hield deze stabiel in de loop van 2025. De Bank of England verlaagde de rente met hetzelfde percentage. De Fed volgde in september met 0,25% om vervolgens nog twee keer te verlagen met in totaal 0,75%. De dalende rente was een steun voor financiële markten. De beleidsrente van Japan liet een tegenovergestelde beweging zien, met een verhoging naar 0,75% doordat de inflatie en hogere lonen een stijgende trend lieten zien.

Op de Amerikaanse obligatiemarkt was de daling van de tienjaarsrente in 2025 opvallend (van 4,6% naar 4,2%),

gezien de aanhoudend veerkrachtige economie en de hardnekkige inflatie. Dat de Fed de rente desondanks verlaagde, heeft bijgedragen aan de daling van de tienjaarsrente. De stijging van Duitse staatsobligatierentes (van 2,4% naar 2,9%) komt vooral door de aangekondigde grootscheepse fiscale plannen voor defensie en infrastructuur. Japanse staatsobligatierentes stegen behoorlijk in 2025 (van 1,1% naar 2,1%), door onder meer een omvangrijk stimuleringspakket van de nieuwe regering, terwijl de Bank of Japan de rente stapsgewijs verhoogde naar het hoogste niveau sinds 1995. Stijgende lange rentes drukten de rendementen van staatsobligaties. De waardedaling van de Amerikaanse dollar drukte het rendement van Amerikaanse obligaties.

Bedrijfsobligaties presteerden beter dan staatsobligaties door dalende risico-opslagen, waarbij risicovollere hoogrentende bedrijfsobligaties beter presteerden dan de meer kredietwaardigere bedrijfsobligaties. Binnen de minder liquide vastrentende categorieën realiseerde de categorie Nederlandse woninghypotheken een positief rendement; dalende risico-opslagen en lage kredietverliezen droegen hieraan sterk bij.

Beoordeling controlemaatregelen vermogensbeheerders

Het is voor het bestuur van belang zich een beeld te vormen van de werking van de interne controlemaatregelen bij de vermogensbeheerders. De fiduciair beheerder beoordeeld de ontwikkelingen bij de vermogensbeheerders en rapporteert daarover jaarlijks aan het bestuur.

De rapportages van de fiduciair beheerder geeft het bestuur geen aanleiding om het vertrouwen in een van de vermogensbeheerders te verliezen.

Vooruitblik 2026

Bestuur

In het verslag over 2025 heeft het bestuur de verwachting uitgesproken dat de agenda gedomineerd zou worden door onderwerpen in het kader van de invoering van een nieuwe regeling volgens de Wet toekomst pensioenen. Het bestuur constateert dat in het verslagjaar 2025 intensief gewerkt en aan de nieuwe regeling maar grote stappen zijn gemaakt die uiteindelijk hebben geleid tot de invaarmelding aan De Nederlandsche Bank in januari 2026. Maar ook de agenda van het bestuur voor 2026 wordt in belangrijke mate bepaald door de nieuwe pensioenregeling. Uitgaande van de implementatiedatum van 1 januari 2027 moeten nog een groot aantal besluiten worden genomen met betrekking tot de uitvoering. Fondsdocumenten als het reglement, Actuariële- en bedrijfstechnische nota moeten opgesteld worden.

Wet- & regelgeving

Digital Operational Resilience Act

Met ingang van 17 januari 2025 is de Digital Operational Resilience Act van kracht geworden. Dit is Europese wetgeving die eisen stelt aan de mate waarin en de manier waarop financiële ondernemingen hun digitale weerbaarheid hebben georganiseerd.

Wet bedrag ineens

De wet bedrag ineens biedt de deelnemers 10% van het pensioenvermogen in 1 keer op te nemen. De geplande inwerkingtreding van de wet is een aantal keren uitgesteld. Ook de laatst bekendgemaakte datum (1 juli 2026) is niet meer haalbaar: invoering is wederom uitgesteld. Wanneer deze wet van kracht zal worden is zeer onzeker. Het fonds heeft de administratie voorbereid, als de definitieve datum bekend wordt zal ook het reglement worden aangepast.

Wet verlenging transitieperiode

Twee december 2025 heeft de Eerste Kamer de wet en het bijbehorende Besluit vaststelling transitietermijnen aangenomen. De wet verschuift de uiterste datum voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028 en worden diverse transitie data verplaatst naar een Algemene Maatregel van Bestuur. Partijen krijgen hierdoor 1 jaar extra de tijd om een zorgvuldige overgang te realiseren terwijl tegelijkertijd het kabinet makkelijker kan bijsturen.

Vooruitblik macro-economie 2026

De geopolitieke onrust zal naar verwachting ook in 2026 aanhouden. De Amerikaanse arrestatie van de Venezolaanse president Maduro op Venezolaans grondgebied in januari is daarvan een illustratief voorbeeld; ingrijpen door de VS in andere landen op het westelijk halfrond kan niet worden uitgesloten. Tot nu toe is het effect hiervan op de wereldeconomie en financiële markten beperkt gebleven, vooral omdat de invloed op macro-economische indicatoren, zoals olieproductie en olieprijs, vooralsnog gering is. Historisch gezien worden geopolitieke gebeurtenissen doorgaans gezien als idiosyncratisch en hebben deze beperkte invloed op de wereldeconomie en markten. De verwachting is dat de veerkrachtige wereldeconomie ook in 2026 zal standhouden.

De economische groei in de VS en de eurozone zal naar verwachting stabiel zijn het komende jaar. In de VS zal de groei aan het begin van het jaar iets zwakker zijn, maar vanaf de zomer aantrekken. Waar de remmende werking van invoerheffingen langzaam afneemt, maken deze plaats voor positieve effecten van president Trump's belastingwet, de "One Big Beautiful Bill Act". De inflatie in de VS zal naar verwachting hardnekkig blijven, mede doordat bedrijven invoerheffingen blijven doorberekenen aan consumenten. Daarnaast zorgt de stilgevallen migratie voor krapte op de arbeidsmarkt, wat de potentie voor lagere loongroei beperkt. Voor de Fed betekent dit een lastig dilemma: onzekerheid over de arbeidsmarkt rechtvaardigt wellicht nog

renteverlagingen, maar het niveau van de inflatie rechtvaardigt dat niet. De markt voorziet twee renteverlagingen in 2026, maar het is mogelijk dat de Fed voorzichtiger te werk gaat.

De economie van de eurozone zal steun ondervinden van de Duitse overheidsinvesteringen in infrastructuur en defensie. Wel zullen deze uitgaven in sommige Europese landen gecompenseerd moeten worden met bezuinigingen elders. Verwacht wordt dat de inflatie in de eurozone zal dalen richting doelstellingen van de ECB, mede door een afnemende loongroei. Voor de ECB worden daarom voorlopig geen renteaanpassingen verwacht, al behoort zowel een renteverhoging (bij aanhoudend hoge inflatie) als een verlaging (als inflatie snel daalt) tot de mogelijkheden. Voor de Bank of England twijfelt de markt tussen één of twee renteverlagingen, maar gezien de zwakke economie en dalende inflatie zijn zelfs twee à drie verlagingen niet uitgesloten.

Na een lange periode van deflatie groeit de Japanse economie weer in nominale termen. In China wordt een lichte afname van de groei verwacht. Binnenlands blijven de problemen aanzienlijk, met een aanhoudende vastgoedcrisis en laag consumentenvertrouwen. Door hevige concurrentie dalen de producentenprijzen, waardoor het voor veel bedrijven lastig is winstgevend te blijven. De export blijft de belangrijkste pijler onder de economie, maar het is onzeker of China's handelspartners de instroom van goedkope Chinese producten zullen blijven accepteren. In opkomende markten verschuift de groei naar landen die een rol spelen in de AI-cyclus, zoals Taiwan en Zuid-Korea, landen die profiteren van productieveverschuivingen uit China, zoals Vietnam, Maleisië en in zekere mate India, en grondstoffenproducenten waaronder diverse Zuid-Amerikaanse landen.

In maart 2026 hebben Israël en de Verenigde Staten Iran aangevallen. In reactie heeft Iran de Straat van Hormuz, een van de levensaders voor de economie, afgesloten. Ook voor de energielevering belangrijke complexen in de oliestaten hebben schade opgelopen. De invloed van deze gebeurtenissen op de wereldeconomie zal sterk afhankelijk zijn van de duur van de vijandelijkheden. De verwachting dat de geopolitieke onrust zal aanhouden is door deze gebeurtenissen realiteit geworden. Alle verwachtingen omtrent economische ontwikkelingen staan door deze gebeurtenissen op losse schroeven.

Beleggingen 2026

De aandelenportefeuille is voor een groot deel belegd in de Verenigde Staten. Deze ontwikkeling op deze markten wordt gedomineerd door een beperkt aantal zeer grote bedrijven. Om hier minder van afhankelijk te zijn is de BAC gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden om meer in de EU markten te beleggen. In maart 2026 een deel van de portefeuille overgeheveld naar een EU fonds waarbij dezelfde benchmark wordt gehanteerd.

Amstelveen, 30 juni 2026

B. den Hartog AAG
Voorzitter

Drs. T. Melchior
Penningmeester

Mw. Mr. M.M. Oude Reimer
Bestuurslid

Ir. J. Ouwerkerk EMIA RO
SFH Interne Audit

Ing. R. van Groningen
Bestuurslid

A.T.J. van Rijt
Bestuurslid

H. Steinhart
Bestuurslid

Mw. M. Tjan
Bestuurslid

D. Willemsz
Bestuurslid

H.P. Koeman
Secretaris

Verantwoording & Toezicht

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Taak en werkwijze

Het is de taak van het verantwoordingsorgaan (hierna te noemen het VO) om het door het bestuur van Hagee Stichting (hierna te noemen het fonds) gevoerde beleid te beoordelen. Het VO doet dit onder andere vanuit alle documenten en informatie die het VO ontvangt van het bestuur, van het pensioenbureau en van belangenorganisaties. Het VO ontvangt alles wat ook aan de bestuursleden wordt gestuurd, waardoor het VO geen informatieachterstand heeft ten opzichte van bestuursleden van het fonds. Met de informatie uit deze documenten, uit gezamenlijke vergaderingen met het bestuur, uit overleg met de manager pensioenbureau en uit eigen overleg toetst het VO het door het bestuur gevoerde beleid in relatie met de missie en visie van het fonds. In het bijzonder wordt hierbij nagegaan of er bij het gevoerde beleid en bij het voorgenomen beleid voldoende rekening wordt gehouden met de belangen van alle betrokken partijen, actieve deelnemers, slapers, uitkeringsgerechtigden en ook de werkgever.

Organisatie

De samenstelling van het VO is in 2025 ongewijzigd gebleven. Gezien het lopende Wtp-traject was dat essentieel voor een goede taakvervulling. In dit traject heeft het VO immers een veel actievere rol dan gebruikelijk en dan is het belangrijk dat de leden van het VO voldoende zijn ingewerkt om daar invulling te kunnen geven.

Onderwerpen 2025

Ontwikkelingen rond Wtp

Begin 2025 heeft het VO een definitief advies uitgebracht over het Invaarbesluit. Bij het opstellen van dit advies heeft het VO zich laten ondersteunen door een eigen onafhankelijke adviseur zodat het advies compleet en correct was en geen onderwerpen bevatte die er niet in thuis horen.

Een aantal conceptversies zijn met de manager Pensioenbureau gedeeld en besproken om ervoor te zorgen dat het advies voor het bestuur duidelijk zou zijn.

In maart 2025 is het definitieve advies naar het bestuur van het fonds gestuurd. Het VO heeft in het overleg met de voorzitter van het fonds en de manager Pensioenbureau zijn zorgen uitgesproken over de oplevering van het nieuwe pakket voor de pensioenadministratie. Vertraging hierbij was al de belangrijkste reden voor uitstel en het is onwenselijk dat het fonds de overgang nogmaals zou moeten uitstellen. Het bestuur deelt onze zorgen maar heeft ons overtuigd dat dit onderwerp voldoende aandacht heeft, alternatieven zijn hierbij ook onderzocht.

In dit overleg is ook uitgebreid gediscussieerd over het besluit van het bestuur om de dekkingsgraad te beschermen tot de geplande transitiedatum van 1 januari 2027. Als koersen in deze periode meer dalen dan de kosten van deze bescherming is de uitleg aan (gewezen) deelnemers en gepensioneerden eenvoudig. Maar als dat niet het geval is moet het bestuur verantwoording afleggen over een grote uitgave die “voor niets” is geweest.

Continuïteit

Alle publicaties in de media over veranderingen in de pensioenwereld hebben geleid tot een toegenomen belangstelling van de deelnemers voor hun pensioen en daarmee ook een grotere bereidheid zich kandidaat te stellen voor een bestuursfunctie. Hierdoor is het ook in 2025 gelukt om de vacatures die zijn ontstaan door vertrekkende bestuursleden op te vullen met geschikte kandidaten. De definitieve benoeming van de aspirant leden vindt plaats na de verklaring van geen bezwaar van De Nederlandsche Bank.

Met Bart den Hartog, de nieuwe voorzitter van het fonds, heeft het VO inmiddels ook kennis gemaakt en in de bestuursvergaderingen waarbij leden van het VO aanwezig waren hebben we geconstateerd dat vergaderingen goed verlopen. Per onderwerp is duidelijk of het onderwerp zich in de beeldvormende, de oordeelsvormende of

de besluitvormende fase bevindt. In de eerste twee fasen is er voor alle aanwezigen veel ruimte om alle aspecten van het onderwerp te belichten waarna het uiteindelijke besluit in een volgende vergadering kan worden genomen.

Zoals hierboven al gemeld waren er in 2025 geen wisselingen in het VO. Gezien de beperkte grootte van het VO is ons reglement aangepast zodat niet meerdere leden tegelijk aan het einde van hun zittingstermijn komen. Zeker bij een langlopend en complex traject, zoals de overgang naar een Wtp-regeling, is het lastig als tijdens dat traject meer leden tegelijk het VO verlaten. Dat het bestuur aan het kijken is hoe de toekomst van het fonds als zelfstandig ondernemingspensioenfonds er uit ziet, vindt het VO een verstandig besluit. Maar dat betekent overigens niet dat het VO hierover al een eigen oordeel heeft.

Ontwikkeling dekkingsgraad in 2025

De feitelijke dekkingsgraad is in 2025 gestegen van 126,5% naar 142,5%. Op 31 oktober, de peildatum voor het vaststellen van de indexatie, was de inflatie 3,12%. Omdat de indiening van het implementatieplan bij De Nederlandsche Bank is teruggetrokken heeft het bestuur besloten opnieuw gebruik te maken van de Algemene Maatregel van Bestuur die het mogelijk maken om meer te indexeren dan onder het bestaande beleid mogelijk zou zijn geweest. Volgens het bestaande beleid was de indexering 83% van de inflatie geweest, oftewel 2,59%. Hiermee is het bestuur weliswaar ingegaan tegen het advies van de eigen adviseur maar het bestuur heeft de gemaakte keuze naar onze mening voldoende onderbouwd. Hierbij is ook uitgebreid aandacht geweest voor de evenwichtigheid van het besluit.

Beleggingsbeleid

In verband met de transitie naar een regeling die voldoet aan de Wet toekomst pensioenen in combinatie met een hoge dekkingsgraad heeft het fonds besloten een put-optie te kopen op de benchmark voor de aandelenportefeuille. Met deze optie is de waarde van dit deel van de portefeuille, in vreemde valuta, geborgd. Het valutarisico voor de mogelijke uitkering van de optie is niet afgedekt. Het VO heeft begrip voor de overwegingen van het bestuur en vraagt aandacht voor de communicatie richting (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Met name voor de situatie waarin de koersen verder stijgen en de optie niet tot uitkering komt.

Er zijn geen wijzigingen in het strategisch beleggingsbeleid geweest in 2025, de optie heeft daarmee geen invloed op het risicoprofiel van de portefeuille.

Overleggen Verantwoordingsorgaan

Het begin van 2025 stond voor het VO in het teken van het advies over het Invaarbesluit. In de periode daarna is er meer tijd geweest voor niet aan de Wtp gerelateerde onderwerpen.

Het VO heeft in 2025 ook het eigen functioneren geëvalueerd, gebruikmakend van dezelfde vraagstelling als het bestuur in het verleden heeft gebruikt. Bij de bespreking hiervan is met name gediscussieerd over welk niveau een VO-lid moet hebben om zijn taak goed te kunnen vervullen. Gezien de beperkte omvang van het VO is het voor het functioneren van het VO belangrijk dat ieder VO lid voldoende kennis heeft van alle relevante aandachtsgebieden. Het binnen het VO hebben van specialistische kennis per aandachtsgebieden is gezien de rol van het VO minder noodzakelijk dan voor het bestuur.

Adviesaanvragen 2025

Naast het advies over het Invaarbesluit heeft het VO in 2025 onderstaande adviesaanvragen behandeld.

- Communicatiebeleidsplan 2025-2027
- Beloningsbeleid
- Klachten- en geschillenregeling
- Kostendekkende premie 2026

Het bestuur heeft, uiteraard samenspraak met het VO, ook een vernieuwd VO-reglement vastgesteld.

Vooruitblik

2026

Het voornemen is om per 1 januari 2027 over te gaan op een nieuwe Wtp-regeling. Uiteraard zullen wij de

voortgang van dit proces op de voet volgen.

In 2025 zijn we ons al meer gaan richten op wat er op de agenda staat bij bestuursvergaderingen. Zo kunnen we een beter zicht krijgen op het besluitvormingsproces van het bestuur en tegelijk onze kennis over de besproken onderwerpen verbreden. Deze werkwijze zullen we in 2026 voortzetten.

Conclusie

Zowel in het bestuur als in het VO is het nauwelijks merkbaar namens welke groep (actieven, uitkeringsgerechtigden, werkgever) men in het bestuur/VO zitting heeft. Er is een gezamenlijk gevoeld belang om voor alle deelnemersgroepen (actieven, slapers en uitkeringsgerechtigden) een goede pensioenregeling uit te voeren.

Er is sprake van een open cultuur waardoor er zowel voor bestuursleden als voor het VO geen drempel is voor het stellen van vragen. Het VO is op basis van alle beschikbare informatie van mening dat het bestuur haar taken in 2025 op correcte wijze heeft uitgevoerd en daarmee de belangen van alle deelnemers op evenwichtig wijze heeft weten te behartigen.

Amstelveen, april 2026

Het verantwoordingsorgaan van Stichting Hagee Pensioenfonds bestond in 2025 uit:

	In functie sinds	Functie, vertegenwoordiging
Patrick Overdijk	september 2023	Lid, werknemers
Wim van Rixtel	september 2023	Lid, uitkeringsgerechtigden
Arno Vos	juni 2013	Voorzitter/Secretaris, werkgever

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft kennisgenomen van het verslag van het Verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid en de uitvoering daarvan in 2025. Het Verantwoordingsorgaan heeft ook in 2025 een positieve bijdrage kunnen leveren aan diverse beleidselementen. Het hoopt de goede samenwerking ook in 2026 voor te zetten.

Verslag van de visitatiecommissie

1. Inleiding

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Hagee (hierna: het Fonds) heeft VCHolland en daarmee de leden van de visitatiecommissie, na advies van het Verantwoordingsorgaan (hierna: VO), de opdracht gegeven tot de uitvoering van een visitatie bij het Fonds. De visitatiecommissie (hierna: VC) heeft tot (wettelijke) taak toezicht te houden op (de totstandkoming van) het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het Fonds. Binnen dit kader vormt de VC zich een beeld van de wijze waarop het Fonds de Code Pensioenfondsen naleeft. De VC is ten minste belast met het toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken aan het VO en de werkgever, en in het jaarverslag.

Het intern toezicht vervult zijn taak zodanig dat het bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van het Fonds en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering.

VCHolland heeft voor de uitvoering van visitaties een werkwijze ontwikkeld die uiteindelijk uitmondt in een rapportage over de bevindingen en het oordeel van de VC. De visitatie strekte zich uit tot de op 20 april 2026 voor de visitatiecommissie beschikbare informatie met betrekking tot de periode tot en met 31 december 2025.

2. Oordeel/Bevindingen

Samenvattend oordeel:

De VC is van oordeel dat het beleid van het bestuur evenwichtig en op een zorgvuldige manier tot stand is gekomen en uitgevoerd. Het Fonds voert een consistent beleid en hanteert een bestendige gedragslijn. Het Fonds beschikt over een toereikende governance-structuur. Er is sprake van een effectief en slagvaardig optreden van het bestuur en een beheerste en integere bedrijfsvoering.

Samenvattend oordeel Code Pensioenfondsen 2024

De VC heeft kennisgenomen van de eigen beoordeling van het Fonds met betrekking tot de naleving van de Code Pensioenfondsen 2024. De rapportage en uitleg van de uitzonderingen en de onderwerpen waarover het Fonds wettelijk of volgens de Code is gehouden te rapporteren, is toereikend. Uit de analyse die het Fonds heeft gedaan volgt dat het Fonds de Code op het gebied van diversiteit en inclusie en de keuzebegeleiding niet volledig volgt. Het Fonds geeft naar het oordeel van de VC voldoende motivatie en onderbouwing hiervoor. De VC merkt op dat beoordeling of goedkeuring van het jaarverslag 2025 en de rapportage over de Code Pensioenfondsen niet tot haar mandaat behoort.

Naar het oordeel van de VC zijn de gerapporteerde uitzonderingen en de onderstaand gerapporteerde bevindingen niet van zodanige aard dat hiermee in materiële zin inbreuk wordt gemaakt op het naleven van de toegepaste toezichtnormen, wet- en regelgeving.

a. Opvolging bevindingen en aanbevelingen

Het Fonds voert met betrekking tot de opvolging van aanbevelingen een procesmatige aanpak. De aanbevelingen worden opgenomen op een overzicht en voorzien van acties die gemonitord worden door het bestuur. De eerder door de VC gegeven aanbevelingen zijn opgevolgd of zullen in de loop van 2026 worden opgevolgd.

b. Algemene gang van zaken

Het Fonds voert een consistent beleid en hanteert een bestendige gedragslijn. Het volgt ontwikkelingen in de omgeving op de voet. Waar nodig worden (tijdig) acties ondernomen om overeenkomsten of beleid aan te passen.

De voortgang van het transitieproces naar de nieuwe pensioenregeling stond in 2025 centraal. In dat proces is een apart fenomeen het gegeven dat het Fonds zelfadministrerend is en dat het Fonds samenwerkt met een externe leverancier om de benodigde software voor de transitie af te nemen. In dat proces zijn bij de leverancier door interne oorzaken achterstanden ontstaan hetgeen de invaardatum van 1 januari 2027 in gevaar heeft gebracht. Het Fonds heeft hiertoe een aantal fall-back-scenario's opgesteld.

In verband met het voornemen van het Fonds om in te varen in de nieuwe solidaire premiereregeling behoeft het Fonds in 2025 geen haalbaarheidstoets meer uit te voeren. Na de transitie zal een fundamentele discussie over de toekomst van het Fonds gestart worden. Daarbij zal ook opnieuw de governancestructuur van het Fonds geëvalueerd worden.

De VC heeft geen opmerkingen over de door de externe accountant en certificerend actuaaris voor 2024 afgegeven verklaringen. De rapportages van voornoemde functionarissen bevatten geen materiële bevindingen.

c. Governance

Bij het Fonds is sprake van een zodanige inrichting van de organisatie en de bedrijfsprocessen dat een beheerste en integere bedrijfsvoering is gewaarborgd. De governancestructuur van het Fonds is ingericht met – naast het bestuur – twee vaste adviescommissies en waar nodig tijdelijke werkgroepen en een verantwoordingsorgaan. De taken en bevoegdheden van de fondsgremia zijn in statuten en reglementen vastgelegd. De sleutelfunctie interne audit is intern belegd, actuariael en risicobeheer zijn extern belegd. Binnen het Fonds is een Pensioenbureau actief met een Pensioenmanager; het bureau verzorgt de bestuurlijke ondersteuning en het pensioenbeheer.

Doelstellingen, uitgangspunten en risicohouding zijn toereikend vastgelegd in de ABTN. Het jaarverslag biedt in transparant en duidelijk inzicht in beleid, besluit, besluitvormingsproces en overwegingen.

De evenwichtige belangenafweging wordt aantoonbaar meegenomen in de voorbereiding en besluitvorming door het bestuur. Het verantwoordingsorgaan (VO) vervult ook een belangrijke rol bij het bewaken van de evenwichtige belangenafweging.

De samenwerking tussen bestuur en VO is goed en het VO wordt tijdig en compleet voorzien van informatie bij de adviesaanvragen. In het kader van de voortgang van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling maakt het VO gebruik van een eigen adviseur.

d. Geschiktheid

Het Fonds beschikt over een geschiktheidsplan en een geschiktheidsmatrix. Ten aanzien van deze laatste beveelt de VC aan deze regelmatig te actualiseren. In 2025 vond deskundigheidsbevordering plaats door middel van relevante themasessie; er was echter geen opleidingsplan op individueel niveau.

Voor wat betreft de deskundigheidsontwikkeling sluit het VO aan bij de themadagen die georganiseerd worden, zoals bijvoorbeeld rondom de DORA-wetgeving. Indien het door het VO relevant wordt geacht, worden ook externe bijeenkomsten bezocht. In het kader van de transitie naar het nieuwe stelsel maakte het VO gebruik van een externe adviseur. Voor zover de VC daar zicht op heeft, zijn de contacten met het bestuur en het bestuursbureau goed en wordt het VO tijdig en in voldoende mate aangehaakt bij onderwerpen waar het VO rechten en plichten heeft zoals het invaarbesluit, de kostendekkende premie voor 2026, het beloningsbeleid en de klachten- en geschillenregeling.

De VC concludeert op basis van de beschikbare documentatie en de gevoerde gesprekken dat de leden van de fondsorganen over voldoende tijd beschikken om hun taken naar behoren te vervullen.

Voor de jaarlijkse evaluatie voert de voorzitter minimaal éénmaal per jaar een gesprek met de individuele bestuursleden, waarbij hun individuele bijdragen en het functioneren van het bestuur als geheel ter sprake komen en zij kunnen reflecteren op het functioneren van de voorzitter. De VC beveelt aan om de uitkomsten van de zelfevaluatie om te zetten naar te ondernemen acties.

e. Vermogensbeheer

Het beleggingsbeleid is afgestemd op de doelstellingen van het Fonds. Het Fonds wordt hierbij geadviseerd door externe deskundigen. Op basis van de ALM en de jaarlijkse risicobudgetteringsstudie wordt jaarlijks het beleggingsplan vastgesteld. Hiervoor is een helder proces beschreven in het beleggingsplan, dat zichtbaar wordt gevolgd.

In de ABTN zijn de beleggingsbeginselen opgenomen. Bij de vaststelling van het strategische beleggingsbeleid, de invulling van dit beleid en de naleving van het vastgelegde risicokader is het bestuur van mening dat zij voldoet aan de prudent person-regel.

Het bestuur heeft de monitoring van het beleggingsbeleid en de aansturing van het beleid, binnen de kaders van het jaarlijks vast te stellen beleggingsplan, gedelegeerd aan de beleggingsadviescommissie. Het bestuur bespreekt het strategische beleggingsbeleid in de bestuursvergaderingen, waarbij ook de opinie van de SFH Risicobeheer betrokken wordt. Tijdens deze besprekingen komen de doelstelling en de samenstelling van de portefeuille aan de orde, en worden de rapportages van de vermogensbeheerders en de fiduciair adviseur in de overwegingen meegenomen.

Het pensioenfonds heeft haar beleid ten aanzien van duurzaamheid bij haar beleggingen gehandhaafd. In de uitvraag onder de deelnemers (actieven en pensioengerechtigden) naar de risicobereidheid zijn ook vragen gesteld over maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). De deelnemers hebben aangegeven dat MVB belangrijk is, maar niet ten koste mag gaan van het rendement.

Het Fonds is zich bewust van zijn maatschappelijke rol en de verantwoordelijkheid die daarbij hoort. MVB is opgenomen in het beleggingsbeleid, waarbij het bij beleggingsbeslissingen als aanvullend criterium wordt meegenomen.

Het Fonds heeft nog geen uitwerking gemaakt van de ESG-risico's. De VC wijst erop dat de vereisten ten aanzien van het identificeren, beheersen en rapporteren over ESG-gerelateerde onderwerpen toenemen. De VC is van mening dat dit onderwerp onvoldoende geïntegreerd is in het risicoraamwerk; de zogeheten dubbele materialiteitsanalyse is bijvoorbeeld nog niet uitgevoerd.

f. Risicobeheer

Het Fonds heeft in 2025 het IRM-beleid geactualiseerd. In de nieuwe opzet van het risicomanagementsysteem wordt er een uitvraag gedaan bij de verantwoordelijken voor een risicocategorie naar de mutatie in de risicocategorie. De sleutelfunctiehouder risicobeheer stelt op basis van deze input een rapport op dat besproken wordt in het bestuur. De sleutelfunctie risicobeheer rapporteerde in 2025 drie keer; er waren geen materiële bevindingen.

In 2025 heeft de sleutelfunctie interne audit één audit uitgevoerd; deze had die betrekking op de naleving van DORA. Het bestuur heeft de aanbevelingen opgevolgd. Desgevraagd heeft het Fonds bevestigd dat in 2025 geen andere audits zijn uitgevoerd.

De sleutelfunctie actuarieel is belegd bij Triple A, die over elk kwartaal van 2025 heeft gerapporteerd. Er waren geen materiële bevindingen; aanbevelingen werden door het bestuur opgevolgd.

Het Fonds beschikt over uitbestedingsbeleid, dat in november 2025 is geactualiseerd in verband met DORA-compliance. De uitbestedingsrisico's worden regelmatig beoordeeld. In 2025 hebben wederom geen evaluaties van uitbestedingspartijen plaatsgevonden, hoewel dit al sinds 2024 op de rol staat. De VC herhaalt daarom de aanbevelingen van vorig jaar.

Met ingang van 1 april 2025 is de software voor de huidige pensioenadministratie naar de cloud gebracht. Hiervoor is een hosting overeenkomst met SLA gesloten. De ICT- werkgroep voert de monitoring uit. Het Fonds heeft in 2025 bijzondere aandacht besteed aan de ontwikkeling van de nieuwe

software voor het nieuwe pensioenstelsel. Extra aandacht was nodig vanwege achterblijven op de planning door de softwareleverancier.

Het Fonds heeft in 2025 het integriteitsbeleid geëvalueerd en geactualiseerd; dat gebeurde ook met de SIRA, de systematische integriteitsrisicoanalyse. Daarnaast beschikt het Fonds over diverse beleidsdocumenten ter bevordering van de integriteit. Daaronder valt ook de gedragscode van het Fonds. De compliance officer beoordeelt jaarlijks de naleving daarvan. In 2025 waren er geen bevindingen.

Het Fonds beschikt over diverse beleidsdocumenten met betrekking tot ICT, te weten ICT-beleid, BCM-beleid, Incidentenbeleid, informatiebeveiligingsbeleid en testbeleid, alle vastgesteld in november 2025. Deze documenten zijn opgesteld (mede) in verband met de naleving van DORA. Het Fonds werd hierbij ondersteund door de werkgroep “ICT & uitbesteding”. AethiQs werd aangesteld als IT-adviseur; in verband met DORA is ook een security officer (CISO) benoemd. In 2025 waren er geen IT-incidenten of datalekken. Ook waren er geen inbreuken op de privacyregels van het Fonds.

In oktober 2024 werd beleid vastgesteld terzake de datakwaliteit en correcties bij gedetecteerde fouten. Daarbij werd aansluiting gezocht bij de Good practice robuuste pensioenadministratie van DNB (6 juni 2022) en de Good practice borging van datakwaliteit door pensioenfondsen van DNB. In het beleid is invulling gegeven aan de vereisten conform het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Bij de voorbereiding op het invaardossier is het stappenplan van dit kader volledig gevolgd.

g. Communicatie

Het communicatiebeleid werd in 2025 niet aangepast. De VC beveelt aan om de daarin genoemde jaarlijkse evaluatie van de communicatie alsnog uit te voeren.

Het Fonds heeft een eigen website met een heldere indeling: de bezoeker kan kiezen om de algemene informatie te lezen of meteen in te zoomen op de eigen status: actief, slaper of pensioengerechtigd. De informatie is opgezet conform Pensioen1-2-3, waarbij eveneens voorzien is in een pensioenplanner. Nieuwsberichten - waarin nadrukkelijk aandacht besteed wordt aan de diverse onderdelen van de transitie – zijn na te lezen. Ook is een pilot gestart waarbij gebruik gemaakt wordt van webinars.

Het Fonds heeft in september 2025 het nieuwe keuzebegeleidingsbeleid vastgesteld. Dit keuzebegeleidingsbeleid is vertaald naar keuzemogelijkheden op de website, waarbij informatiefilmpjes beschikbaar zijn gesteld. Bij de keuzes is helder aangegeven wat voor- en nadelen zijn van de keuzemogelijkheden.

De gegevens en documenten die ingevolge artikel 46a van de Pensioenwet beschikbaar moeten zijn voor deelnemers, zijn op de website gepubliceerd of opvraagbaar bij het Pensioenbureau. Deze informatie voldoet aan de grondbeginselen van het door het Fonds vastgestelde communicatiebeleid.

Het Fonds heeft in 2025 zijn beleidsdocument Klachten- en geschillenregeling geactualiseerd. Op de website is een andere klachtenregeling – uit 2024 – beschikbaar. De VC beveelt aan beide documenten met elkaar in lijn te brengen. Uit het klachtenregister blijkt dat er in 2025 veertien klachten zijn ingediend. De VC beveelt aan om de klachtenrapportage bestuurlijk te bespreken.

h. Transitie naar WTP

Het Fonds is voornemens om per 1 januari 2027 in te varen in een nieuwe solidaire premiereregeling conform de WTP. De sociale partners hebben daartoe eind 2024 een transitieplan bij het Fonds ingediend. Het Fonds heeft op basis van haar eigen verantwoordelijkheid met een paar kleine aanpassingen het transitieplan geaccepteerd als zijnde de basis waarop de invoering van de nieuwe pensioenregeling inclusief het invaren kan worden uitgevoerd. Het Fonds heeft begin 2026 de invaarmelding gedaan bij DNB. Daaraan voorafgaand hebben de verschillende fondsorganen samen met externe adviseurs een intensief traject doorlopen om alle onderdelen van de transitie op tijd te kunnen afronden. De werkzaamheden zijn binnen het bestuur op projectmatige wijze aangepakt. De

manager Pensioenbureau heeft daarbij een coördinerende rol vervuld. Het verantwoordingsorgaan (VO) is goed aangesloten bij het gehele transitieproces en heeft mede ter ondersteuning van de verschillende adviesaanvragen gebruik kunnen maken van een eigen adviseur. Het Fonds heeft in het kader van de betrokkenheid van het intern toezicht een aantal malen overleg gevoerd met de visitatiecommissie (VC). Daarnaast is periodiek informatie verstrekt over de voortgang.

De VC is van mening dat de voorbereiding en besluitvorming over de verschillende in het transitieplan opgenomen onderwerpen zoals datakwaliteit, risicohouding, het evenwichtigheidskader en de communicatie op een structurele en transparante wijze hebben plaatsgevonden. Daarnaast heeft het Fonds veel aandacht besteed aan de opzet en samenstelling van de beleggingsportefeuille na de transitie. Er is naast de inhoudelijke kwalitatieve afwegingen sprake geweest van toereikende kwantitatieve onderbouwingen. Met de opinies van de sleutelfunctiehouders is bij de besluitvorming rekening gehouden.

De VC heeft kunnen vaststellen dat het Fonds bij de besluitvorming rekening heeft gehouden met de (ontwikkelingen in) wet- en regelgeving en de Good Practices van DNB. Daarnaast kon rekening gehouden worden met de ervaringen van andere pensioenfondsen bij de oordeelsvorming van DNB over de invaardossiers.

Het Fonds voert de administratie van de uit te voeren pensioenregeling zelf. Voor de uitvoering van de gehele transactie naar de nieuwe pensioenregeling en de uitvoering van deze regeling is het Fonds afhankelijk van de beschikbaarheid van toereikende software. Het Fonds voert daarover al geruime tijd overleg met de bestaande leverancier van de software. Door interne omstandigheden bij de externe leverancier is vertraging opgelopen in de tijdige beschikbaarheid. Het Fonds heeft daartoe een aantal fallback scenario's opgesteld voor de eventuele situatie waarin de software niet tijdig beschikbaar zou zijn. In de afgelopen maanden is evenwel door een beleidswijziging bij de externe leverancier een kentering opgetreden in de voortgang van het project waardoor een invaardatum van 1 januari 2027 weer in beeld is gekomen.

De VC doet nog enkele aanbevelingen ten aanzien van de projectbeheersing, waaronder het hanteren van een realistische planning met concrete go/no-go-momenten. Verder vraagt de VC aandacht voor een risico-inschatting van de fall-back-scenario's ten aanzien van de software voor de pensioenadministratie in het nieuwe pensioenstelsel en de beschikbaarheid van voldoende resources voor de uitvoering van de reguliere en nieuwe werkzaamheden voor, tijdens en na de transitie. De VC wenst het Fonds succes bij de resterende voorbereidende werkzaamheden in 2026 ten behoeve van de transitie.

Badhoevedorp, 21 mei 2026

De visitatiecommissie

Mariëtte Simons (voorzitter)

John Ruben

André Frugte

Reactie van het bestuur

Het bestuur dankt de visitatiecommissie voor haar inspanningen. Het bestuur herkent de bevindingen van de visitatiecommissie en geeft daar opvolging aan.

Amstelveen, 30 juni 2026

B. den Hartog AAG
Voorzitter

Drs. T. Melchior
Penningmeester

Mw. Mr. M.M. Oude Reimer
Bestuurslid

Ir. J. Ouwerkerk EMIA RO
SFH Interne Audit

Ing. R. van Groningen
Bestuurslid

A.T.J. van Rijt
Bestuurslid

H. Steinhart
Bestuurslid

Mw. M. Tjan
Bestuurslid

D. Willemsz
Bestuurslid

H.P. Koeman
Secretaris

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025

De balans is opgesteld na bestemming van het saldo van baten en lasten.

(x € 1.000,-)

	Ref.	31-12-2025	31-12-2024
ACTIVA			
Beleggingen voor risico pensioenfonds			
Vastgoedbeleggingen		68.028	58.931
Aandelen		278.983	284.489
Vastrentende waarden	▼	295.345	327.001
Overige beleggingen & liquide middelen		15.963	-
1		658.319	670.420
Vorderingen en overlopende activa			
Overige vorderingen		11.628	928
2		11.628	928
Overige activa			
Liquide middelen	3	8.614	2.889
Totaal activa		678.561	674.237
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves			
Wettelijke en statutaire reserves		201.836	137.993
Bestemmingsreserve: premiedepot		715	1.008
Stichtingskapitaal en reserves	4	202.551	139.001
Technische Voorzieningen			
Voorziening pensioenverplichtingen	5	463.829	521.390
Voorziening operationele kosten	5	11.560	13.002
Overige schulden en overlopende passiva	6	621	844
Totaal passiva		678.561	674.237

Staat van baten en lasten over 2025

			(x € 1.000,-)
	Ref.	2025	2024
Baten			
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	9	24.688	23.589
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	10	-4.273	67.479
Overige baten	11	13	227
Totaal baten		20.427	91.295
Lasten			
Pensioenuitkeringen	12	-16.005	-14.909
Pensioenuitvoeringskosten	13	-989	-1.184
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen			
Mutatie voorziening voor risico fonds		57.703	-45.846
Mutatie voorziening voor operationele kosten		1.442	-1.182
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen	14	59.145	-48.210
Saldo overdrachten van rechten	15	1.449	1.490
Overige lasten	16	-477	-374
Totaal lasten		43.123	-63.187
Totaal Saldo van baten en lasten		63.550	28.108
<i>Bestemming van het saldo van baten en lasten:</i>			
Algemene reserves		63.843	27.099
Premiedepot		-293	1.149
		63.550	28.248

Kasstroomoverzicht 2025

			(x € 1.000,-)	
			2025	2024
Kasstroom uit pensioenactiviteiten				
Ontvangen premies	9,2	22.820		27.143
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	15	2.192		2.263
Betaalde pensioenuitkeringen	12,6	-15.987		-14.227
Betaald in verband met overdracht van rechten	15	-743		-843
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	13,6	-1.351		-1.228
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	11	12		231
Betaalde premies herverzekering	16,11,2	-258		-594
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten			6.685	12.745
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten				
Verkopen en aflossingen van beleggingen	1	611.942		297.144
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	10,2	1.282		2.478
Aankopen beleggingen	1	-612.672		-314.349
Betaalde kosten van vermogensbeheer	10,6	-1.414		-41
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten			-863	-14.768
Koers- en omrekenverschillen op liquide middelen			-97	
Mutatie liquide middelen			5.725	-2.023
Totaal liquide middelen per 1 januari	3		2.889	4.912
Totaal mutatie liquide middelen			5.725	-2.023
Totaal liquide middelen per 31 december	3		8.614	2.889

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Algemene toelichting

Activiteiten

Hagee Stichting is statutair gevestigd in Amstelveen, Bovenkerkerweg 10-12. De stichting is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41199361. Het doel van Hagee Stichting is het verlenen van pensioenaanspraken en het verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregelingen van de aangesloten werkgevers, Technische Unie B.V., Oтра N.V., Van Egmond Elektrogroothandel B.V. en GEWI B.V.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in (eenheden van 1.000) euro's.

Beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. De overige activa en passiva worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteitveronderstelling

Bij het opstellen van de jaarrekening is ervan uitgegaan dat het pensioenfonds haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten zonder noodzaak of intentie tot liquidatie of staking van alle bedrijfsactiviteiten. Het pensioenfonds kan in geval van een crisis de voortgang van kritische processen, zoals de uitbetaling van de pensioenen en het vermogensbeheer, voortzetten. Dit geldt ook voor materiële processen die zijn uitbesteed aan (strategische) leveranciers. De liquiditeit van het fonds is niet in het geding.

Deze jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de continuïteitsveronderstelling. Er zijn geen gebeurtenissen en omstandigheden geïdentificeerd waardoor twijfel zo kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Het pensioenfonds bevindt zich op balansdatum in een financiële positie waarbij geen sprake is van een dekkingstekort.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Stelselwijziging voorziening operationele kosten

Vanaf 1 januari 2025 verlangt RJ 610.257a dat de voorziening operationele kosten separaat wordt gepresenteerd in de balans van het pensioenfonds. De stelselwijziging is verwerkt door de in de voorziening pensioenverplichtingen aangehouden opslag voor uitvoeringskosten separaat in het hoofdoorzicht weer te

geven. De totale omvang van de verplichting richting deelnemers is niet gewijzigd als gevolg van de stelselwijziging. Het doorvoeren van de stelselwijziging heeft hiermee geen invloed gehad op de omvang van het eigen vermogen en het saldo van baten en lasten.

Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Opname van actief, verplichting, bate of last.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

Beleggingen voor risico pensioenfonds

Het fonds belegt in participaties van beleggingsinstellingen waarbij geen sprake is van objectief vast te stellen frequente marktnoteringen. De waardering van de participaties vindt plaats op basis van de marktwaardes van de onderliggende beleggingen. Waar geen marktwaardes beschikbaar zijn vindt waardering van de beleggingen plaats op basis van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten en het gebruik van schattingen.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming en kunnen niet met precisie worden vastgesteld.

Op basis van de verscheidenheid en gradaties in waarderingmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingscategorieën:

Categorie 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.

Categorie 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingsmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Categorie 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin niet gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Categorie 4: Andere geschikte methode waarbij de waarde van de financiële instrumenten wordt ontleend aan de op lokale grondslagen meest recente opgaven van de desbetreffende vermogensbeheerders.

Vastgoedbeleggingen

Het fonds belegt indirect in niet beursgenoteerd vastgoed middels participaties in vastgoedfondsen. De participaties worden gewaardeerd op reële waarde zijnde de marktwaarde. De marktwaarde wordt onder meer gebaseerd op door onafhankelijke deskundigen verrichte taxaties. Waardeveranderingen van op marktwaarde gewaardeerde vastgoedbeleggingen worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Op deze participaties wordt niet afgeschreven. De participaties in niet-beursgenoteerd vastgoed worden ingedeeld als niveau 3.

Het fonds belegt indirect in beursgenoteerd vastgoed middels participaties in vastgoedfondsen. De waardering van de participaties wordt afgeleid van de beurswaarde per balansdatum van de onderliggende beursgenoteerde aandelen. Deze participaties in beursgenoteerd vastgoed worden bij indeling naar waarderingsniveaus ingedeeld als niveau 2.

Aandelen

Het fonds belegt alleen in participaties van beleggingsinstellingen. De waardering van de participaties wordt afgeleid van de beurswaarde per balansdatum van de onderliggende beursgenoteerde aandelen. Deze participaties worden bij de indeling naar waarderingsniveaus ingedeeld als niveau 2.

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden betreffen participaties in beleggingsinstellingen welke zijn gewaardeerd op reële waarde zijnde de beurswaarde van de onderliggende stukken. Het waarderingsniveau van deze beleggingen kan worden geclassificeerd als niveau 2. De waarde van de participaties wordt bepaald op basis van de marktwaarde van de onderliggende stukken.

De lopende interest op vastrentende waarden wordt gepresenteerd als onderdeel van de marktwaarde van de vastrentende waarden.

In de portefeuille vastrentende waarden zijn derivaten ten behoeve van de afdekking van het renterisico begrepen. Voor het afdekken van het renterisico worden interest rate swaps en futures gebruikt. Interest rate swaps worden gewaardeerd op marktwaarde. Die is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte kasstromen, onder aftrek van op de balansdatum eventueel verdiende respectievelijk verschuldigde interest. Futures worden ook gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde van Futures wordt bepaald aan de hand van de notering op een beurs of een andere gereguleerde markt.

Overige beleggingen

De overige beleggingen hebben betrekking op de valuta contracten die zijn afgesloten bij Caceis. In 2025 was de valuta afdekking ondergebracht in de verschillende beleggingsfondsen.

De waarde van de contracten wordt bepaald door het verschil tussen de forward koers en de werkelijke koers van de valuta.

In verband met de overgang naar een pensioenregeling volgens de Wtp heeft het bestuur besloten een putoptie

te kopen op de MSCI. De waarde van deze optie is opgenomen in de post overige beleggingen. De waarde van de optie is bepaald op basis van de marktwaarde.

Bruikleen van beleggingen

Enkele vermogensbeheerders hebben de contractuele mogelijkheid om beleggingen tijdelijk in bruikleen te geven. Als zekerheid ontvangen de beheerders een onderpand dat de waarde van de uitgeleende stukken (meer dan) volledig dekt.

Herverzekeringen

Vanuit de pensioenregeling vloeien enkele risico's waarvan de impact zo groot kan zijn dat het fonds heeft besloten dit risico te verzekeren. Dit betreft het overlijdensrisico en het risico voor arbeidsongeschiktheid. Het overlijdensrisico heeft betrekking op het tijdelijk partnerpensioen en de periode tussen de overlijdensdatum en de pensioendatum. Deze verzekering heeft alleen betrekking op actieve deelnemers.

De verzekering voorziet in een uitkering aan het fonds in geval van arbeidsongeschiktheid van de deelnemer voor zover het inkomen hoger is dan het maximum dagloon voor de sociale verzekeringen, van het meerdere is 80% verzekerd.

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft. Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

Vorderingen uit hoofde van beleggingen

De vorderingen uit hoofde van beleggingen worden opgenomen tegen de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder de liquide middelen zijn opgenomen de kas en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel met een looptijd korter dan twaalf maanden. Zij worden onderscheiden van Liquide middelen beschikbaar voor beleggingen. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen. Het jaarresultaat zal toegevoegd of onttrokken worden aan de algemene reserve.

De statutaire reserves en de overige wettelijke reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 BW en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

Het premiedepot is een reserve die wordt gevormd uit het verschil tussen de kostendekkende premie en de feitelijke premie. De mutatie van het premiedepot wordt gefinancierd vanuit de premie. Het premiedepot kan niet negatief worden. Het premiedepot is een reserve die niet meegenomen wordt in de berekening van de dekkingsgraad.

Door het pensioenfonds is besloten geen herwaarderingsreserve (conform artikel 2:390 lid 1 BW) op te nemen omdat dit op grond van artikel 146 van de Pensioenwet niet verplicht is voor pensioenfondsen.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds (VPV) wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur per 31 december 2025 zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank wordt gebruikt. In deze rentetermijnstructuur is gebruik gemaakt van de zogenaamde Ultimate Forward Rate-methode.

Bij de berekening van de VPV is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de toekomstige pensioenopbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De VPV is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- De gehanteerde marktrente die gebaseerd is op de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank, rekening houdend met de verschillende looptijden van de uitkeringen.
- Overlevingstafels, te weten de AG-Prognosetafel 2024 inclusief door Willis Towers Watson bepaalde ervaringssterfte (2023: AG-Prognosetafel 2022, WTW ervaringssterfte 2022).
- Hantering van voorwaardelijke toeslagverlening van de pensioenverplichtingen. Het pensioenfonds streeft naar toeslagverlening voor de actieve en inactieve deelnemers op basis van de "prijsindex". Het maximum van het pensioensalaris is mede afhankelijk gesteld van de prijsindex als gedefinieerd in het pensioenreglement. Het pensioensalaris van vervroegd uitgetreden en arbeidsongeschikten wordt aangepast aan de hand van de loonindex. Daarbij wordt voor bepaling van de pensioengrondslag de laatst geldende franchise gehanteerd. De onvoorwaardelijke toeslagen voor de WAO-hiaatregeling zijn wel in de technische voorzieningen opgenomen.
- Voor iedere deelnemer wordt ongeacht de burgerlijke staat een voorziening pensioenverplichting ter zake van het partnerpensioen aangehouden.
- Er is sprake van voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Voor volledig en duurzame arbeidsongeschikten is sprake van vrijstelling van premiebetaling. Voor de overige arbeidsongeschikten geldt de normale pensioenpremie.

Voorziening operationele kosten

Vanaf 1 januari 2025 verlangt RJ 610.257a dat de voorziening operationele kosten separaat wordt gepresenteerd in de balans van het pensioenfonds. De voorziening voor operationele kosten is gebaseerd op de volgende actuariële grondslag:

- Kostenopslag ter grootte van 2,5% van de VPV (2024: 2,5%) in verband toekomstige administratie- en excassokosten.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking zijn schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waardingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan hen in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waarde wijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden kosten die verband houden met het beheer van het vermogen verrekend met de desbetreffende vermogensbeheerders.

Verrekening van kosten

De directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend met de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies en valutaverschillen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging en indexatie

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door De Nederlandsche Bank BANK gepubliceerde rentetermijnstructuur (berekend op basis van de UFR-methodiek) van interbancaire swaps primo boekjaar. De interesttoevoeging wordt tegen de rekenrente primo berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar.

De toeslag voor indexatie wordt pas in de staat van baten en lasten opgenomen nadat een bestuursbesluit is genomen

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Uitkeringen en kosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Wijziging marktrente en overige grondslagen

Het effect van de aanpassing van de marktconforme rekenrente en overige actuariële grondslagen op de voorziening pensioenverplichtingen wordt ultimo verslaggevingsperiode in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

Overige baten en lasten in de actuariële sfeer worden toegekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

De mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers betreft de wijzigingen in de waarde van de technische voorziening voor risico deelnemers.

Mutatie voorziening operationele kosten

De mutatie voorziening in de operationele kosten wijzigt met de waarde van de technische voorziening voor risico deelnemers.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Toelichting op de balans per 31 december

1. Beleggingen voor risico pensioenfonds

De volgende tabel geeft het verloop van de beleggingen weer.

Tabel 23

(x € 1.000,-)

	Vastgoed - beleggingen	Aandelen	Vastrentende - waarden	Overige beleggingen	Totaal
2025					
Stand per 1 januari	58.930	284.489	327.001	-	670.420
Aankopen	4.501	383.944	145.682	78.576	612.703
Verkopen	-	-414.121	-134.787	-72.034	-620.942
Waardeontwikkeling	4.597	24.671	-42.551	9.421	-3.862
Stand per 31 december	68.028	278.983	295.345	15.963	658.319
2024					
Stand per 1 januari	55.706	233.797	299.470	-	588.973
Aankopen	-	129.501	189.183	-	318.684
Verkopen	-	-129.440	-174.064	-	-303.504
Waardeontwikkeling	3.224	50.631	12.412	-	66.267
Stand per 31 december	58.930	284.489	327.001	-	670.420

Binnen de portefeuille aandelenbeleggingen was de afdekking van het valuta risico ondergebracht bij de individuele beleggingsfondsen. In 2025 heeft het fonds besloten om de afdekking van het valuta risico uit te laten voeren bij de custodian. Voor de portefeuille betekende die een omzetting naar andere asset classes bij dezelfde vermogensbeheerder. Dit heeft geresulteerd in een hoog bedrag aan- en verkopen. Dit bedrag is nog verhoogd door een transactie van één van de vermogensbeheerders die hersteld moest worden wat nog meer verhogend op de aan- en verkopen heeft gewerkt.

De post overige beleggingen bestaat uit valuta derivaten en een put-optie op de MSCI (de benchmark voor de aandelenportefeuille). De optie is eind 2025 aangekocht en loopt af vlak na 1 januari 2027. Met de put-optie beschermt het bestuur de waarde van de aandelenportefeuille in de aanloop naar de transitie naar de Wtp.

Als gevolg van het besluit om de afdekking van het valuta risico onder te brengen bij de custodian moeten deze als onderdeel van de overige beleggingen opgenomen op de balans. Valuta contracten worden regelmatig doorgerold voor een volgende periode en kennen daardoor relatief hoge aan- en verkopen.

De waardering van de beleggingen betreffen een momentopname gebaseerd op de marktomstandigheden en beschikbare informatie. Op basis van de verschillende waarderingmethoden kunnen de beleggingen als volgt worden ingedeeld:

Tabel 24

(x € 1.000,-)

	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 4	Totaal
2025					
Vastgoedbeleggingen	-	-	-	68.027	68.027
Aandelen	278.983	-	-	-	278.983
Vastrentende waarden	230.601	-	-	64.745	295.346
Overige beleggingen	-	-	15.963	-	15.963
Stand per 31 december	509.584	-	15.963	132.772	658.319

	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 4	Totaal
2024					
Vastgoedbeleggingen	-	-	-	58.930	58.930
Aandelen	284.449	-	-	-	284.449
Vastrentende waarden	262.772	-	-	64.229	327.001
Overige beleggingen	-	-	-	-	-
Stand per 31 december	547.221	-	-	123.159	670.380

Het fonds belegt in beursgenoteerd vastgoed en niet- beursgenoteerd vastgoed. Het niet beursgenoteerd vastgoed wordt als volgt gespecificeerd:

Tabel 25

(x € 1.000,-)

Vastgoedbeleggingen	31-12-2025	31-12-2024
Niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingsfondsen	68.028	58.931
Totaal	68.028	58.931

Tabel 26

(x € 1.000,-)

Aandelen	31-12-2025	31-12-2024
Niet-beursgenoteerde aandelenbeleggingsfondsen:		
Ontwikkelde markten	273.081	284.489
Opkomende markten	5.902	-
Totaal	278.983	284.489

De waardering van de participaties in aandelenfondsen zijn afgeleid van de beurswaarde van de onderliggende aandelen.

Tabel 27

(x € 1.000,-)

Vastrentende waarden	31-12-2025	31-12-2024
Beursgenoteerde beleggingsinstellingen		
Vastrentende waarden korte duratie	102.368	88.593
Vastrentende waarden lange duratie	128.233	174.179
Niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen		
Hypothecaire leningen	64.745	64.229
Totaal	295.346	327.001

Het fonds belegt niet direct of indirect in de werkgevers. Op balansdatum was er geen sprake van uitgeleende beleggingen of andere constructies waarbij de beleggingen niet ter beschikking van het fonds staan.

De vermogensbeheerders mogen derivaten uitsluitend gebruiken om risico's te ontgaan. De afdekking van het renterisico in ondergebracht in de portefeuille vastrentende waarden. Het fonds heeft het renterisico strategisch afgedekt voor 70% van de verplichtingen.

2. Vorderingen en overlopende activa

Tabel 28

(x € 1.000,-)

	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen uit hoofde van waardeoverdrachten	159	86
Vorderingen op vermogensbeheerders	9.220	220
Vorderingen uit herverzekeringen	-	219
Vorderingen op sponsors	2.018	168
Overige vorderingen	231	235
Totaal	11.628	928

De vorderingen op vermogensbeheerders betreft niet afgewikkelde transacties van € 9,0 miljoen welke is afgewikkeld in januari 2026. Een vordering ad € 0,2 miljoen heeft betrekking op nog niet afgewikkelde vorderingen van dividendbelasting in verschillende landen. Deze vordering is ontstaan bij de verkoop van één van de vermogensbeheer fondsen in 2024. Afwikkeling van de vordering zal nog geruime tijd duren. De vorderingen op sponsors hebben betrekking pensioenpremies welke in januari 2026 zijn ontvangen. De post overige vorderingen betreft de latente vordering voor de herverzekerde arbeidsongeschiktheidsrisico's. Volgens het reglement kunnen arbeidsongeschikte deelnemers in aanmerking komen voor een aanvulling op de WIA-uitkering voor een bedrag van 80% van het salaris verminderd met de maximale uitkering volgende de WIA. Voor dit risico heeft het fonds een verzekering afgesloten. De vordering heeft geen verband met de actuele vorderingen op de herverzekeraar die apart verantwoord worden.

Premievrijstelling bij ziekte is niet herverzekerd.

Tabel 29 (x € 1.000,-)

Vorderingen op sponsors	31-12-2025	31-12-2024
Pensioenpremies	2.018	168
Totaal	2.018	168

3. Liquide middelen

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

Tabel 30 (x € 1.000,-)

	31-12-2025	31-12-2024
Liquide middelen	8.614	2.889
Totaal	8.614	2.889

4. Stichtingskapitaal en reserves

Wettelijke en statutaire reserves:

Tabel 31 (x € 1.000,-)

	31-12-2025	31-12-2024
Stand per 1 januari	139.001	110.752
Bestemming saldo van baten en lasten	63.843	27.100
Dotatie/onttrekking aan het premiedepot	-293	1.149
Totaal	202.551	139.001

Het aanwezige vermogen ten opzichte van de wettelijke vereisten kan als volgt worden toegelicht:

Tabel 32 (x € 1.000,-)

	31-12-2025	31-12-2024
Minimaal vereist eigen vermogen	19.965	22.386
Vereist eigen vermogen	96.980	106.091
Aanwezig eigen vermogen	201.837	137.993
Reservepositie	104.857	31.902

Het aanwezige vermogen is hoger dan het vereiste vermogen, daarmee is er per 31 december 2025 geen sprake van een reservetekort. De beleidsdekkingsgraad bedroeg eind 2025 135,4% terwijl het vereist eigen vermogen 120,4% bedroeg.

Premiedepot

Tabel 33	(x € 1.000,-)	
	31-12-2025	31-12-2024
Stand per 1 januari	1.008	1.149
Dotatie vanuit de premie	-	-
Ottrekking ten behoeve van pensioenopbouw	293	-141
Reservepositie	715	1.008

Een eventueel overschot in de premie wordt gereserveerd in een premiedepot voor volgende jaren. Daarbij valt een eventueel resterende positief depot vrij ten gunste van het vermogen als overeenstemming is bereikt over een nieuwe pensioenregeling conform de Wet toekomst pensioenen en maakt daarbij onderdeel van het in te varen pensioenvermogen te zijner tijd.

Solvabiliteit en dekking

Tabel 34	(x € 1.000,-)	
	31-12-2025	31-12-2024
Minimaal vereist eigen vermogen (MVEV)	19.965	22.386
Vereist eigen vermogen (excl. MVEV)	77.015	83.705
Totaal	96.980	106.091

De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als toereikend.

Nominale dekkingsgraad

De nominale dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen het vermogen van het fonds en de verplichtingen. De verplichtingen worden daarbij berekend op basis van de Ultimate Forward Rate zoals deze door De Nederlandsche Bank wordt gepubliceerd. De dekkingsgraad en de samenstellende onderdelen bedroegen aan het eind van het verslagjaar:

Tabel 35	31-12-2025	31-12-2024
Pensioenvermogen (exclusief premiedepot)	677.940	673.393
Voorziening pensioenverplichtingen	463.829	521.390
Dekkingsgraad	142,5%	125,8%
Beleidsdekkingsgraad	135,4%	129,0%

De beleidsdekkingsgraad is het 12-maandsgemiddelde van de van dekkingsgraad. Beleidsbesluiten worden genomen op basis van de beleidsdekkingsgraad.

De reële dekkingsgraad is de verhouding tussen het vermogen en de volledig voor prijsinflatie geïndexeerde verplichtingen. Het onderstaande overzicht illustreert de reële dekkingsgraad.

Tabel 36

	31-12-2025	31-12-2024
Pensioenvermogen	677.940	673.393
Voorziening pensioenverplichtingen	700.755	840.860
Reële dekkingsgraad	99,0%	96,3%
Toeslagruimte	90,0%	45,0%

Bij de bepaling van de reële dekkingsgraad is rekening gehouden met het toekomst bestendig indexeren en het contant maken van de kasstromen uit indexatie tegen het verwacht rendement op aandelen.

Herstelplan

Indien de beleidsdekkingsgraad niet aan de vereisten van De Nederlandsche Bank voldoet moet een herstelplan worden opgesteld. Omdat de beleidsdekkingsgraad van het fonds ultimo 2025 aan de vereisten van De Nederlandsche Bank voldeed is geen herstelplan opgesteld.

5. Voorziening pensioenverplichtingen

De technische voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Tabel 37

(x € 1.000,-)

	31-12-2025	31-12-2024
Actieve en arbeidsongeschikte deelnemers	197.471	243.587
Gewezen deelnemers	66.471	80.335
Pensioengerechtigden	185.746	181.944
Herverzekering Voorziening WIA excedent	204	229
Toeslagverlening per 1 januari	13.910	13.085
Aanpassing ervaringssterfte	-	2.211
Correctie schadereserve en toeslagverlening	27	-
Voorziening operationele kosten	11.560	13.002
Totaal	475.389	534.393

De technische voorzieningen zijn in 2025 met € 59 miljoen gedaald. In de onderstaande tabel is de mutatie van de technische voorzieningen gespecificeerd.

Tabel 38	(x € 1.000,-)	
	2025	2024
Stand per 1 januari	521.390	474.362
Pensioenopbouw	21.778	19.656
Rentetoevoeging	12.121	16.300
Toeslagverlening	13.910	13.085
Mutatie overdracht van rechten	1.638	2.047
Pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten	-15.962	-14.962
Wijziging marktrente	-89.100	10.007
Overige mutaties	-1.946	895
Stand per 31 december	463.829	521.390

Ten opzichte van 2024 is de gemiddelde rentevoet gestegen van 2,13% naar 3,17%. Dit heeft een verlagend effect gehad op de voorzieningen van € 91,3 miljoen.

Binnen de technische voorzieningen wordt een bedrag aangehouden voor toekomstige uitvoeringskosten welke ten laste van het fonds komen indien de overeenkomst met de werkgever eindigt. De voorziening bedraagt eind 2025 € 11,6 miljoen (2024: € 13,0 miljoen). Voorziening voor kosten

Deze voorziening bedraagt 2,5% van de technische voorzieningen en is voldoende de benodigde kosten te dekken voor het uitvoeren van de regeling door een andere externe partij.

Het verloop van dit deel van de technische voorzieningen is als volgt:

Tabel 38a	(x € 1.000,-)	
	2025	2024
Stand per 1 januari	13.002	11.820
Pensioenopbouw	544	491
Rentetoevoeging	303	408
Toeslagverlening	348	327
Mutatie overdracht van rechten	41	51
Pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten	-399	-374
Vrijval voor pensioenuitvoeringskosten		
Wijziging marktrente	-2.228	250
Wijziging overlevingsgrondslagen	-	-
Conversie pensioenleeftijd 68	-	-
Overige mutaties	-51	29
Stand per 31 december	11.560	13.002

Bij een pensioenregeling onder het FTK wordt de voorziening voor operationele kosten bepaald als percentage van de voorziening pensioenverplichtingen. De mutatie in de voorziening operationele kosten is een gevolg van de daling van de voorziening pensioenverplichtingen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de aantallen deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Tabel 39

	31-12-2025	31-12-2024
Actieve en arbeidsongeschikte deelnemers	2.266	2.296
Gewezen deelnemers	1.691	1.654
Pensioengerechtigden	1.659	1.632
Totaal	5.616	5.582

Pensioenregeling

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenleeftijd van 68 jaar. Het opbouwpercentage wordt jaarlijks vastgesteld, uitgangspunt hierbij is dat de beschikbare ruimte in de premie wordt gebruikt voor de opbouw van pensioen. De pensioengrondslag is gelijk aan 12 maal het op 1 januari van ieder jaar geldende vaste maandsalaris vermeerderd met vakantietoeslag en de eventuele vaste toeslagen, vermindert met een franchise. Het maximumjaarsalaris dat voor berekening van de pensioengrondslag in aanmerking wordt genomen bedroeg in 2025 € 137.800 (2024 € 137.800); de franchise bedroeg € 18.475 (2024: € 17.545). Er bestaat ook recht op partner- en wezenpensioen. Deelname aan de pensioenregeling is mogelijk vanaf 18 jaar. Jaarlijks beslist het bestuur over de mate waarin toeslagen op de opgebouwde aanspraken worden toegekend. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet wordt de pensioenregeling gekwalificeerd als een uitkeringsovereenkomst.

Prepensioenregeling

Voor een (beperkte) statische groep van medewerkers van aangesloten werkgevers bestaat nog een prepensioenregeling. Dit is een uitkeringsovereenkomst op basis van eindloon. Binnen deze regeling vindt geen pensioenopbouw meer plaats.

Toeslagverlening

De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. Er bestaat geen recht op toeslagen. Bovendien wordt er door het pensioenfonds geen reserve aangehouden om toekomstige toeslagen te kunnen toekennen. De toeslagen worden daarom gefinancierd uit de groei van het vermogen ten opzichte van de verplichtingen, overeenkomend met variant D.1 uit de toeslagenmatrix (zoals opgenomen in de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling in verband met de invulling van het begrip consistentie en aanpassing van de toeslagenmatrix).

Met betrekking tot de mate van de feitelijke toekenning hanteert het bestuur de onderstaande beleidsstaffel als leidraad. Deze staffel geldt slechts als uitgangspunt; bij de jaarlijkse besluitvorming zal het bestuur relevante omstandigheden (zoals economische vooruitzichten en verwachte bestandsontwikkeling) in ogenschouw nemen.

Beleidsdekkingsgraad	Toeslagverlening
< 110%	0%
> 110% < grens volledige toeslag (op basis van toekomstbestendig indexeren)	Mate van toeslagverlening op basis van mogelijkheden toekomstbestendig indexeren. Na de toeslagverlening moet de beleidsdekkingsgraad groter of gelijk zijn aan 110%.
> grens volledige toeslag (op basis van toekomstbestendig indexeren)	100% Mogelijk inhaaltoeslag, maximaal 1/5 ^e van het beschikbare vermogen mag worden ingezet.

De inhoud van de beleidsstaffel luidt als volgt:

- Indien het totale pensioenvermogen groter is dan de nominale Technische Voorziening vermeerderd met het vereist eigen vermogen kan een volledige toeslag worden toegekend; de toeslag wordt evenwel beperkt ingeval deze niet eveneens in de toekomst toegekend kan worden.
- Indien het totale pensioenvermogen kleiner is dan 110,0% van de nominale Technische Voorziening, wordt er geen toeslag verleend.
- Voor tussenliggende waarden van het pensioenvermogen wordt de mate van toeslag pro rata vastgesteld, met dien verstande dat de indexaties ook in de toekomst toegekend moeten kunnen worden.
- Indien het pensioenvermogen hoger is dan de grens voor volledige toeslagverlening kan het meerdere, binnen de wettelijke kaders, worden aangewend voor het verlenen van een extra toeslagen (inhaaltoeslag).

Feitelijke toekenning van toeslagen zal altijd eerst plaatsvinden na een daartoe door het bestuur genomen besluit. De besluitvorming over de hoogte van de feitelijke toeslagverlening per 1 januari (opvolgend aan het einde van het kalenderjaar) vindt plaats in de laatste bestuursvergadering voorafgaand aan het einde van het kalenderjaar. Op basis van de uitkomsten van de beleidsstaffel, wordt door het bestuur – nadat alle overige relevante omstandigheden in ogenschouw zijn genomen – een besluit genomen over de mate van toeslagverlening. Hierbij kijkt het bestuur onder andere naar het verloop van de dekkingsgraad gedurende het jaar en wordt tevens rekening gehouden met de economische vooruitzichten voor de aankomende korte termijn. Bovendien wordt er rekening gehouden met de (absolute) hoogte van de procentuele prijsstijging in dat jaar.

In lijn met de toeslagenmatrix is het (voorwaardelijke) toeslagbeleid vastgelegd in het pensioenreglement. Met betrekking tot de communicatie aan de deelnemers zal het pensioenfonds in alle communicatie-uitingen ten aanzien van de rechten van deelnemers de voorgeschreven formuleringen hanteren met betrekking tot de inhoud van de pensioenregeling respectievelijk over de toekenning van toeslagen.

6. Overige schulden en overlopende passiva

De overige passiva worden gevormd door de volgende onderdelen:

Tabel 40	(x € 1.000,-)	
	31-12-2025	31-12-2024
Waardeoverdrachten	159	86
Pensioenuitkeringen	12	7
Crediteuren	67	410
Loonheffing/premie Zorgverzekeringswet	324	311
Advies- en controlekosten	1	-
Overige schulden overlopende passiva	58	30
Totaal	621	844

Alle schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar. De post loonheffing/premie zorgverzekeringswet heeft betrekking op de ingehouden loonheffing en premie zorgverzekeringswet in december van het boekjaar en is in januari van het opvolgende jaar afgedragen.

7. Risicobeheer

Beleid en risicobeheer

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de verplichtingen. Het risico dat deze doelstelling niet gehaald kan worden, het solvabiliteitsrisico, is daarmee het grootste risico. Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van risico's:

- Beleggingsbeleid
- Premiebeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Toeslagbeleid

Welke beleidsinstrumenten het bestuur inzet wordt bepaald op basis van analyses van de te verwachten toekomstige ontwikkelingen van de verplichtingen versus de ontwikkelingen van de financiële markten. Voor deze analyses wordt onder andere een ALM-studie gebruikt. Een ALM-studie onderzoekt de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

Op basis van de resultaten van de analyses stelt het bestuur beleggingsrichtlijnen vast waarop het beleggingsbeleid wordt gebaseerd. De beleggingsrichtlijnen geven de normen en grenzen weer waarbinnen het beleggingsbeleid moet worden uitgevoerd en richten zich op het beheersen van de belangrijkste (beleggings-) risico's.

De beleggingscommissie monitort op maandbasis de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille ten opzichte van de pensioenverplichtingen. Binnen het kader van het beleggingsplan heeft de beleggingscommissie het mandaat om de portefeuille waar nodig bij te sturen. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkeling van de dekkingsgraad, het risicoprofiel, mate van renteafdekking, oorzaken van de afwijkingen, vermogensbeheerders en de marktverwachtingen.

Risico

Het fonds onderkent de noodzaak om met beleggingen risico te nemen om aan de doelstellingen van het fonds te kunnen voldoen. Maatstaf voor het risico in de portefeuille is de “tracking error”. De hoogte van de tracking error geeft een indicatie van de verwachte afwijking van het rendement van de beleggingen ten opzichte van de waardeontwikkeling van de verplichtingen. In het beleggingsplan 2024 is een strategische tracking error vastgesteld van 6,5% met een bandbreedte van 2,5%.

De vereiste dekkingsgraad geldt als een maatstaf voor het korte termijn risico. Strategische is een niveau voor de vereiste dekkingsgraad vastgesteld van 121%. Voor de vereiste dekkingsgraad geldt een marge van plus 3% of minus 3%.

Tabel 41

	Strategisch	Minimum	Maximum
Tracking error	0,0%	0,0%	0,0%
Vereist Eigen Vermogen	121,0%	118,0%	124,0%

De actuele vereiste dekkingsgraad is in de laatste maanden van 2025 rond de strategische waarden uitgekomen. De tracking error lag per jaareinde eveneens rond de strategische waarde.

Tabel 42

	Strategisch	31-12-2025
Tracking error	0,0%	7,0%
Vereist eigen vermogen	121,0%	120,4%

Beide indicatoren voor het risico in de beleggingsportefeuille lagen ultimo 2025 ruim binnen de bandbreedtes die daarvoor gesteld zijn in het beleggingsplan 2025. De indicatoren gaven geen aanleiding tot het aanpassen van het beleggingsbeleid.

Solvabiliteitsrisico

Vereist Eigen Vermogen

Het belangrijkste risico voor het fonds is het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen (solvabiliteit). De solvabiliteit wordt bepaald aan de hand van algemene normen en op basis van normen die door de toezichthouder worden opgelegd. Als de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt bestaat het risico dat de pensioenopbouw beperkt moet worden of dat het fonds de verworven aanspraken en pensioenrechten vermindert.

Om het solvabiliteitsrisico te verminderen dient het fonds buffers in het vermogen aan te houden. De omvang van deze buffers wordt vastgesteld met de door De Nederlandsche Bank voorgeschreven solvabiliteitstoets (S-toets). Deze bevat een kwantificering van het beleid van het bestuur ten aanzien van de fonds specifieke risico's. Het fonds hanteert het standaardmodel om de hoogte van het vereist eigen vermogen te berekenen. Het vereist eigen vermogen bedroeg aan het einde van het boekjaar 19,9% van de verplichtingen.

In het onderstaande overzicht is het vereist eigen vermogen uitgesplitst naar de verschillende componenten.

Tabel 43

(x € 1.000,-)

	2025	2024
S1. Renterisico	19.904	16.508
S2. Zakelijke waarden risico	80.507	90.164
S3. Valutarisico	4.674	4.729
S4. Grondstoffenrisico	-	-
S5. Kredietrisico	9.450	11.601
S6. Verzekeringstechnisch risico	13.413	15.127
S7. Liquiditeitsrisico	-	-
S8. Concentratierisico	-	-
S9. Operationeel risico	-	-
S10. Actief beheer risico	6.569	8.798
Diversificatie effect	-37.537	-40.836
Vereist eigen vermogen	96.980	106.091
Voorziening pensioenverplichtingen	463.829	521.390
Als percentage van de voorziening pensioenverplichtingen	20,9%	20,3%
 Vereist vermogen	 560.809	 627.481
Aanwezig vermogen	677.225	672.385
Reservetekort/-overschot	116.416	44.904
Als percentage van de voorziening pensioenverplichtingen	25,1%	8,6%

De stijging van het vereist eigen vermogen (als percentage van de voorziening pensioenverplichtingen) is voornamelijk te verklaren uit de stijging van het rente risico in combinatie met een daling van het zakelijke waarden risico. Ook is de voorziening voor pensioenverplichtingen minder snel gestegen dan het vermogen. De verschillende soorten risico's uit de voorgaande tabel worden als volgt nader toegelicht.

Om de waarde van de aandelenportefeuille te beschermen in aanloop naar de overgang naar de WTP heeft het bestuur besloten een put-optie op de benchmark van de aandelenportefeuille te kopen. Het strategisch beleggingsbeleid is niet aangepast er wordt wij de berekening van het zakelijke waarden risico dus geen rekening gehouden met de mitigerende werking van de optie.

Marktrisico (S1-S4)

Het marktrisico is te splitsen in het renterisico, valutarisico en prijsrisico. De beleggingsdoelstellingen bepalen de strategie van het fonds met betrekking tot de beleggingsrisico's.

Renterisico (S1)

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de waarde van de verplichtingen verandert als gevolg van veranderingen in de marktrente.

Omdat de verplichtingen een langere looptijd hebben dan de vastrentende waarden is de gevoeligheid voor wijzigingen van de marktrente niet gelijk voor de vastrentende waarden en de verplichtingen. Het effect van de veranderingen in de rente wordt beheerst door te beleggen in obligaties en renteswaps. Door deze beleggingen is het renterisico op strategisch niveau voor 70% van de verplichtingen afgedekt. Wijzigingen in de rente hebben hierdoor nog voor het ongedekte deel van 30,0% van de verplichtingen effect op de dekkingsgraad. Maatstaf voor het meten van rentegevoeligheid is de duration. Het verschil in de rentegevoeligheid tussen de

verplichtingen en beleggingen kan als volgt worden geïllustreerd:

Tabel 44

	2025	2024
Duration vastrentende waarden (voor derivaten)	3,9	5,1
Duration vastrentende waarden (na derivaten)	16,2	18,8
Duration verplichtingen	0,0	18,5

Het bestuur heeft een bandbreedte vastgesteld waarbinnen de afdekking van het renterisico zich moet bevinden. De actuele afdekking bevindt zich ruim binnen de gestelde ondergrens voor de bandbreedte. Het onderstaande overzicht illustreert de strategische afdekking van het renterisico met de bandbreedte.

De actuele stand van de afdekking van het renterisico is berekend op basis van de zuivere rente per jaareinde.

Tabel 45

	Strategisch	Ondergrens	Bovengrens	31-12-2025
Afdekking renterisico	70,0%	67,5%	72,5%	68,0%

Zakelijke waardenrisico (S2)

Het zakelijke waarden risico is het risico dat de waarde van de aandelen in zakelijke waarden verandert door wijzigingen in de marktprijzen. Wijzigingen in de marktomstandigheden hebben altijd direct invloed op het beleggingsresultaat omdat alle beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde waarbij waarde wijzigingen direct worden verwerkt in het saldo van baten en lasten.

Het fonds brengt het risico terug tot aanvaardbare waarden door spreiding in de beleggingen aan te brengen in landen, regio's, beleggingsstijlen en categorieën. De regiospreiding kan als volgt worden toegelicht:

Tabel 46

2025	Vastgoed	Aandelen	Vastrentend	Overig	Totaal
Azie ex Japan	-	233	-	-	233
Europa EU	42.584	28.799	153.049	138.023	362.455
Europa niet-EU	2.047	15.484	24.834	196	42.561
Midden- en Zuid-Amerika	15	2.268	-	-	2.283
Noord-Amerika	22.628	193.735	15.801	1.696	233.860
Overig	174	1.308	460	45	1.987
Pacific	7.434	25.842	5.132	131	38.539
Totaal	74.882	267.669	199.276	140.091	681.918

2024	Vastgoed	Aandelen	Vastrentend	Overig	Totaal
Azië ex Japan	-	124	2.196	-	2.320
Europa EU	39.862	28.097	261.821	-9.779	320.001
Europa niet-EU	1.285	15.405	8.824	173	25.687
Midden- en Zuid-Amerika	24	2.213	-	-	2.237
Noord-Amerika	20.298	202.884	49.157	2.484	274.823
Overig	57	2.651	545	2	3.255
Pacific	5.565	24.062	2.977	254	32.858
Totaal	67.091	275.436	325.520	-6.866	661.181

Tabellen gebaseerd op bruto prijzen van de onderliggende waarde dus inclusief de opgelopen rente.

Valutarisico (S3)

Voor beleggingen in vreemde valuta loopt het fonds het risico dat de waarde van de beleggingen wijzigt door veranderingen in de valutakoersen. Dit risico wordt beperkt door in de Eurozone te beleggen en deels door beleggen in fondsen inclusief een valuta afdekking. Het fonds dekt de valuta-exposure naar de belangrijkste vreemde valuta gedeeltelijk af.

Het volgende overzicht illustreert de blootstelling in vreemde valuta zonder valuta afdekking:

Tabel 46a

(x € 1.000,-)

2025	Exposure voor afdekking	Valuta derivaten	Exposure na afdekking
AUD	7.454	-16	7.438
CAD	9.787	-43	9.744
CHF	5.966	-36	5.930
EUR	367.441	196.979	564.420
GBP	12.102	-10.921	1.181
JPY	20.336	-17.062	3.274
USD	231.050	-167.420	63.630
Overige valuta	12.785	-37	12.748
Totaal	666.921	1.444	668.365

(x € 1.000,-)

2024	Exposure voor afdekking	Valuta derivaten	Exposure na afdekking
AUD	6.886	-3.532	3.354
CAD	8.201	-6.149	2.052
CHF	5.434	-3.319	2.115
EUR	337.846	208.066	545.912
GBP	11.221	-8.790	2.431
JPY	18.915	-10.311	8.604
USD	275.587	-175.262	100.325
	12.294	-3.777	8.517
Totaal	676.384	-3.074	673.310

Tabel 47

	31-12-2025		31-12-2024	
	€	% van het totale vermogen	€	% van het totale vermogen
Beleggingen vreemde valuta	299.481	44,9%	338.538	50,1%
	299.481	44,9%	338.538	50,1%

Het beleid voor 2025 is gericht op een afdekking van het valutarisico voor 50% van de exposure naar vreemde valuta.

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds potentieel vorderingen heeft. Hierbij kan gedacht worden aan partijen die obligatieleningen uitgeven.

Het bestuur beperkt dit risico door in de mandaten voor de vermogensbeheerders op te nemen dat hoofdzakelijk in hoogwaardige bedrijven en overheden mag worden belegd. Het bestuur heeft geen harde grenzen gesteld aan de omvang van de portefeuille en het kredietrisico dat daarin is begrepen. Omdat de afdekking van het renterisico in dit deel van de portefeuille plaatsvindt kunnen veranderingen in deze portefeuille ongewenste consequenties hebben voor het niveau van afdekking.

In de onderstaande tabel wordt een uitsplitsing gegeven van de obligatieportefeuille naar risicocategorie (volgens S&P).

Tabel 48

	31-12-2025		31-12-2024	
	€	%	€	%
AAA	25.252	12,7%	168.803	51,6%
AA	71.307	35,8%	83.970	25,8%
A	46.453	23,3%	36.970	11,3%
BBB	40.867	20,5%	30.239	9,2%
Lower than BBB	836	0,4%	4.911	1,5%
Not rated	12.325	6,2%	2.108	0,6%
Niet gespecificeerd	2.237	1,1%	-	0,0%
Totale waarde van de portefeuille	199.277	100,0%	327.001	100,0%

De tabel geeft een doorkijk naar de onderliggende assets in de beleggingsfondsen. De afname van de post “zonder risicocategorie” heeft betrekking op liquide middelen die in de portefeuille worden aangehouden.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het fonds financiële verliezen lijdt. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het fonds uitsluitend belegd bij partijen waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem functioneert. Daarnaast worden ook de periodieke SSAE 16/ ISAE 3402-rapportages geanalyseerd op een aantal specifieke punten.

Verzekeringstechnisch risico (S6)

Lang leven risico

Het bestuur houdt rekening met de wetenschap dat mensen een steeds hogere levensverwachting hebben. Om de levenskansen van de groep verzekerden zo goed als mogelijk in te schatten, wordt gebruik gemaakt van de meest recente prognosetafels van het Actuariel Genootschap. Voor het verslagjaar is gebruik gemaakt van de prognosetafels AG2024. Verder wordt er bij de gehanteerde levensverwachting vanuit gegaan dat de werkende populatie langer zal leven dan de gemiddelde bevolking van Nederland. De gehanteerde levenskansen worden daarom gecorrigeerd voor de zogenoemde Willis Towers Watson ervaringssterfte 2024.

Kort leven risico

Het kort leven risico is het risico dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een partnerpensioen moet toekennen waarvoor het geen voorzieningen heeft getroffen. Het overlijdensrisico van de actieve deelnemers is overgedragen aan een verzekeraar door een volledige herverzekering.

Liquiditeitsrisico (S7)

Het liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs omgezet kunnen worden in liquide middelen, waardoor het fonds niet aan de korte termijn verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitsbehoefte van het fonds wordt hoofdzakelijk beïnvloed door de betalingen aan uitkeringsgerechtigden. Het liquiditeitsrisico van het fonds is beperkt doordat het premievolume het uitkeringsvolume overstijgt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het uitkeringsvolume ten opzichte van de premie.

Derivaten contracten waarvoor cash onderpand moet worden ingelegd worden geheel afgewikkeld binnen de beleggingsfondsen en leiden daarom niet tot een extra behoefte van liquide middelen. Bovendien belegt het fonds hoofdzakelijk in fondsen die dagelijks opvraagbaar zijn.

Voor de beleggingen in niet-beursgenoteerd vastgoed en Nederlandse hypotheeklen geldt dat deze niet op korte termijn liquide zijn te maken.

Tabel 50

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Niet-liquide beleggingen	104.956	102.314
Totaal beleggingen	658.319	670.421
Niet-liquide beleggingen in percentage van het totaal	16%	15%

Concentratierisico (S8)

Het risico dat beleggingen onvoldoende gediversifieerd zijn is het concentratierisico. Het fonds mitigeert dit risico door de beleggen te spreiden over verschillende beleggingscategorieën, vermogensbeheerders die verschillende beleggingsstrategieën hebben, regio's, landen, valuta, etc.

Het fonds belegt alleen in beleggingsfondsen.

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico dat optreedt bij de uitvoering van de pensioen- en beleggingsactiviteiten, als gevolg van niet afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Hoewel het fonds alle werkzaamheden heeft uitbesteed blijft het bestuur verantwoordelijk voor een beheerste uitvoering. Dit risico wordt beheerst door het aanstellen van professionele uitvoeringsorganisaties met voldoende gekwalificeerde medewerkers en adequate functiescheiding.

Uitbestedingspartners rapporteren aan het bestuur in hoeverre de contractuele afspraken zijn nagekomen en over de werkingen van de AO/IC opgesteld door onafhankelijke instellingen (ISAE 3402/3000 of vergelijkbare verklaringen). In combinatie met due diligence onderzoeken door de adviseur verkrijgt het bestuur voldoende comfort met betrekking tot dit risico.

Risico's worden eveneens beheerst door het opstellen van analyses. In deze analyses wordt op basis van verschillende scenario's de kans en impact van het risico beoordeeld. Als de analyse daartoe aanleiding geeft worden aanvullende maatregelen getroffen om de beheersing te vergroten.

Integriteitsrisico

Ieder risico van aantasting van de reputatie, bedreiging van het vermogen of resultaat als gevolg van het niet naleven van de wet, geldt als integriteitsrisico. Om de integriteit van de bedrijfsvoering te kunnen waarborgen heeft het fonds een gedragscode opgesteld die de integriteit van het fonds moeten helpen handhaven. Jaarlijks toetst de compliance officer de naleving van de gedragscode en rapporteert hierover in het bestuur.

Jaarlijks wordt een integriteitsrisicoanalyse opgesteld. Een dergelijke analyse geeft inzicht in de omstandigheden waarin de integriteit in gevaar kan komen. Op basis van deze analyse worden waar nodig mitigerende maatregelen genomen.

IT-risico

Het IT-beleid is gericht op adequate borging van de risico's van de informatievoorziening vanuit het oogpunt van betrouwbaarheid, toegang, beschikbaarheid, integriteit, en toekomstvastheid. Het beleid heeft tot doel de juistheid, volledigheid en privacy van (deelnemers-)data te waarborgen. Als uitgangspunt voor het IT-beleid geldt het informatiebeveiligingsbeleid van Technische Unie. Dit beleid is gebaseerd op de ISO 27001 standaarden.

Het fonds heeft een eigen ICT-beleid waaruit een jaarplan ICT opgesteld zal worden.

Uitbesteding

Het fonds heeft de meeste werkzaamheden uitbesteed. Het pensioenbeheer is uitbesteed aan het pensioenbureau van Technische Unie, het uitvoeren van het beleggingsbeleid aan Van Lanschot Kempen. Caceis is aangesteld als custodian van het fonds. In het kader van de uitbestedingen is het van belang dat het bestuur zicht houdt op het functioneren van de uitbestedingspartners. Dit zicht wordt verkregen door kwartaalrapportages met betrekking op de servicelevel agreement met Technische Unie, en andere uitbestedingspartijen over interne controlemaatregelen en handhaving daarvan bij de vermogensbeheerders en rapportages van de vermogensadviseur over de kwaliteit van de beheerders en over de financiële risico's.

Juridisch risico

Veranderingen in wet- en regelgeving kunnen de rechtspositie van het fonds en/of de positie van het fonds ten opzichte van de uitbestedingspartners bedreigen. Omdat het fonds geen inbreuken op wetgeving tolereert worden de ontwikkelingen op juridisch gebied nauwgezet gemonitord.

Actief beheer risico (S10)

Het actief beheer risico heeft betrekking op de ruimte in het selectie en allocatie beleid om af te wijken van de strategisch nagestreefde portefeuille. Dit risico geldt alleen voor het aandelenrisico. Het actief beheer risico is het maximale verlies dat met een waarschijnlijkheid van 2,5% kan optreden. De mate van actief beheer is bepaald aan de hand van de afwijking tussen het rendement van de portefeuille en het rendement van de benchmark (tracking error).

Overige risico's

Indexatierisico

Het fonds streeft ernaar om de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen jaarlijks te indexeren ten einde waardevast te blijven. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in rente, rendement, looninflatie en demografie. Het toeslagbeleid is voorwaardelijk.

De toeslagruimte geeft aan welk gedeelte van de prijsinflatie risicovrij afgedekt kan worden. Bij het bepalen van de toeslagruimte wordt gekeken naar de financiële positie in relatie tot de nominale en de volledig met de prijsinflatie geïndexeerde verplichtingen. De waarde van de geïndexeerde verplichtingen is vastgesteld uitgaande van een reële rente afgeleid uit de inflatieswapmarkt.

Indexatie wordt gefinancierd vanuit het rendement van het fonds. Om dit rendement te kunnen behalen moet risico worden genomen. Het bestuur streeft naar een optimale verhouding tussen risico en rendement gegeven de samenstelling van het deelnemersbestand. Bij de bepaling van de risicohouding zijn de sociale partners en

deelnemers nauw betrokken. De risicohouding is het uitgangspunt voor de ALM-studies waarmee het bestuur inzicht verkrijgt in een optimale risico-rendementsverhouding.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

Derivaten

Voor zover dat binnen de grenzen van het beleggingsbeleid past kunnen de vermogensbeheerders (binnen de beleggingsfondsen) die het fonds heeft aangesteld gebruik maken financiële derivaten. Het gebruik van derivaten heeft tot doel om risico's binnen de fondsen af te dekken

Het risico van de derivaten zelf wordt beperkt door de wettelijke eisen aan het stellen van onderpand. Het fonds gebruikt derivaten voor de afdekking van het renterisico. Deze afdekking wordt vormgegeven door middel van renteswaps binnen portefeuilles voor vastrentende waarden.

De vermogensbeheerders maken onder andere gebruik van:

- Futures: beursgenoteerde instrumenten waarmee posities kunnen worden gewijzigd.
- Renteswaps: contracten waarmee de verplichtingen worden aangegaan voor het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale som. De waarde van de renteswaps is begrepen in de portefeuille vastrentende waarden.
- Valutatermijncontracten: contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het kopen of verkopen van valuta tegen een vooraf vastgestelde prijs op een vooraf vastgestelde datum.

De totale waarde van de contracten bedroeg ultimo 2025 € 46,0 miljoen (2024 € 12,1). Het fonds heeft geen derivaten op eigen naam.

Ten behoeve van de overgang naar een pensioenregeling volgens de WTP heeft het fonds een put-optie gekocht op de waarde in US dollar, van de benchmark voor de aandelenportefeuille.

8. Verbonden Partijen

De aangesloten ondernemingen en de bestuurders van de stichting worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties met verbonden partijen worden marktconform gewaardeerd.

Transacties met bestuurders

Ultimo 2025 zijn er geen schulden aan of vorderingen op (voormalig) bestuurders.

Bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan met een dienstverband met de werkgever ontvangen geen beloning van de stichting. Voor de beloning van de bestuursleden die niet in dienst zijn van de werkgever wordt verwezen naar toelichting 13.

De bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan die de gepensioneerden vertegenwoordigen zijn gekozen uit de geleding van de gepensioneerden en ontvangen een pensioen van Hagee Stichting.

Bestuursleden die in dienst zijn van de werkgever en de werknemers van het pensioenbureau nemen deel aan de regeling in overeenstemming met het geldende reglement.

Overige transacties met verbonden partijen

De stichting heeft geen eigen personeel in dienst. De stichting heeft een uitvoeringsovereenkomst gesloten met

de werkgever met betrekking tot de uitvoering van het pensioenreglement. In de uitvoeringsovereenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen over de betaling van de pensioenpremie, afwikkeling van wederzijdse verplichtingen, verstrekking van gegevens en informatie door zowel de werkgever als het pensioenfonds.

De werkgever draagt de kosten voor salarissen en huisvesting van het pensioenbureau. Voor 2024 zijn deze kosten geschat op € 405K. Er vindt geen doorbelasting van de kosten aan het fonds plaats.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds gaat in overeenstemming met het beleggingsbeleid zoals vastgelegd in de ABTN geen leningen aan met een langlopend karakter.

Toelichting op de staat van baten en lasten

9. Premiebijdragen

De premiebijdragen van werkgevers en werknemers bedragen in totaal 31,6% van de pensioengrondslag. In absolute zin gelden de bedragen zoals weergegeven in het volgende overzicht. In verslagjaar bedroeg het werknemersaandeel in de premie 12,6% en het werkgeversdeel 19,0%.

De premie kan als volgt worden toegelicht:

Tabel 51		(x € 1.000,-)	
		2025	2024
Werkgeversdeel		14.779	14.117
Werknemersdeel		9.801	9.372
WIA excedent premie (werkgeversbijdrage)		108	100
Totaal		24.688	23.589

De stijging van de premie kan worden verklaard uit een stijging van de pensioengrondslagsom. De premie voor de WIA-excedentregeling wordt gedragen door de werkgever.

De gedempte kostendeekkende en zuivere kostendeekkende premies zijn volgens artikel 130 van de Pensioenwet als volgt:

Tabel 52		(x € 1.000,-)	
		2025	2024
Gedempte kostendeekkende premie		25.113	23.856
Zuivere kostendeekkende premie		27.230	24.703
Feitelijke premie (exclusie premie WIA excedent)		24.580	23.489

De gedempte kostendeekkende premie is volgens de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota berekend op basis van het verwacht rendement. De zuivere kostendeekkende premie is bepaald op basis van de rentetermijnstructuur van 1 januari van het rapportagejaar.

De feitelijke premie wordt gevormd door de van de werkgever daadwerkelijk ontvangen premies in 2025. Er wordt door het pensioenfonds geen rekening gehouden met de vrijval van het vereist eigen vermogen over de pensioenuitkeringen bij bepaling van de kostendeekkende premie. In 2025 zijn geen premiekortingen verleend.

Het verschil tussen de gedempte- en zuivere kostendeekkende premie wordt veroorzaakt door de verschillende uitgangspunten voor de berekening namelijk verwacht rendement respectievelijk de rentetermijnstructuur.

De gedempte kostendeekkende premie wordt vastgesteld in het kalenderjaar voorafgaand aan het verslagjaar. Bij het onverkort toepassen van het premiebeleid bedraagt de gedempte kostendeekkende premie 32% ten opzichte van een feitelijke premie van 31,6%. In beginsel zou dan sprake zijn van een verlaging van de pensioenopbouw echter er zijn nog middelen aanwezig in het premiedepot. Door een onttrekking aan het premiedepot kon het bestuur het besluit nemen om opbouwpercentage te handhaven.

In de premie zijn opslagen begrepen voor de toevoeging aan de voorziening operationele kosten en voor de dekking van directe kosten. Deze opslagen bedroegen 2,5% respectievelijk 0,6% van de actuariële benodigde premie (2024: 2,5% respectievelijk 0,6%). Het volgende overzicht geeft de bedragen in euro weer:

Tabel 52a	(x € 1.000,-)	
	2025	2024
Opslag voor de voorziening operationele kosten	508	458
Opslag voor directe kosten	467	374

De zuivere kostendekkende premie op basis van de feitelijke marktrente per 1 januari 2024 is gelijk aan € 24,7 miljoen en is als volgt samengesteld:

Tabel 53	(x € 1.000,-)	
	2025	2024
Actuarieel benodigd	20.337	18.304
Opslag voor excassokosten	508	458
Opslag voor premievrijstelling	797	732
Risicokoopsom overlijden	679	653
Opslag in stand houden vereist vermogen	4.442	4.110
Opslag voor uitvoeringskosten	467	446
Totaal	27.230	24.703

Met ingang van 2021 is de gedempte kostendekkende premie gebaseerd op het verwacht toekomstig rendement. Hierbij wordt uitgegaan van de maximale parameters volgens de Commissie Parameters en de strategische beleggingsmix. Het maximale rendement op vastrentende waarden volgt uit de rentetermijnstructuur per 30 september van het vaststellingsjaar en wordt voor 5 jaar gefixeerd.

Daarnaast wordt in de premie een opslag opgenomen voor de geambieerde toekomstige toeslagverlening. De totale opslag is gelijk aan het maximum van de opslag voor de geambieerde toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening en de solvabiliteitsopslag voor het vereist eigen vermogen. Voor de opslag voor toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening wordt uitgegaan van de prijsinflatie op basis van het ingroeipad dat op 1 oktober van het vaststellingsjaar door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd. Ook het ingroeipad wordt voor vijf jaar gefixeerd. De opslag voor toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening wordt meegenomen indien en voor zover deze de solvabiliteitsopslag voor het vereist eigen vermogen overschrijdt.

De gedempte kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:

Tabel 54

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Actuarieel benodigd	13.822	13.060
Opslag voor excassokosten	346	326
Opslag voor premievrijstelling	594	569
Risicokoopsom overlijden	590	582
Opslag in stand houden vereist vermogen	3.055	2.966
Opslag voor uitvoeringskosten	467	446
Benodigd met betrekking tot voorwaardelijke onderdelen	6.239	5.907
Totaal	25.113	23.856

Uitvoeringsovereenkomst

Met de aangesloten werkgevers heeft het fonds uitvoeringsovereenkomsten afgesloten waarin de wederzijdse verplichtingen zijn geregeld. De overeenkomsten zijn afgesloten in 2023 en hebben een looptijd tot het einde van 2027. In de overeenkomsten zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de premie. In de overeenkomsten zijn geen bepalingen opgenomen die de aangesloten werkgevers verplichten om tekorten bij het fonds aan te vullen. Als de kostendeekkende premie hoger is dan de feitelijke premie kan de pensioenopbouw worden verlaagd.

10. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Het beleggingsresultaat dat in deze paragraaf is weergegeven (totaal € 68 miljoen) bestaat uit de afzonderlijke resultaten van de beleggingen die Hagee Stichting heeft en waarvan zij het beheer heeft uitbesteed aan diverse vermogensbeheerders. Een nadere specificatie van het bedrag ziet er als volgt uit:

Tabel 55

(x € 1.000,-)

Type belegging	Kosten vermogens- beheer	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Totaal
2025				
Vastgoedbeleggingen	-	1.146	4.687	5.833
Aandelen	-	37	25.040	25.077
Vastrentende waarden	-	-	-42.161	-42.161
Overige beleggingen	-	98	9.345	9.443
Kosten vermogensbeheer	-2.465	-	-	-2.465
Totaal	-2.465	1.281	-3.089	-4.273

Tabel 55a

(x € 1.000,-)

Type belegging	Kosten vermogens- beheer	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Totaal
2024				
Vastgoedbeleggingen	-	1.236	3.413	4.649
Aandelen	-	-	51.993	51.993
Vastrentende waarden	-	-	12.882	12.882
Overige	-	-	178	178
Kosten vermogensbeheer	-2.223	-	-	-2.223
Totaal	-2.223	1.236	68.466	67.479

11. Overige baten

Tabel 57

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Uitkeringen uit hoofde van herverzekeringen	12	227
Totaal	12	227

De overige baten hebben betrekking op overlijdensuitkeringen die het fonds van de herverzekeraar heeft ontvangen. De uitkeringen zijn lager omdat er in 2025 geen uitkeringen zijn geweest uit hoofde van de overlijdensrisicoverzekering.

12. Pensioenuitkeringen

Tabel 58

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Ouderdoms- en prepensioen	12.802	11.922
Partner- en wezenpensioen	3.112	2.881
Arbeidsongeschiktheidspensioen	68	83
Overige uitkeringen	23	23
Totaal	16.005	14.909

De post overige uitkeringen betreft afkoop pensioenen die lager zijn dan de wettelijke afkoopgrens van € 613,52 (2024: 592,51).

13. Pensioenuitvoeringskosten

Tabel 59

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Administratiekosten	216	636
Kosten certificering	38	35
Advieskosten actuair	218	146
Controlekosten	160	97
Bestuurskosten	47	60
Kosten toezichthouders	64	52
Overige advieskosten	186	89
Overige kosten	60	69
Totaal	989	1.184

De totale kosten zijn gedaald ten opzichte van het voorgaande boekjaar. De daling van de administratiekosten wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de voorbereiding van de implementatie van de Wet toekomst pensioenen. Een groot deel van de kosten is ten laste gekomen van het voorgaande boekjaar. De stijging van de overige advieskosten is te verklaren uit ondersteuning bij de ontwikkeling van het beleid inzake DORA en ondersteuning bij het project management ten behoeve van Wtp.

De advieskosten hebben betrekking op de kosten voor actuair advies. De controlekosten hebben betrekking op de accountantskosten.

Bestuursleden en leden van het Verantwoordingsorgaan die niet in dienst zijn van de werkgever ontvangen een vergoeding per bijgewoonde vergadering. Per 1 januari 2025 bedraagt deze beloning € 139,93 per uur. De kosten voor deze vergoedingen bedroegen in 2025 € 26K (2024: € 26K) en zijn begrepen in de bestuurskosten. In de bestuurskosten zijn eveneens begrepen kosten voor de opleiding van aspirant bestuurders 2025 18K (2024 21K). Bestuurders met een dienstverband met de werkgever ontvangen geen vergoeding van het fonds.

De kosten voor advies op het gebied van vermogensbeheer worden ten laste van het beleggingsrendement gebracht.

Kosten pensioenbeheer

De kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling omvatten onder andere de kosten van de pensioenadministratie, advies- en controlekosten. In de staat van baten en lasten wordt het totaal van deze kosten ad € 989K vermeld. Kosten van het bestuur en van het pensioenbureau zijn hierin niet opgenomen, deze komen voor rekening van de werkgever.

Volgens de aanbevelingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving moet het fonds inzicht in de kosten geven inclusief de kosten die door de werkgever worden betaald. In het onderstaand overzicht is hiermee rekening gehouden door naast de rechtstreeks door het fonds betaalde kosten ook een schatting van € 405K op te nemen van de kosten van het pensioenbureau en het bestuur. Deze post bestaat vrijwel geheel uit salariskosten.

De pensioenuitvoeringskosten worden als volgt toegelicht:

Tabel 60	(x € 1.000,-)	
	2025	2024
Pensioenuitvoeringskosten	989	1.184
Schatting kosten ten laste van de werkgever	425	405
Toedeling algemene kosten aan vermogensbeheer	-457	-419
Totaal kosten pensioenbeheer	957	1.170
Kosten pensioenbeheer per deelnemer (x € 1,-)	244	296

Op grond van herziene Aanbevelingen Uitvoeringskosten is in het voorgaande overzicht een deel van de algemene kosten ten laste gebracht van de vermogensbeheerkosten. Voor de bepaling van dit deel van de beheerkosten is uitgegaan van de niet specifiek aan beheer toe te wijzen kosten.

Het aantal deelnemers is gedefinieerd als de actieve deelnemers en de gepensioneerden. De gewezen deelnemers worden hierin niet meegeteld.

14. Mutatie voorziening pensioenverplichting

De mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds wordt berekend door de beginstand van de voorziening van de eindstand af te trekken. In 2025 is de totale voorziening gedaald van € 521 miljoen naar € 464 miljoen. Mutaties kunnen onder andere voortvloeien uit de pensioenopbouw, rentetoevoegingen en toeslagverlening, technische resultaten, wijzigingen uit hoofde van overdracht rechten en vrijval voor pensioenuitkeringen.

In de hiernavolgende tabel wordt de mutatie van de voorzieningen toegelicht, zonder de voorziening voor kosten.

Tabel 61	(x € 1.000,-)	
	2025	2024
Stand per 1 januari	521.390	474.362
Pensioenopbouw	21.778	19.656
Rentetoevoeging	12.121	16.300
Toeslagverlening	13.910	13.085
Mutatie overdracht van rechten	1.638	2.047
Pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten	-15.962	-14.962
Wijziging marktrente	-89.100	10.007
Overige mutaties	-1.946	895
Stand per 31 december	463.829	521.390

Toevoeging Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging en toeslagverlening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde rentetermijnstructuur van interbancaire swaps ad 3,17% (2024 2,13%). De intresttoevoeging wordt tegen de rekenrente primo berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar. De toeslagverlening wordt eerst in de rekening van baten en lasten opgenomen als een bestuursbesluit is genomen.

Vrijval voor pensioenuitkeringen

Uitkeringen en kosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Technische resultaten, kosten en reguliere mutaties

Het effect van de aanpassing van de rekenrente op de voorzieningen pensioen- en verzekeringsverplichtingen zijn ultimo 2025 en 2024 in de rekening van baten en lasten opgenomen als onderdeel van de mutatie van de VPV. De rekenrente is gebaseerd op de rentetermijnstructuur per 31 december 2025 zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. In deze rentetermijnstructuur is gebruik gemaakt van de UFR-methode. Uitvoeringskosten, grondslagen en aannames gebruikt voor het vaststellen van de VPV alsmede reguliere mutaties op het deelnemersbestand hebben eveneens een wijzigingen van de VPV tot gevolg gehad.

15. Saldo overdrachten van rechten

Tabel 62

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Inkomende waardeoverdrachten	-2.266	-2.328
Uitgaande waardeoverdrachten	817	838
Totaal	-1.449	-1.490

16. Overige lasten

Tabel 63

(x € 1.000,-)

	2025	2024
Overige lasten	477	375
Totaal	477	375

De post overige lasten bestaat uit de premie voor de herverzekering van het arbeidsongeschiktheidsrisico en overlijdensrisico.

Honoraria van de onafhankelijke accountant

De honoraria van de onafhankelijke accountant kunnen als volgt worden toegelicht:

Tabel 64		(x € 1.000,-)	
		2025	2024
Onderzoek naar de jaarrekening en verslagstaten		65	97
Totaal		65	97

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door de onafhankelijke accountant zoals bedoeld in art 1, lid 1 Wet toezicht accountantsorganisatie en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. De kosten van de onafhankelijke accountant hebben alleen betrekking op de controle van de jaarrekening over 2025 respectievelijk 2024.

Bezoldiging bestuurders

De bestuurders die niet in dienst zijn van een van de aangesloten werkgever ontvangen een vergoeding voor de bijgewoonde vergaderingen. De vergoeding is gebaseerd op de normen van de Sociaal Economische Raad en wordt jaarlijks geïndexeerd met het Consumenten Prijsindexcijfer. In totaal is er aan de bestuurders die niet in dienst zijn van de aangesloten werkgevers een bedrag ad € 26K (2024: € 26K) uitgekeerd. De bestuurders in dienst van de werkgever ontvangen geen vergoeding van het fonds. De voorzitter is niet in dienst van de werkgever maar ontvangt wel een vergoeding van de werkgever.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

Amstelveen, 30 juni 2026

B. den Hartog AAG
Voorzitter

Drs. T. Melchior
Penningmeester

Mw. Mr. M.M. Oude Reimer
Bestuurslid

Ir. J. Ouwerkerk EMIA RO
SFH Interne Audit

Ing. R. van Groningen
Bestuurslid

H. Steinhart
Bestuurslid

A.T.J. van Rijt
Bestuurslid

Mw. M. Tjan
Bestuurslid

D. Willemsz
Bestuurslid

H.P. Koeman
Secretaris

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Statutaire regels omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

In de statuten is bepaald dat een batig saldo zoveel als mogelijk moet worden aangewend conform de doelstelling van de stichting.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Hagee Stichting Pensioenfonds te Amstelveen is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2025.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Hagee Stichting Pensioenfonds, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 4.753.800. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 237.700 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. Aangezien het pensioenfonds gebruik heeft gemaakt van de versoepelde toeslagregels zoals vastgelegd in het tijdelijke artikel 15c van het Besluit Financieel Toetsingskader (Toeslag vanwege dynamiseren indiening implementatieplan) is artikel 137 van de Pensioenwet niet volledig van toepassing. Ik heb onderzocht of is voldaan aan de voorwaarden voor het gebruik van de versoepelde toeslagregels.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;

- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. Hierbij is in aanmerking genomen dat het pensioenfonds gebruik heeft gemaakt van de versoepelde toeslagregels zoals vastgelegd in het tijdelijke artikel 15c van het Besluit Financieel Toetsingskader (Toeslag vanwege dynamiseren indiening implementatieplan), waardoor artikel 137, tweede lid, onderdelen a en b van de Pensioenwet niet van toepassing zijn. Het pensioenfonds heeft onderbouwd te hebben voldaan aan de in dat artikel gestelde voorwaarden voor het gebruik van de versoepelde toeslagregels.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Hagee Stichting Pensioenfonds is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amsterdam,
drs. Pieter Heesterbeek AAG
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Hagee Stichting

Verklaring over de jaarrekening 2025

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Hagee Stichting ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025 van Hagee Stichting te Amstelveen gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2025;
- de staat van baten en lasten over 2025; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Hagee Stichting zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Daarom geven wij geen afzonderlijke oordelen of conclusies over de informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak gericht op de frauderisico's en continuïteit.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Hagee Stichting en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort. Wij verwijzen naar hoofdstuk 'Risicomanagement' van het jaarverslag, waarin het bestuur haar frauderisicoanalyse heeft opgenomen onder de paragraaf 'Frauderisicoanalyse'.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het bestuur, de gedragscode, de klokkenluidersregeling, het klachtenregister, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

We hebben inlichtingen ingewonnen bij een selectie van leden van het bestuur om hun fraudebewustzijn te evalueren, alsmede om de interne beheersomgeving met betrekking tot fraude, de 'tone at the top' en de controles op entiteitsniveau te evalueren.

Wij hebben aan de leden van het bestuur gevraagd of zij op de hoogte waren van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat het bestuur maatregelen van interne beheersing doorbreekt Het bestuur bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Wij hebben getoetst of de journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt aanvaardbaar zijn. Wij hebben alsmede journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben onze controle hoofdzakelijk gegevensgericht ingestoken.

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het bestuur met betrekking tot: • journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; • schattingen; • significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het bestuur.	Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij aandacht voor belangrijke schattingsposten die zijn gebaseerd op subjectieve input, zoals de fondsspecifieke elementen in de technische voorzieningen en de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen. Wij hebben naar aanleiding van onze controle en de uitkomsten daarvan, deze schattingsposten beoordeeld op aanwijzingen van tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude. Daarbij hebben wij onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd: • Evaluatie van de gehanteerde actuariële grondslagen en actuariële analyse en bespreking hiervan met het bestuur en de certificerend actuaaris. • Aansluiting van waardering van beleggingsfondsen met de nettovermogenswaarde zoals vermeld in de (gecontroleerde) jaarverslagen van de beleggingsfondsen. • Beoordeling van de toelichting op de financiële positie en het toetsen aan de vereisten uit de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Wij hebben bij onze controle van de schattingsposten geen aanwijzingen van tendenties als gevolg van belangen van het bestuur geïdentificeerd. Wij zijn alert geweest op mogelijke significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering van de stichting of die in een ander opzicht ongebruikelijk lijken in het licht van zowel ons inzicht in de stichting en de omgeving als andere tijdens de controle verkregen informatie. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering geïdentificeerd. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het bestuur.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen waren die een aanwijzing vormden voor fraude.

Controleaanpak continuïteit

Pensioenfonds zijn op grond van de wetgeving gehouden om een adequate vermogensdekking, het vereist eigen vermogen, aan te houden. Het vereist eigen vermogen wordt op basis van het financieel toetsingskader bepaald.

Als de dekkingsgraad van een pensioenfonds lager is dan het vereist eigen vermogen moet een herstelplan worden opgesteld waaruit blijkt hoe het pensioenfonds het eigen vermogen op het vereiste niveau brengt. Als het pensioenfonds niet kan voldoen aan het herstel zullen aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Daar waar nodig zullen de rechten van de (gewezen) deelnemers moeten worden aangepast zodat weer aan het vereist eigen vermogen wordt voldaan.

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Ontwikkelingen' in het bestuursverslag bevindt het pensioenfonds zich op balansdatum niet in een (reserve) tekortsituatie. Het is de verwachting van het bestuur dat het pensioenfonds over voldoende potentieel beschikt om uit een situatie van reservetekort te blijven. Het bestuur heeft de continuïteitsbeoordeling van de stichting uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevatte waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hadden door het bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.;
- nagaan of het bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die aanleiding geven tot continuïteitsrisico's;
- het analyseren van de financiële positie per einde van het huidige boekjaar ter identificatie van indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;
- inspecteren van correspondentie met relevante toezichthoudende instanties.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Naleving vereisten van Regelgevende Technische Standaard van SBR, inclusief XBRL-markering, niet gecontroleerd

De accountantscontrole bevat de toetsing dat de opgemaakte jaarrekening voldoet aan de wettelijke bepalingen in Titel 9 Boek 2 BW. Onze controleverklaring is afgegeven bij de opgemaakte jaarrekening en zal worden gevoegd bij de digitaal te deponeren jaarrapportage. De naleving van alle vereisten van de Regelgevende Technische Standaard van het SBR-domein Handelsregister, waaronder de aangebrachte eXtensible Business Reporting Language (XBRL) markeringen, is geen onderdeel van de accountantscontrole geweest.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
 - alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.
- Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
 - Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
 - Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
 - Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
 - Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.
- Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 29 juni 2026 PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. E Glastra RA

Bijlage 1: Personalia

Samenstelling van het bestuur

Het bestuur is paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden. Per eind van het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Geboorte- jaar	In functie sinds	Aftredend per
Namens werkgevers				
B. den Hartog AAG*)	Voorzitter	1968	2024	
Drs. T. Melchior *)	Penningmeester/ Vicevoorzitter	1961	1999	
Ir. J. Ouwerkerk EMIA RO	Sleutelfunctiehouder Interne Audit	1974	2022	
D. Willemsz	Lid	1958	2018	
Mw. M. Tjan	Lid	1969	2025	
namens werknemers				
Ing. R. van Groningen	Lid	1962	2019	2026
Mw. Mr. M.M. Oude Reimer *)	Secretaris **)	1961	2018	2026
H.P Koeman	Secretaris***)	1971	2026	2032
namens gepensioneerden				
A.T.J. van Rijt	Lid	1955	2023	2029
C.J. Steinhart	Lid	1950	2023	2029

*) Lid dagelijks bestuur

**) tot 21 mei 2026

***) vanaf 21 mei 2026

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het fonds wordt gevormd door de voorzitter, penningmeester en secretaris van het fonds.

Relevante nevenfuncties

B. den Hartog AAG

Bestuurslid pensioenfonds Cosun

Uitvoeringsorganisatie

Pensioen- en financiële administratie

Technische Unie B.V.

Custodian

Caceis Bank, Netherlands Branch

Beleggingsadviescommissie

De beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd over beleggingsaangelegenheden.

De beleggingsadviescommissie is als volgt samengesteld:

Naam	Functie in de beleggingsadviescommissie	Functie in het bestuur
Drs. T. Melchior	Voorzitter	Vicevoorzitter/penningmeester
H. Braker	Lid	
H. DHondt	Lid	-

De beleggingsadviescommissie wordt geadviseerd door Van Lanschot Kempen en Investment Communication Consultancy.

Vermogensbeheer

Naam	Vestigingsplaats	
Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.	Amsterdam	Fiduciair vermogensbeheer

Communicatieadviescommissie

Naam	Functie in de communicatieadviescommissie	Functie in het bestuur
Ing.R. van Groningen	Lid	Lid
H. Steinhart	Lid	Lid
D. Willemsz	Lid	Lid
H. DHondt	Lid	-

De communicatiecommissie wordt geadviseerd door een communicatiedeskundige van Technische Unie en een communicatiedeskundige van Willis Towers Watson.

Adviseurs

Functie	Naam	Vestigingsplaats
Adviserend actuaire	Willis Towers Watson B.V.	Amstelveen
Beleggingsadvies	Investment Communication Consultancy	Alphen a/d Rijn

Sleutelfunctiehouders

Naam	Functie	
Drs. P.H.A. Heesterbeek AAG	Actuarieel	Onafhankelijk
Drs. M.B.H. Ceelaert AAG	Risicobeheer	Onafhankelijk
Ir. J. Ouwerkerk EMIA RO	Interne Audit	Bestuurslid

Onafhankelijke accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Certificerend actuaire

Triple A – Risk Finance Certification B.V. Drs. P.H.A. Heesterbeek AAG

Verantwoordingsorgaan

Naam	Vertegenwoordiging	Geboorte-jaar	Lid vanaf	Aftredend
A. Vos	Werkgevers	1961	2013	
P. Overdijk	Werknemers	1969	2023	
W. van Rixtel	Gepensioneerden	1952	2023	

Intern toezicht

Visitatie Commissie Holland

Aangesloten werkgevers

Technische Unie B.V.

Otra N.V.

Van Egmond Elektrogroothandel

GEWI B.V.

Compliance officer

Naam	Functie bij de werkgever
P. Roelofs	Business Controller

Bijlage 2: Trefwoorden en begrippen

ABTN: De Actuariële en Bedrijfstechnische Nota is een beschrijving van de organisatie, grondslagen en het beleid van een pensioenfonds.

Actuaris: Een actuaris houdt zich beroepsmatig bezig met het doorrekenen en evalueren van risico's. Voor pensioenfondsden betekent dit het vaststellen van premies en reserves.

AFM: Autoriteit Financiële Markten. De AFM houdt toezicht op het gedrag van de financiële markten. Dit houdt in dat de AFM toeziet dat partijen correct handelen en de partners van de juiste informatie voorzien.

AG-Prognosetafel: Overlevingstafel waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte ontwikkelingen in de sterfte. Zie ook bij "Overlevingstafel".

Asset Liability Management of ALM-studie: Het proces waarbij, aan de hand van scenario's, inzicht wordt verkregen in de onderlinge afhankelijkheden van rechten en verplichtingen.

Asset mix: Verdeling van de beleggingen over aandelen, obligaties, onroerend goed enz.

Beleidsdekkingsgraad: 12-maandsgemiddelde van de dekkingsgraden die aan De Nederlandsche Bank zijn gerapporteerd.

Beleggingsrendement: Totaal van de directe en indirecte beleggingsopbrengsten uitgedrukt als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zonder die beleggingsopbrengsten.

Benchmark: Een objectieve maatstaf die wordt gebruikt om de prestaties van een vermogensbeheerder aan af te meten.

Collectief Defined Contribution regeling: een pensioenregeling waarbij de pensioenopbouw afhankelijk is van de beschikbare premie.

Compliance Officer: De functionaris die binnen het pensioenfonds is aangewezen om toe te zien op de naleving van de gedragscode en wettelijke regelingen.

De Nederlandsche Bank (DNB): De instelling die verantwoordelijk is voor het "prudentieel" toezicht op financiële instellingen. Prudentieel toezicht wil zeggen dat toegezien wordt dat partijen hun financiële verplichtingen nakomen.

Dekkingsgraad: De dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen de verplichtingen en het aanwezige vermogen.

Dekkingstekort: Van een dekkingstekort is sprake als de dekkingsgraad lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen (circa 105%).

Derivaten: Financiële contracten waarvan de waardeafhankelijk is van onderliggende activa. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten, renteswaps.

Directe beleggingsopbrengsten: Opbrengsten uit bijvoorbeeld dividend en rente.

Duration: Duration is een maatstaf voor de rentegevoeligheid. De duration kan betrekking hebben op de obligatieportefeuille of op de verplichtingen.

Emerging Markets: Zie “opkomende markten”.

Financieel Toetsingskader (FTK): Onderdeel van de Pensioenwet waarin de financiële eisen aan pensioenfondsen zijn vastgelegd.

Franchise: Het deel van het salaris dat bij de berekening van het pensioen en de premie buiten beschouwing wordt gelaten.

FTK: het Financieel Toetsingskader is het geheel aan financiële eisen waaraan het pensioenfonds moet voldoen. Het FTK is onderdeel van de Pensioenwet.

Gedempte kostendekkende premie: Kostendekkende premie die berekend wordt op basis van een rentepercentage per 30 september van het vorige boekjaar.

Haalbaarheidstoets: een toets op basis van een uniforme scenario set welke inzicht moet geven in de ontwikkelingen van de koopkracht van het pensioen.

Indirecte beleggingsopbrengsten: Waardewijzigingen in de onderliggende beleggingen.

Individueel Defined Contribution: beschikbare premieregeling waarbij de premie op naam van de deelnemer wordt belegd, het uiteindelijke pensioen is afhankelijk van de beleggingsresultaten.

Intern toezicht: Het beoordelen van het functioneren van het bestuur door onafhankelijke deskundigen. Het toezicht maakt deel uit van de principes voor Pension Fund Governance (goed pensioenfonds bestuur).

Kostendekkende premie: De premie die nodig is voor het onvoorwaardelijke deel van de pensioenregeling. In de premie zijn opslagen opgenomen voor de uitvoeringskosten. Basis voor de berekening van de premie is de nominale marktrente.

Minimaal Vereist Eigen Vermogen: Het minimaal vereist eigen vermogen is de ondergrens van het vermogen. Als het vermogen van het fonds lager ligt dan het minimaal vereiste vermogen (dekkingstekort) is het fonds verplicht dit onmiddellijk te melden aan De Nederlandsche Bank en moet een herstelplan opgesteld worden. Bij een langdurig dekkingstekort kan het voorkomen dat de pensioenaanspraken moeten worden gekort. De dekkinggraad bij het minimaal vereist eigen vermogen is ongeveer 105%.

Opkomende markten: Financiële markten in landen die in economische ontwikkeling achterliggen bij de meeste westerse landen, maar wel bezig zijn met een inhaalbeweging. Voorbeelden zijn China, India, Zuid-Amerika, Rusland.

Overlevingstafel: Geeft per leeftijdscategorie aan wat de overlevingskansen voor mannen en vrouwen zijn in Nederland.

Pensioenfederatie: sinds 2010 de belangenbehartiger van de Nederlandse pensioenfondsen. De Pensioenfederatie is voortgekomen uit een samenwerking van de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen, Unie van Beroepspensioenfondsen en de Stichting voor ondernemingspensioenfondsen.

Pensioenovereenkomst: In de pensioenovereenkomst worden de arbeidsvoorwaarden met betrekking tot

pensioen vastgelegd.

Pension Fund Governance: De manier waarop het fonds is georganiseerd en de verantwoordelijkheden zijn verdeeld.

Performance: Het door de vermogensbeheerders behaalde beleggingsrendement in vergelijking met een benchmark. Als de performance hoger is dan de benchmark is er sprake van een outperformance, is deze lager dan de benchmark dan is er sprake van een underperformance.

Reële dekkingsgraad: De reële dekkingsgraad is de verhouding tussen de beleidsdekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zoals benodigd voor volledige toeslagverlening.

Rekenrente: rente die wordt gebruikt bij de berekening van de vaststelling van de voorziening voor de pensioenverplichtingen. Deze rente is het rendement dat het pensioenvermogen geacht wordt minimaal op te brengen. De rente wordt vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur.

Rentetermijnstructuur: Rentes voor verschillende looptijden om de verplichtingen van het fonds te waarderen. De rentetermijnstructuur wordt door De Nederlandsche Bank gepubliceerd.

Reservetekort: Als het aanwezige vermogen kleiner is dan het vereist eigen vermogen maar groter dan het minimaal vereist eigen vermogen is er sprake van een reservetekort. De dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen is circa 105% bij het vereist eigen vermogen ongeveer 120%.

Security lending: het uitlenen van effecten tegen een vergoeding waarbij onderpand wordt gegeven voor het risico van niet terug levering.

Solvabiliteit: De mate waarin het fonds in staat is aan haar (lange termijn) verplichtingen te voldoen.

Sponsor: De werkgever die de kosten van de regeling betaalt.

Uitvoeringsovereenkomst: Overeenkomst tussen het pensioenfonds en de werkgever met betrekking tot de uitvoering en financiering van de pensioenovereenkomst.

Ultimate Forward Rate (UFR): een aanpassing van het deel van de rentetermijnstructuur voorbij het zogenoemde laatste liquide punt (20 jaar). Voor looptijden vanaf 20 worden alternatieve zero rentes berekend op basis van gemiddeldes van de laatste 10 jaar.

Vastrentende waarden: beleggingen met een vaste opbrengst zoals obligaties.

Verantwoordingsorgaan: Orgaan dat de evenwichtige belangenbehartiging in het beleid van het bestuur moet beoordelen. Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van werknemers, gepensioneerden en werkgever.

Vereist Eigen Vermogen: Het vereist eigen vermogen is het vermogen dat het fonds nodig heeft. Het vereist eigen vermogen is afhankelijk van het risicoprofiel van het fonds. Bij het vereist eigen vermogen hoort een dekkingsgraad van circa 120%.

Visitatiecommissie: De visitatiecommissie beoordeelt de manier waarop het pensioenfonds wordt aangestuurd. De visitatiecommissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen.

Voorziening pensioenverplichtingen: De waarde van de gekapitaliseerde pensioenrechten. Bij de bepaling van de waarde wordt rekening gehouden met sterftekansen en rekenrente.

Waardeoverdracht: Overdracht van de waarde van de pensioenaanspraken die bij een oude werkgever zijn opgebouwd aan het pensioenfonds van de huidige werkgever.

Zakelijke waarden: Aandelen en alternatieve beleggingen.